

Alternatif

KİTAP DİZİSİ

KASIM ARALIK 1997

SAYI:4-5

FİYATI:150.000 TL.

Yaşamak Bir Ağaç Gibi Tek ve Hür
ve Bir Orman Gibi Kardeşçesine
Bu Hasret Bizim ...

Merhaba,

Alternatif kitap dizisinin yeni sayısı ile yeniden siz okuyucularımızın karşısındayız. Bu dizide halklara yaşam ve umut vaadeden, kapitalist-emperyalist sistemi karşısına alan, yarattığı ideolojiyle insanlığa bir nefes, mücadelesiyle umut, direnişiyse özgür yarınları vaadeden bu mücadelenin, Türkiye halkları için de ne kadar hayati önemde olduğunu vurgulamaya çalışacağız. Gelişmekte olan bu mücadelenin aslında tüm insanlık için bir dönüm noktası olduğunu belirtmenin gereğine inanıyoruz.

Parti'nin 19. kuruluş yıldönümü nedeniyle merkez komitesi üyesi Halil ATAÇ'la yaptığımız "27 Kasım 1978 Aynı Zamanda Türkiye Devriminin de Kongresidir" adlı röportajı sunmak istiyoruz.

Bunun yanı sıra Şeyh Bedreddin önderliğinde kendi halk kimliğinin ve insanlık değerlerinin savunmasını en üst düzeyde yapan Anadolu halkları, bugünde Karadeniz'de gerçekleştirmenin eşğindeler. Biz artık bu söylemlerin yaşam bulacağı ve daha da büyüyeceğinin işaretlerini göstermek istiyoruz. Artık yaşamımızın önemli bir parçası olan Karadeniz ve orada gelişen eylemlilikleri değerlendiren yazılarla konuyu daha da belirginleştirmek istedik.

İçinde bulunduğu çıkmazı daha da derinleştiren çözümsüzlükteki ısrarlı politikaları, artık kör gözün bile gördüğü, sağır kulağın bile duyduğu gerçeklikleri ve bu noktadaki daha da çılgın yaklaşımlarını sınırlı da olsa gündemde olan çete devlet yazısıyla açmaya çalıştık.

Her dizide olduğu gibi bu dizide de halklar sorununa ilişkin olarak; bütün dünya halkları tarafından anlaşılabilen, yerleşik halklara göre çok farklı bir gerçeği yaşayan Romanlar'ı tanıtmaya ve anlamaya çalışacağız. Biz her halkın iyisi kötüsü, güzelliği çirkinini, özcesi olumlu-olumsuz bütün özellikleriyle doğru anlaşılmasından yanayız. Hiç bir halka sistemin bize verdiği gözlüklerle bakamayız. Şunu da belirtmek gerekir ki, özellikle ülkemizde yaşayan Romanlar'ın yaşadığı sorunlar daha katmerlidir ve kendilerine özgün kimlikleri daha da dejenere edilmeye çalışılmıştır.

Türkiye'deki devrimci ve demokrat kesimin yaşadığı sorunlara bir nebze olsun çözümleyici yaklaşımlar getirdiğine inandığımız demokrasi, birlik vb. sorunların tartışıldığı Mihri Belli'nin "Büyük Dönüşüm" adlı röportajının son bölümünü yayınlıyoruz.

Yaşanan tüm sorunların kaynağı olan TC devleti, bütün çarpıtmalarına, bütün baskı ve zoruna rağmen yaşama ve özgürlüğe akışı önleyememiştir. İşte 1991 yılında gerillaya katılım sağlamış olan Sefkan yoldaşla geliştirilen bu röportaj bunun en açık ispatıdır. Sefkan yoldaşın gerillaya katılmadan önce yaşadıkları hiçbirimizden farklı değildi fakat gerillaya katıldıktan sonra farklılaştı. O artık, halkların savaşçısıydı.

Bu temelde bu dizimizde de kendisini mücadelenin ilk süreçlerinde vareden, tüm halklara önderlik düzeyinde hizmet eden Yasin Yoldaş'ı anmak istiyoruz. Türkiye devriminin bir önderi olan Yasin Yoldaş, yaşamı boyunca mücadelesini en üst boyutlara taşıdı. Türkiye Devriminin Yolu ve Görevleri kitabının hazırlanma sürecinde kendini yakından tanıyan Özge Can arkadaş aracılığıyla bu çalışmalara yoğun emeği geçen Yasin Yoldaş'ı tanıtmak istiyoruz.

**Özgürlük mücadelesiyle dolu günler dileğiyle
Selamlar, Başarılar**

**Çiğdem Basın Yayın ve İletişim
Tic. Ltd. Şti.**

**Adres:
Gazeteci Erol Dernek Sokağı
Korhan Apt. No: 12/3
Beyoğlu / İSTANBUL**

Avrupa İrtibat Bürosu

**Tel No : 0049 221 72 70 92
Fax No : 0049 221 72 70 96**

**Tel No : 0 (212) 292 37 53
Hesap No : 1430727
İş Bankası-Beyoğlu Şubesi**

i ç i n d e k i l e r

3

Çete Devleti Yargılayalım, Birleşik Halk İktidarını Kurumlaştıralım!

7

*Güçlü Davalar Alışıl gelmiş Örgüt ve Anlaşılarla Hiçbir Zaman
Başarıya Gitmez!*

11

Şehadetle Güvenceye Alınan Özlem Gerçekleşmeye Mahkumdur!

16

27 Kasım Kürdistan'dan Anadolu'ya Halklarımızın Zafer Çıkışıdır!

23

Hakikat Bizimle!

29

27 Kasım 1978, Aynı Zamanda Türkiye Devriminin de Kongresidir!

38

Çete Devlet Çeteleri Yargılayamaz!

41

Maraş Katliamı'nda Alevilik, Devlet Solculuğu ve MHP!

44

*Ne Koruculuk Ne de Özel Savaşın Diğer Yöntemleri Gerillanın
Yükselişini Engelleşebilir!*

48

Romanlar -I-

51

Halklar Yine Dağlarda Buluştu!

57

Büyük Dönüşüm -III-

63

Birleşik Kuvvetler Telsiz Haberleri

Çete Devleti Yargılayalım BİRLEŞİK HALK İKTİDARINI KURUMLAŞTIRALIM

'97 yılının son ayına girerken, yılın genel bir muhasebesini yapmayı, olayların kronolojisini çıkarmayı gerekli görmüyoruz. 1997 yılının her anına damgasını vuran, sömürü, talan, inkar, imha ve zulümdür. Kirli Cumhuriyet, kontr-gerillasından mafyavari çetelerine, figüran politikacılarından "mehmetçik basınına" kadar her alanda deşifre olmuştur. Kirlenmenin aldığı boyutlar sermaye çevrelerini bile ürkütecek boyutlara ulaşmıştır.

1997 yılı, halkların kazanımları açısından da belirleyici bir yıl olmuştur. Kürdistan devrimini bastırma ve PKK'yi marjinalleştirme stratejisinde, her ne pahasına olursa olsun, bu yıl sonuç almayı en temel hedef olarak önüne koyan TC, yılın başından itibaren Dersim, Amed ve Garzan'da yüzbinlerce askerle başlattığı kapsamlı operasyonlarla, gerillayı sınırlandırma, hatta başarabilirse bitirmeyi hedeflemiştir. Büyük direnişlerle ve bedellerle bu saldırıları boşa çıkaran gerilla, siyasi ve askeri kazanımlarına yeni açılımları eklemiştir. Karadeniz ve Toroslar'da konumlanan gerilla, Türkiye devriminin belirleyici gücü olabilme kapasitelerine sahiptir.

Kürdistan devrimini, Güney'de de bastırma, geriletmeyi amaçlayan TC bahar aylarından bu yana, kısa aralıklar hariç, Güney'de büyük bir güç konumlandırmış ve son dönemlerde "güvenlik kuşağı oluşturma" gerekçesiyle, bölgede fiili bir durum yaratarak yerleşmeye çalışmaktadır. KDP bütün varlığını ve geleceğini sömürgeci güçlerle bütünleştirmiştir. Artık

TC'nin desteği olmaksızın adım atamaz hale gelmiştir. PKK karşısındaki çözümleri, KDP ve TC'yi adeta birbirine mahkum etmiş. Artık bölgede biri olmadan diğeri yaşayamaz hale gelmiştir. Kürt halkına karşı oluşan bu suç kulisyonu her geçen gün halktan tecrit olmakta, ortaya çıkan yeni durum ve ittifaklarla, Kürt ulusal bütünleşmesinin önündeki engeller hızla aşılmaktadır. Güney Kürdistan'daki gelişmeler, Türkiye'deki siyasal yaşamı derinden etkileyecek boyutta ve önemdedir. Türkiye'nin Güney Kürdistan'ı işgali, bölge devletlerini de tedirgin etmiş ve tepkilerini açığa çıkarmıştır. Orta Doğu'daki istikrarsızlığın düğüm noktası haline gelen Kürdistan'daki gelişmeler insanlığın yakın ve gelecek tarihini etkileyebilecek potansiyelleri giderek daha fazla açığa çıkarmaktadır.

Yılın önemli gelişmelerine baktığımızda, Özel savaş politikalarını uygulamadaki başarısızlıklar, Refah-Yol hükümetinin sonunu getirdi. Bütün varlığını kontr-gerilla ve onun her türlü kirliliğiyle özdeşleştiren DYP, başarısızlıkların sorumlusu ilan edilirken, Çiller gözden çıkarıldı. İktidar olduğunda ilk iş olarak o güne kadar söylediklerini inkar etmekle işe başlayan Refah Partisi, kendisine biçilen rolü başaramamanın bedelini iktidardan uzaklaştırarak ödedi. Şimdide yaşanan ağır toplumsal sorunlara tepkilerini inançları temelinde ifade eden geniş emekçi bir kesimin susturulabilmesi için Refah Partisi kapatılmakla yüzyüze.

Yıla politik doğrultuyu veren gelişmeler, 28 Şubat kararları ve Milli Güvenlik Siyaset Belgesi'nde ortaya konan esaslardır. Geline süreç-

Dehşetli bir savaş var ve bu savaşta taraflar çok açık ve net

te, Kemalist rejimin tıkanması, toplumsal sorunlara hiçbir anlamda çözüm üretememesi, yaşanan büyük çözümler ve çöküş yeni arayışların gündemleşmesinide beraberinde getirdi. Her ne kadar bazı palyatif tedbirlerle gün kurtarılmaya çalışılsada, son siyaset belgesi iflasın belgesidir.

Cumhuriyet 80 yıl sonra başladığı noktaya geri dönmüştür. Yıkılış dönemlerinde türünün son örneğini temsil eden Osmanlı İmparatorluğu, siyasal, ekonomik, askeri ve yapısal anlamda çağın gelişmelerine ayak uyduramamanın, statükoda ısrarın bedelini yıkılarak ödemişse, bu geleneğin basit bir tekrarı ve devamı olan TC'nin aynı akıbetten kurtulamayacağı açıktır. Tarih her ne kadar tekerrürlere ibaret değilse de, dünden de kopuk değildir. Yaşanılan günler 1920'lerin Türkiye'sini anımsatmaktadır. Merkezi otoritenin itibar kaybına uğraması, dağılma ve çöküşle gelmesi, kör bir şiddet her alanda dayatarak ayakta kalma çabası, devrimci şiddet de aynı oranda yaygınlaştıracaktır. PKK karşısında tıkanan, iflası itiraf edilen politikalar, egemenler arasındaki yaklaşımları farklılaştırmış, konsensüs bozulmuştur. Toplumsal muhalefet uçlara doğru kaymıştır.

Özellikle dikkat çekilmesi gereken halka burasıdır. Şimdi, en örgütlü güç pozisyonunda olan ve zor araçlarını elinde bulunduran ordu, siyasal ağırlığını tamamen ortaya koymuştur. Bu pozisyonunu sürdürebilmesi ve politikalarının devamı için "silahsız kuvvetlere"de her zamankinden daha fazla ihtiyaçları vardır. Yine Türkiye'de

önemli bir gücü ifade eden ve kamuoyu oluşturmakta etkin bir rolü olan medyanın askeri çevrelerle bu kadar içli dışlı olması ve adeta ağızlarının içine bakması bu yüzdendir. İşçi sınıfının sarı sendikalar tarafından düzene yamama çabası ve bunun Meral gibi, Budak gibi sendika ağlarıyla gerçekleştiriliyor olması, işin silahsız boyutunun kimler tarafından oluşturulduğunda gözler önüne sermektedir. Büyük sermaye, yatırım ve gelişme için istikrar beklese de, bunun gerçekleşme şansı olmadığı için bütün siyasi ağırlığını Ordu'nun politikalarını desteklemeye vermiştir. Yaşanan krizle bağlantılı olarak, egemenlerin saflarındaki ayrışmaların giderek belirginleşeceği bir sürece giriyoruz. Bu arayış Türkiye'de yeniden yapılanma arayışlarını hızlandıracaktır.

Bugüne daha iyi anlam verebilmek için cumhuriyetin kuruluş yıllarına bakmak gerekmektedir. TC'nin kuruluşunda belirleyici bir yıl olan 1920'ler de üç önemli safhadan geçilerek merkezi otorite tesis edilmiş ve etkileri bugünlere kadar süren politikaların ana hatları ortaya konmuştur. Nedir bu yılların özelliği?

Bir; 1921 yılı Ocak ayında Mustafa Suphi

ve arkadaşlarının alçakça bir komplo ile katledilmesi. Bu katliam Anadolu'da kapitalizm ve sosyalizm arasındaki hesaplaşmada, emperyalist-kapitalist sistem adına önemli bir sonucun alınmasıdır. Bu üstünlüğü, ideolojik-siyasal ve askeri savaş yeteneğine dayanarak değil bütünüyle komplocu temelde ve siyasi suikastler yöntemiyle elde ediyordu. İkincisi; Çerkes Ethem kuvvetlerinin tasfiyesi idi. Çerkes Ethem Anadolu'daki köylü halk hareketinin önemli bir gücünü temsil ediyordu. Kemalizmin ve gerisindeki güçlerin bu süreçte en büyük korkuları, sosyalizm önderliği ile bu köylü hareketinin örgütlü ittifakının gerçekleşme olasılığı oldu. Temsil ettiği güçler adına Kemalist önderlik, Anadolu'da öncelikle sosyalist güçlerin ideolojik ve siyasal öncülüğü ile Çerkes Ethem kuvvetleri şahsında köylü-halk hareketinin buluşmasını mutlak surette sabote etme görevini önüne koydu. Üçüncüsü, yine bu aynı yılın Şubat-Mart aylarında Kürdistan'da Koçgiri hareketinin katliamla tasfiyesi Kemalist Cumhuriyetin temellerini oluşturdu.

Daha sonraki bütün gelişmelerin temelinde, bu üç kanlı ve komplocu tasfiye vardır. Kemalizm Anadolu'da kendi sınıf önderliğini, sosyalist ve köylü direniş hareketinin tasfiyesi temelinde güvence altına aldıktan sonra, bütün ağırlığını Kürdistan halk hareketini her türlü yöntemle tasfiye etmeye yöneltti.

Fakat son 15 yılın gelişmelerine baktığımızda direniş ve savaşımı sürdüren sosyalist karakterini Kürt halk dinamikleriyle bütnleştiren ve hare-

kete geçiren PKK önderliğinin ezilen, sömürülen, inkar ve imhaya uğratılan bütün halklar, sınıflar, cins ve sosyal kesimler için varolmanın, özgürlüğün, kardeşliğin, eşitliğin temel yasalarını ortaya çıkardığını görüyoruz. Bu halklar adına yeni bir dönemin açılması ve TC'yi vareden temellerin bir daha yerine oturtulamaz bir biçimde sarsılmasıdır. 1997 yılı içersinde, sosyalist hareketi tasfiye için Özel savaşın bütün yöntemlerini, daha önceki yıllara oranla katlayarak uygulayan TC'nin altemedemediği, tasfiyesinde başarılı olamadığı halk güçleri karşısında yenilgiyle yüzyüze gelmesi gerçeği vardır. Sahte güç gösterilerine rağmen, yeni siyaset belgesinin ortaya çıkarılmasında bunun itirafı vardır. Bütün bunlara ve elverişli koşullara rağmen Türkiyeli devrimciler açısından, Suphilerin, Ethemlerin, Denizlerin, Mahirlerin, özce; ezilen-sömürülen halkların, yaşanan katliamların hesapları ne kadar soruldu? Günün devrimci görevleri ne oranda yerine getirilebildi? Açıkça söylemek gerekirse bu sorulara verilecek olumlu yanıt yoktur.

Özel savaşın kirli yüzü kontr-gerilla Karadeniz'e de taşınıyor.

Yılın genel kazanımlarına baktığımızda PKK öncülüğünde Kürdistan halkı kazandıçça TC kaybetti. Kürdistan halkının kazanması, aynı zamanda Anadolu halklar tarihinde açığa çıkarılması demektir. Üzeri Türk şovenizmiyle örtülmüş Türk gerçeğinin başka türlü açığa çıkması da zaten mümkün değildi. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin TC devletini ve yer aldığı sistemi insanlık önünde yargılaması, bu güçleri tam bir çıkmaza sokmuştur. Onun içinde herşeyi tam bir kargaşa içinde çözülmez bir yumak gibi göstermeye çalışmaktadır. TC'nin kurucuları ve bugünde bu devleti yönetenler, halkımıza ve tüm emek güçlerine düşman, kendi maddi çıkarları için işlemecekleri hiçbir suç olmayan, yakın tarihte bunun örneklerini halkların imhasına varan vahşet uygulamalarıyla kanıtlayan, bugünde Kürdistan halkına karşı topyekün bir imha savaşını sürdüren ve bu savaş içerisinde her türlü vahşeti uygulayan halkların ve emekçi sınıfların tarihsel ve güncel bütün maddi değerlerini gasp ve talan eden hırsızlık ve soygunculuğu başlıca yaşama biçimi olarak gören, cinayetlerden uyuşturucuya tam bir rezaleti, bir kontr-gerilla cumhuriyetini, bir Çete devletini ihtiva eden bu devletin kirli boyutlarının gizlenecek yanı kalmamıştır.

Bu noktada tarih, Türkiye emekçi sınıf ve halklarının önüne asla görmezden gelinmeyecek bir görev dayatıyor. Bu görev; emek güçlerinin tarihi hükmünü uygulayıcı gücü olma görevini mutlaka yerine getirmeleridir. Bu yaşam hakkının savunulmasıdır. Nasilki yaşam hakkı devredilemezse, bu sorgulama ve yargılamada asla başka güçlere devredilemez. Ve "çete devletin" bazı kurumları, böyle bir sorgulama ve yargılama mercii olarak asla görülmez. Görülürse; işte asıl bu noktada kaybedilecektir.

Bu "çete devleti" ve onun bütün suçlarını sorgulama ve yargılama görevi Türkiye ve Kürdistan halklarının vazgeçilemez, devredilemez hak ve görevleridir. Öncelikle bunun bilincini edinmek, böyle bir duruşa yönelmek yaşamı savunmamızın tutulması gereken ilk halkasıdır. Doğrultumuz sağlam olmalıdır. Sapla samanın bilinçli olarak birbirine karıştırılarak, bilinçlerin çarpıtılmaya çalışıldığı, yargılama

esaslarının ve güçlerinin bilince çıkarılmasının önlenmek istendiği günümüzde Türkiyeli devrimcilere, emekçilere, halklara düşen temel görev, bu çarpıtmaya ve muğlaklaştırmaya izin vermemektir. Bunun içinde öncelikle sağlam bir duruşa, net bir yaklaşıma sahip olmaları gerekmektedir.

Türkiye gerçeğinde esas muğlaklık, emek ve halk güçlerini doğru konumlandıramamaktan doğan muğlaklıktır. Türkiye emekçileri böylesine keskin bir savaş cepheleşmesinin hangi safındadır? PKK'nin emek ve halklar adına açtığı cephe platformunu, ne kadar kendi öz platformu olarak görmektedir? Şovenizm ve sosyal şovenizm prangalarını ne kadar kırmış, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin, Türkiye emekçilerinin de sosyalizm savaşını olduğunu ne kadar bilince çıkarıp benimseyebilmiştir? Bunlara olumlu yanıtlar verebiliyorsak çete devleti yargılamaya başladığımızdan söz edebiliriz. Cevabımız olumsuzsa yargılamada yoktur.

Türkiye'de emekçilerin kısmi bazı kıpırdanmaları ve protestoları, derinden gelen kitlesel rahatsızlığın ifadesidir. Fakat yetersizdir. Üstelik bu muhalif seslerin bir çoğu devlet karşısında bir duruşu başaramadan, sahte kanallarda boğulmaya söndürülmeye çalışılmaktadır. TC'nin belkide en zengin tecrübelerinden biri de budur.

Herhangi bir dönem yaşanmıyor. Dehşetli bir savaş var ve bu savaşta taraflar çok açık ve net. Türk sömürgecileri Kürdistan halkı üzerindeki bu vahşi savaş bugüne kadar kendi başlarına sürdürmediler. Bugünde yenilen sadece kendileri değildir. Emperyalist sistem, TC eliyle halklara ve sosyalizme karşı bir savaş yürüttü ve bu savaşta yenilen odur. Kürdistan'da PKK öncülüğünde açığa çıkan ve yükselen değerler, halkların bağımsızlık ve özgürlük değerleridir. Türkiyeli devrimciler olarak bizde bu değerlerle bütünleşelim. Partimizi güçlendirelim. Ortak mücadele gücümüz olan "Birleşik halklar cephesinde" örgütlenelim, "Birleşik devrimci kuvvetler" saflarında halklarımızın kurtuluş umudu ordulaşmamızı yaratalım. Önümüzdeki günler bizden böyle bir görev bekliyor, bu sorumlulukları dayatıyor.

Güçlü Davalar, Aalışlagelmiş Örgüt ve Anlayışlarla Hiçbir Zaman Başarıya Gitmez!

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin öncü gücü PKK hareketi soluk soluğa bir savaşım, zorluklar ve imkansızlıklarla dolu bir mücadele sonucu yaratıldı. 12 Eylül faşizminin karanlığını, ihanete ve işbirlikçiliğe inat, bedenlerinin alevleriyle aydınlatan, gün be gün bedenlerini eriterek sosyalizme katık eden öncü kadrolar; yaşamının baharını Kürt halkının edebi baharına adayan binlerce şehit gerillalar, Zilanlar, Bermaller ve bu direniş değerlerini örgüt gücüne dönüştüren muazzam bir düşünce yoğunluğu Özgürlük Hareketi'nin mayasını oluşturuyor. Uyanış, Özgürlük Hareketi'nin Önderlik tarzıyla oluyor. Direniş, Önderlik tarzıyla büyüyor; saldırı Önderlik tarzıyla boyutlanıyor. Bugün Parti'nin ondokuzuncu kuruluş yıldönümünde Özgürlük Hareketi, zafere Önderlik tarzıyla yürüyor. Bu zaferin tohumları 27 Kasım 1978'de Parti Kuruluş Kongresi'nde atılmıştı. Bu anlamda PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'ın 1978'de Parti Kuruluş Kongresi'nde yaptığı konuşmanın sonuç bölümünü hala güncelliğini koruması, Türkiye Devrimine ışık tutması ve aynı zamanda da tarihi bir belge olması açısından okuyucularımıza sunmayı önemli buluyoruz.

...
T oplantının sonuna yaklaştık. Biz şu anda içinde bulunduğumuz görevlerin ağırlığını idrak ediyorsak, geleceğe önemli etkileri olacak bir uğraşı içindeyiz demektir. Geleceğe ilişkin etkilerin daha da yaygınlık kazanması için, bundan sonra göstereceğimiz hassasiyet önemlidir. Bugün çizilen kuralları ve ilkeleriyle hedeflenen bir örgütlenme temelidir atılan. Belki yıllarca önce atılmıştı, ama bu dönemden itibaren daha örgütlü, daha belirgin, somut ilkelelerin doğrultusunda yol alacak bir hareket olacaktır; bugün atabileceğimiz, bundan sonra atacağımız adımların değeri çok önemlidir. Eğer bu adımları layıkıyla atabilirsek, bu adımların tarihi anlamını kavrayabilirsek -ki bu adımlar birkaç seneden beri her zaman böyledir, bundan sonra daha da ağırlıklı olacaktır- ve bu

adımların değerini bilirsek, ülke halkının kurtuluş tarihinde bunun bir dönüm noktası olacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. Ülkede yepyeni, canlı bir siyasi ortamın yaratılması, canlı, demokratik ortamın yaratılması, Kürdistan'da devrimcilerin faaliyette bulunabileceği bir ortamın yaratılması, bundan sonra yürüteceğimiz yoğun çabalarla olanaklı hale gelecektir. Ve ayrıca hayatın tüm alanlarında yürütülen ve daha çok yerel gerici güçlerin ve millî baskıcı güçlerin çıkarlarına hizmet eden faaliyet yerine, tehlikelerle dopdolu da olsa, insanı bağımsızlık ve özgürlük doğrultusunda sürekli yaşantıya sevk edecek böylesi bir uğraşı içinde bulunmak, uğraşlarının en değerlisidir. Arkadaşların tüm gençliklerini buna vermesi aslında yadırganacak bir husus değildir ve şikayet edecekleri bir durum değildir. Böyle bir gençlik eğer insanlığa saygı devam

ediyorsa, böylesi bir uğraşından başka bir alanda geçirilemez. Gençlik, ancak böyle yüce bir davanın içinde yoğrularak anlam kazanacaktır. Bir kişilik, saygınlık kazanacaktır. Onun için de biz arkadaşların her türlü ağır görevi yapmalarında herhangi bir sakınca görmüyoruz. Yani bir küçük burjuva, bir feodal, bir ataerkil endişe taşıma durumumuz yok. Olsa da bu endişeleri hızla üzerimizden atacağız.

Güçlü davalar, alışlagelmiş kurallarla, alışlagelmiş örgüt ve anlayışlarla hiçbir zaman başarıya gitmez. Güçlü davalar her zaman alışılmıştın dışına çıkarak, her zaman, herkesin boyun eğdiği kurallara karşı durarak, herkesin cesaret etmediği örgütsel girişimlerle, eylemlerle ancak başarıya ulaşabilir. Ve tabii ki bu yükümlülükler, altına girecek önder kişiliklerle başarıya ulaşacaktır. Biz böyle bir dönemin insanlarıyız. Böyle bir göreve aday görünüyoruz. Böyle bir göreve kendi damgamızı vurmak istiyoruz. Bunun tüm toplumsal koşulları vardır diyoruz. Gerisi bizim beynimizin ve yüreğimizin işlemesine bağlıdır, kendi irademizle gerçekleştireceğimiz bir husustur.

Biz ilk grup olarak belirdiğimizde, bizi bek-

leyen tehlikeler, imkansızlıklar bugünkünden kat kat fazlaydı. Bugün de bizi bekleyen tehlikeler, zorluklar az değildir ama elimizdeki araçlar da eskisinden hayli fazladır. Yani biz mücadele biçiminde bir yaşantıyı, adeta savaş biçiminde bir yaşantıyı, hayatın biricik kuralı haline getirebilmeliyiz. Getireceğiz, getiriyoruz. Özellikle arkadaşlar devrimci düşünce ile, devrimci pratik ile, eğer varsa umutsuzlukları giderebilmeliler. Zamanında yapmış oldukları hataları, daha genç yaşta bulduklarına göre, daha önlerinde uzun bir mücadele pratiği durduğuna göre, başarılı eylemleriyle telafi etmelidirler. Ve tarihe kalacak olan, toplumun başına kök salacak olan da bu tutum, davranış ve düşüncelerdir.

Belli bir süre sonra görev alanlarına dağılıyoruz. Dağıldıktan sonra arkadaşlardan istenen ve onların gözönünde tutmaları gereken en önemli husus; böyle bir örgütlenme geliştirileceğine göre, buldukları bölgelerdeki ilişkileri bu merkezin istemlerine göre hazırlamaları, elleri altında bulunan potansiyelleri tüm ülkede şu veya bu alana göre muhtemel bir örgütlenme doğrultusunda ele almaları ve adeta oranın bir yerel, bir bölgesel komitesiymiş gibi hareket etmeleri, bu konuda her an bir öneriyle karşı karşıya kalacaklarını bilmeleri ve buna göre hareket etmeleridir. Özellikle bu örgütlenmenin sorumluluğu aynı zamanda sadece bizim değil, dağılacak ve yoğun ilişkilerde bulunacak arkadaşla-

rındır da. Eğer bazı şeyler feda edilmek istenmiyorsa, elleri altındaki potansiyeli tüm gücüyle ortaya çıkarabilmeli, iyi çalıştırabilmeli, kesinlikle çarçur etmemelidir. Resmi bir anlayışla örgütlenmeye hazırlıklı olmaları, -muhtemelen komiteler, yan kuruluşları, alt birimleri, fabrika vb.- grupları daha şimdiden oluşturmaları, bu konuda hazırlık yapmaları gerektiğini hiçbir zaman unutmamalıdır. Bu örgütlenmemiz öyle kolay bir şekilde geliş-

meyecektir; son derece sakin, son derece rahat bir şekilde -ki biz Kürdistan'da herşeyin böyle birdenbire sıçrama yaparak gelişmeyeceğini biliyoruz- herşey belli bir hesap dahilinde veya bir nicelik gelişim doğrultusunda olup burada da böyle olacaktır, örgütlenme yavaş yavaş gelişecektir, yavaş yavaş tabana doğru yayılacaktır, yavaş yavaş en iyi yetenekler uygun oldukları yerlerde örgütlenecektir. Ve sonuçta belli bir süre sonra hiç olmazsa elimizdeki malzemeyi örgütlendireceğiz. Dışa karşı, karmaşık yapıya karşı bunları düzenleyeceğiz. Ancak arkadaşların attıkları adımların tarihi önemini bilmeleri ve buna inanmaları ve bu inançlarında tutarlı olmaları gerekir. Çalışmalarda değil bir durağan-

Güçlü davalar, alışlagelmiş kurallarla, alışlagelmiş örgüt ve anlayışlarla hiçbir zaman başarıya gitmez. Güçlü davalar her zaman alışılmıştın dışına çıkarak, her zaman, herkesin boyun eğdiği kurallara karşı durarak, herkesin cesaret etmediği örgütsel girişimlerle, eylemlerle ancak başarıya ulaşabilir.

lık, daha da disiplinli bir yapının gereklerini gözönüne getirerek yoğunlaştırmaları gerektiği açıktır. Hem harekete böyle bir politik hüviyet verdireceksiniz -bunun düşmanı, düşmanın daha yıldırıcı olan güçlerini ne kadar uyardacağını biliyorsunuz- ama hem de bunun ağır sorumluluklarından kaçınacaksınız. Bu beklenemez, bu kabul edilemez. Arkadaşlar böyle bir yapı içine girerlerse merkez hiçbirşey yapamaz. Merkez de ağır bir sorumsuzluk içerisinde herşeyi bir kenara itebilir veya merkez çok kolay tasfiye olabilir. Onun için merkezi güç durumuna düşürmeyecek; ne polise karşı, ne siyasal iktidara karşı, ne yerel feodallere karşı, ne sosyal-şoven, reformist-burjuvalara karşı, onu güç duruma düşürmeyecek hareketlerde bulunmalısınız. Hareketimize hep taze soluklar aldirmalısınız. Yani adeta toplum şartlarının taze soluklarını, taze enerji, taze kanını her zaman bize aktarmalısınız. İlişkilerde daha çok çevre kazanarak, daha çok unsur kazanarak her zaman mücadelenin içine katabilmelisiniz. Bu konuda son derece bizi şevklendirecek, güçlendirecek haberler bekliyoruz.

Arkadaşlar, kişisel endişelerini, kaygılarını bir kenara bırakıp -burjuva orduları bile ne kadar haksız bir temelde, zora ki bir disiplinle idare ediliyorlar ama buna rağmen hepsi, her an savaşa girecek durumdadır- her an bir savaş örgütü, ideolojik-politik kurmaylık gibi kendilerini halkın önünde görmeleri ve bu konuda en ufak bir korkuya, yıldırganlığa kapılmamaları, enerjilerini, cesaretlerini sürekli yenilemeleri gerekir. Bunlar en önemli hususlardır. Biz Kürdistan'da geliştirmeye göre korkmuyoruz. Gelişen taraf sürekli biz olduğumuza göre acelesi olan düşmandır, acelesi olan ömrü tüketen sınıflardır. Biz ise sürekli geçmişimizi toparlayan, geleceğimizi hazırlayan, bugünü kavrayan bir gücüz. Dolayısıyla biz aceleciliğe, sabırsızlığa düşmeden, sakin, kararlı, soğukkanlı bir şekilde dünyanın en güçlü devrimlerinden birisi-

**Tarihin bu durağında
gerçekten toplumun dili
olmayabilir, toplum duyarsız,
toplum uykuda kalmış
olabilir, toplum yarı yarıya
ölmüş olabilir, onun sesi
olmayabilir; bütün bunlar
bizim halkın sorunları
karşısında duyarsız
olmamızı getirmez.**

ne kendimizi hazırlayabiliriz. Ne diye panik içinde olalım, korku ve telaş içinde olalım? En sağlıklı, en yüce bir ruh yapısı içerisinde bazı görevlerimizi yürütmeye devam edelim. Şimdiye kadar belirttiklerimiz zaten arkadaşlara bu şekilde yürümemiz gerektiğini kavratmıştır. Durumun, yolun niteliklerini, geleceğin niteliklerini yeterince ortaya koymuştur. Gönüllüce ve yüreklice buna katılmaktan başka yolumuz yoktur. Bunu yaparken hepimizin farkında olduğu gibi, ne coşkulu bir şekilde kendi kendimizi doldurşa getiriyoruz, ne de son derece ürkek bir yapı içinde bu duruma bakıyoruz. Sağlam bir mantıkla endişeleri, umutları muhafaza ederek, nasılsı bir güven, nasılsı bir telaşla, ama daha kararlı, daha mantıklı adımlarla bu işi yürüteceğimize inanıyoruz.

Tarihin bu durağında gerçekten toplumun dili olmayabilir, toplum duyarsız, toplum uykuda kalmış olabilir, toplum yarı yarıya ölmüş olabilir, onun sesi, dili, kültürü olmayabilir; bütün bunlar bizim halkın sorunları karşısında duyarsız olmamızı getirmez. Ayrıca sömürgeci-millî baskıcı güçler her bakımdan insafsız olabilir, bunlar en ufaklık hak ve hukuktan anlamıyor olabilirler, halk-

lara en ufak bir özgürlük vermeyebilirler, hepsini en azgınca yok edebilirler, ama tüm bunlar bizim duyarsız olmamamızı, devrimcilere layık olmayan bir biçimde hareket etmememizi getiriyor. Biz ne halkın, ne düşmanın durumunu gözönüne getirerek kendi durumumuzu belirleyeceğiz. Biz çağımızın tüm olumlu yönlerini biraraya getirerek, alaşağı edilmesi gereken güçlerle, özgürlüğe kavuşması gereken güçleri tayin edeceğiz ve bu konuda önderlik yapacağız. İsrarla vurguluyoruz ki, bu konudaki kararlılığımızı hiçbir zaman elden bırakmayalım! Bu kararlılık, yerimizde bile dursak çok şeyi değiştirecektir. Bu konudaki inat, bu konudaki sabır çok şeyi değiştirecektir. Herşeyden önce düşmanın dünyasını karartacak, ayrıca halka büyük bir

dini gösterebilmelidirler. Biz istiyoruz ki, özellikle bir yığın arkadaşın ölümü pahasına, zindanlarda çürümesi pahasına, kalanların büyük savaşmaları karşılığında; birçok günahıyla, sevabıyla bu aşamaya kadar gelen bir hareketi bundan sonra taze yeni bir güçle, daha örgütsel bir yapıyla, dört-beş senelik bir gelişme sonunda bu ülkenin en hatırı sayılır, en umut vaat eden bir örgütü, bir hareketi durumuna getirelim! Hepimizin istediği budur, halkın da, dünya halklarının da istediği budur.

Bunlar bize gayri ciddi gelmemelidir veya dışarıdan böyle

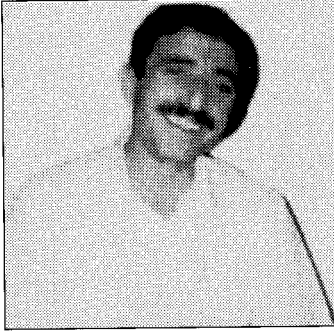
umut kapısı açacaktır. Durum böyle oldukça sayımız ne kadar az olursa olsun, yaşımız, tecrübemiz ne kadar yetersiz olursa olsun, bütün bunlara rağmen tarihin bize yüklediği görevle, yükleyeceği ağır görevlerin hatırı için yeterli sebatı, kararlılığı gösterelim. Adeta bir tarağın dişleri gibi eşit olalım, bir ordunun neferleri gibi, rampada atışa yatan bir ekip gibi kendimizi mücadele alanına sürelim; bundan en ufak bir korku, en ufak bir kuşku duymayalım. Böyle bir ruh yapısı sürekli bizde oluşsun; bunun mücadelemiz açısından büyük bir değeri vardır. Bilinçlerimizin tazeleneyeceği açık. Marksist-Leninist klasiklere yeniden göz gezdirileceği, ulusal kurtuluş pratiklerinin yeniden inceleneyeceği açıktır. Halkımızın da kapanan yolu, canlılığın, duyarlılığın üzerine çekilen perdeyi yeniden aralayacağı açıktır. Halkın ilerici, canlı yarılarıyla kendimizi bütünleştireceğiz. Ayrıca halkın sosyal, kültürel, siyasal anlamdaki gelişmelerde soluğunun kesildiğini bilerek bir soluk aldırmayı hiçbir zaman unutmayacağız.

Arkadaşlar da ilişkilerde, ideolojik-politik yöne ağırlık vermeli, bu ilişkileri ideolojik-politik görevlerle bağdaştırmasını bilmelidirler. Ahbapçavuşluğa fazla yer vermemelidir, ideoloji-politika dışında zamanlarını öldürmemelidirler. Kendilerini tamamen ideolojik-politik bir kişilik konumuna getirmelidirler. Her bakımdan mücadeleden bir adamı olarak yaşamın her alanında ken-

anlaşılmalıdır. Bunlar çağımızın en yalın görevleridir. Çağımızda uygar insanın hayatta yaptığı işlerin en önemlisidir, en tayin edici olanıdır. Herkesin çoktan yapmış olduğunu bizim şu anda gecikmeli olarak gündeme getirmemizdir. Hiçbir arkadaş "niye herkes işinde-gücünde, niye herkes çok az şeyle mücadele ediyor, ben niye böyle delicesine çalışıyorum" dememelidir, bunu aklına getirmemelidir. Biz tarihin en eski döneminden beri bağımsızlık, özgürlük doğrultusundaki özlemleri sürekli baskı altına alınmış, bundan da öteye varlığına son verilmek istenen bir halkın mücadelesini bölge çapında çok önemli siyasal sonuçlar doğuracak bir hareketin öncü güçleri, yaratıcıları olduğumuza göre bu temelde attığımız her adım hayatın ta kendisi olarak anlaşılacaktır. Hiç kimse bundan en ufak bir pişmanlık duymayacak, zindanda da, idam sehpasında da, en yalnız olduğu dönemde de, en bunalımlı olduğu anda da bunu asla unutmayacaktır, hayatın ta kendisini yaşadığını kendi özüne karşı itiraf edecektir.

Bu toplantının sonuçlarını dolaylı olarak bölgelere taşıma yöntemlerini -bölgenin özgülünü gözönüne getirerek- bulmak ve bu sonuçlar ışığında bölgeyi yeniden hazırlamak, yeni ilişki ve görevleri hazırlamak, arkadaşların en sıcak, en canalıcı görevidir.

ŞEHADETLE GÜVENCEYE ALINAN ÖZLEM, GERÇEKLEŞMEYE MAHKUMDUR!

Adı Soyadı : Doğan Kılıçkaya
Kod Adı : Yasin
Doğum Tarihi : 10.09.1958
Doğum Yeri : Sivas-Kangal
Şehadet Tarihi : 1996
Şehadet Yeri : Garzan

Doğan Kılıçkaya (Yasin) Yoldaş, 1958 tarihinde Sivas'ın Kangal ilçesinde doğdu. Ve o daha ilk günlerden başlayarak yönünü halklardan, ezilen insanlıktan ve emekten yana belirledi. Kemaller ve Hakiler gibi halk ve insanlık değerlerine sahip çıktı. Mücadelenin ilk süreçlerine önderlik eden yoldaşlardan biriydi Yasin Yoldaş. Mücadelesini uzun bir süre cezaevlerinde onurlu bir şekilde sürdürdükten sonra, savaşın merkezi olan dağlara yöneldi. Burada da Türkiye Devrimi için son derece önemli olan çalışmalara kendini büyük bir coşkuyla, moralla, devrime olan inançla ve yoğun bir emekle katarak Anadolu halkları için de bir yol, bir ışık olmaya çalıştı. Türkiye Devrimi'nin Yolu ve Görevleri kitabının hazırlanmasında, Türkiye devriminin geliştirilmesinde, Kürdistan halkının özgürlük mücadelesinde özcesi devrime ve tüm halklara hizmet eden Yasin Yoldaş, kendisini yakından tanıyan Özge Can yoldaş aracılığıyla anlatmak istiyoruz.

O'nu, O'na söz verdiğim gibi yüreğimin diliyle anlatmak istiyorum.

Bir yanı Türkiye ve bir yanı Kürdistan'dı ve tek bir yürekti. Adı: Doğan Kılıçkaya. Parti adı: Yasin, imzasını attığı kitaptaki adı: Yasin Doğan'dı.

Mahsum Korkmaz Akademisi'nde karşılaştığımızda, aradan 14 yıl geçmişti. 14 yıl sonra, yeni bir başlangıç için buluşmuştuk. Biz Antep'te iken O'nu "Hoca" diye bilirdik; "Doğan Hoca". Dört-beş kişilik bir bayan eğitim grubumuz vardı. Doğan Hoca, bu bayan grubuna ilk eğitimi veren, marksizmi ilk öğretenlerden biriydi. O vakitler çok fazla tanıma şansımızın olduğunu söyleyemem. Bu utangaç genç öğretmenimiz o günkü eğitim konumuz üzerinde belirlenen saat

boyunca bütün gücünü harcadıktan sonra dağılırdık hepimiz. Ve bir eğitim çalışmamızda bu genç-utangaç öğretmenimizi öylesine sıkı bir tartışmaya zorlamış, sorularımızla öylesine sıkı kıştırmıştık ki, o günden sonrada bir daha eğitimize gelmemişti. Belki tesadüftü. Çünkü bir görevle başka bir kente gitmişti. Sonra Ankara'da tutuklandığını duyduk. Haki Yoldaş'ın katillerinin cezalandırılması eylemine katılmıştı.

Doğan Yoldaş, 12 Eylül faşizmini zindanda karşılamıştı. İlk gözaltı sürecinde olduğu gibi, bütün bir 12 Eylül vahşeti karşısında da bir devrimcide yaşanabilecek en güçlü direnme örneğini sergilemişti. Tek başına kaldığı koşullarda bile boyun eğmezliği ile, düşman karşısındaki büyük direnişi ile duyduk onu hep. Yaşamına tek bir gölgenin bile düşmesine tahammül et-

meyen bir onurun sahibi idi, hatta biraz gururlu idi.

Ne büyük bir mutluluktan yeniden karşılaşmak. 14 yıl sonra. Sanki film şeridi hiç değişmemiş gibi, Antep'te bir saat önce ayrılıp-yeniden buluşmuş gibi. "Nasılsın?" demeye bile vakit bulamadan başladık çalışmaya. Önce çadır kurulacaktı. Akademi sahasına nazır tepedeki küçük hasta çadırını yeniden düzenledik. İplerini gerdik, kenarlarını taşlarla döşedik, her bir taşı lapa lapa yağmaya başlayan karın altından özenle seçtik. Eski mazot sobasının çürümüş borularını onardık. En güzel yeri de kitaplara ayırdık. Küçük, tertemiz bir tartışma odası haline geldi çadır.

Heyecanlıydık. Hem de müthiş heyecanlı. Başka arkadaşlar da vardı; birbirimizi ilk defa bu kadar yakından tanıdığımız ve çok sevdiğimiz.

1991 Aralık ayı başlarıydı. Tartışma gurubumuz Ocak ayının ikinci haftasına kadar yoğun bir çalışma sürdürdü. '91-'92 kışı. Doğa bütün zorunu başımıza yağdırıyordu sanki. Kar yağışı durmak bilmiyordu. Kar yağışının nadiren durduğu buz gibi saydam gecelerde, kurt ulumaları yükseliyordu kar aydınlığı ile birleşen aya doğru. Yollar kapanmış, mazot bitmiş, soğuğa, uykusuzluğa teslim olmamanın savaşı veriliyordu.

İki yerde sürüyordu tartışmalar. Biri Akademi'nin misafirhanesinde. Buradaki tartışma grubu daha genişti. Özellikle gerilla komutanı arkadaşlar çoğunluktaydı bu tartışma grubunda. '92 bahar ve yaz planlaması yapılıyordu. Gerilla savaşının yeni taktikleri tartışılıyor, '89-'91 sürecindeki serhildanların kapsamlı değerlendirmeleri yapılıyor ve bu temelde yeni taktikler belirleniyordu. Kürdistan'da Botan-Behdinan Savaş Hükümeti ve kurtarılmış alan planlaması, buna bağlı olarak da yeni gerilla alanları ve kitlesel mücadele taktikleri önemli tartışma konularıydı. Akademi'nin jeneratörünün de kesildiği zorlu kış gecelerinin içinde gaz lambasıyla aydınlatılmış misafirhanedeki bu tartışmalar, gerçekten müthiş heyecan vericiydi.

Ama tarihi heyecanını duyduğumuz diğer bir çalışmamız daha vardı. İşte o küçük çadırdaki başlatılan çalışma. "Türkiye çalışması". O çadıra, biraz da tarihi bir ironiyle "Türk çadırı" denildi. Artık öyle isimlendirildi orası. Tartışmalar yaklaşık on kişilik bir arkadaş grubuyla sürdürüldü. Bu tartışmaların amacı, Türkiye devrimi-

ne yönelik perspektifimizi somutlaştırmak, pratik çalışmanın önünü açacak ideolojik-teorik çerçeveyi çizmekti. Bu tartışma grubunun içinde de gerilla komutanı arkadaşlar, zindan çıkışlı arkadaşlar ve çeşitli alanlarda faaliyet yürütmüş deneyimli arkadaşlar vardı. Her iki çalışmamız da, doğrudan Başkan'ın nezaretinde geliyordu. Bu küçük çadırdaki geceler boyunca süren tartışmalarda, Orta Asya bozkırlarından başlayan yürüyüşümüz, Ortadoğu halklarının demokratik-sosyalist yaşam birliğinin kuruluşuna kadar uzun bir yol izledi. Tarih adeta didik didik edildi. Türk zor sistemi tartışıldı. Türk sol gerçeği tartışıldı. Bugün ve yarın tartışıldı. Bu tartışmalarda birikimi ve bilgisi ile en çok dikkati çeken, en fazla katkısı olan arkadaşta Doğan Yoldaş. Cezaevinde üç yıl boyunca Türkiye tarihi üzerine yaptığı çalışmaları şimdi, Türkiye devriminin sorunları ve görevlerinin ele alındığı tartışmalarda en küçük noktasına kadar değerlendirebiliyordu.

Manifesto üzerine tartışmalar Ocak ayının başlarında tamamlanmış, ilk taslak çıkarılmış ve artık yazımına geçilmişti. Bu, çalışma grubunun daraltılması anlamına da geliyordu. Doğan Yoldaş'ın da içinde bulunduğu üç kişilik bir grup olarak çalışmamızı sürdürdük. Notları değerlendirmek, onları yazıya dökmek titiz bir çalışmayı gerektiriyordu. Doğan Yoldaş diğer bir yoldaşla birlikte manifestonun ilk bölümünün yazımını üzerinde durdu. Ancak bu bölümü O yazmadı. Bir bütün olarak "Türkiye Devriminin Yolu ve Görevleri" diye bilinen çalışmanın ilk broşürü olan "Türkiye Tarihi" bölümünü, manifestoyu tamamlamamızın ardından ayrıca yazdı. Beş broşürden oluşan bu kitabın ilk broşürü olan bu bölüm, bütünüyle Doğan Yoldaş'ın kaleminden çıkmıştır. Ancak herhangi bir kitap çalışması olarak değerlendiremeyeceğimiz bu tarihi çalışma, elbette ki bir bütündür ve her bir satırı günlerce süren tartışmaların, bütün bir Akademi'nin ilgi, katkı ve dikkatinin ürünüdür.

"Türkiye Devriminin Yolu ve Görevleri" kitabının yazarlarından olan Doğan Yoldaş, bu çalışmaya gerçekten de çok büyük bir coşku, özen ve hatta özlemle katıldı. Severek, sevgisini katarak katıldı. Çoğu kere bir mum ışığı altında ya da gaz lambasının cılız aydınlığında yazmaktan yorulduğumuzda veya ellerimiz kalemi tutamayacak kadar soğuktan donduğunda ara verdiğimiz olurdu. Çalışmayı aksatmamak ko-

şuluyla, hiç dile gelmemiş doğal bir özenle, zamana dikkat ederek sohbet ederdik. Bu, sohbetten daha çok yazdıklarımızı yaşamaktı. Belki de yaşadıklarımızı yazıyorduk. Karışıyordu birbirine. Türkiye'nin şehirlerinde kaç kez dolaştık, kaç kez Karadeniz'in, Toroslar'ın zirvelerinde eylem düzeni aldık. Kaç kez zirvelerden şehirlere aktık. Zaman zaman, bir kaçamak gibi eskilere gittiğimizde oldu; Antep'e kadar. Bu Antep yolculuklarında Haki Yoldaş'la yeniden tanıştık. Birçok yoldaşla yeniden karşılaştık. O yılları bir kez daha irdeledik. PKK'nin doğuş yıllarını. Yeniden bir doğuşa hazırlanırken, güç veren anılar ve deneyimleri bunlar.

Doğan Yoldaş'la, Türkiye'ye geliş konusu üzerinde defalarca tartışmamız oldu. Büyük bir tutkuyla gelmek istiyordum. "Türkiye halklarına borcumu ödemek istiyorum" diyordu. Ben iki duyguyu birden yaşıyordum. Bir yandan böyle deneyimli, tanıdığım, amaçta bulduğum, uyumu bulduğuma inandığım bir arkadaşın çalışmalarımızın ilk adımlarında olmasını gerçekten arzu ediyordum. Bunu büyük bir güç kaynağı olarak görüyordum. Yüreğim ve belki de daha çok da güven ve güç ihtiyacım, Türkiye çalışmalarına en başından katılmasından yanaydı. Mantiğim ise "olmaz" diyordu, "haksızlık" diyordu. Çünkü Doğan Yoldaş, 11-12 yıllık zindan süreci sonrası Parti ortamına yeni gelmişti. O uzun tutsaklık yıllarının ardından, dağların özgür havasını koklaması, gerillada güç kazanması, gerillayı yaşaması O'nun en büyük hakkıydı. Türkiye çalışmaları ise henüz ilk adımlarını attığımız, henüz deneme girişini yaptığımız bir çalışma özelliğini taşıyordu. Bunu söylediğimde, "daha iyi ya" dedi, "nerede bıraktı isem orada başlamak istiyorum" Ben içeri girdiğimden parti henüz gelişmenin ilk adımlarını atmıyor muydu, ben şimdi büyük bir emeğin üzerine konmuş oluyorum, oysa Türkiye çalışmalarında yer aldığımda bu başlangıcı emekle yaratacağız, hazıra el atmadan, zorluklardan başlayarak." İnatçıydı Doğan Yoldaş, inandığı ve düşündüğü gibi yaşamının inadında. Bu inadına fazla direnemedim.

10 Ocak günüydü. Önderlik tarafından çağırılmışım. Konuşmanın hangi konu üzerinde geçeceği belliydi. Doğan Yoldaş ve çalışmayı birlikte yürüttüğümüz diğer arkadaş "söyleyeceksin değil mi?" dediler. "Sen gelinceye kadar

bekleyeceğiz!" dediler.

Günlerce yağan kar, gecenin ayazında cam gibi buz tutmuştu. Türkiye çalışmaları üzerine konuştu o gece Başkan. Çalışmamızın seyrini sordu, Türkiye gerçeği üzerine değerlendirmeler yaptı, güç ve güven verdi, sevgisini verdi. Ne garip, ben o gece tek başıma konuşmadığımı hissediyordum. Kendi adıma değil, sanki üç kişi adına konuşuyordum. Daha sonra da bunu çok düşündüm. Biz o üç kişi, bir çok noktada sanki bir kişi olmuştuk. O an, Türkiye'ye doğru gücümüzü akıtmak isterken de, sanki tek bir yürek, tek bir beyin, tek bir vücut gibi akmak istiyorduk.

"Türkiye çadırı"na döndüğümde gece yarısını çoktan geçmişti. O gece mazot sobamız yanıyor. İkiisi de hemen sobanın yanında uykuya dalmışlardı. Oturur vaziyette, yüzleri kapıya dönük, gözleri uykuda, yürekleri tetikte bir bekleyişti. Ayak sesimi duyar duymaz yerlerinden fırladılar... "Sevinçlisin!" dediler. Sevinçliydim. "Ne mutlu sana!" dediler. Mutluydum. "Kendi adımıza üzüldük!" dediler. Ben de üzgündüm. "Biliyorduk!" dediler. Ben de, dedim.

"Ben söyledim!" dedim. "Birlikte çalışmanın güç vereceğini!" söyledim. "Ama bu arkadaşlar daha yeni çıktılar zindandan, bırakalım biraz dağların özgürlüğünü koklasınlar!" dedi Başkan. Haklıydı. Diretmem, büyük bir bencillik olmaz mıydı? "Kaldı ki, güçlü ile değil, zayıfla başlamak daha anlamlıdır!" dedi Başkan. Yine haklıydı. "Doğru ele alındığında, sanıldığından aksine güçlü ile değil, zayıfla başlamak başarıyı getirir!" dedi Başkan. Bundan emin değildim.

Onlara da anlattım bunları. Nasıl ki ben, beynimle onların dağlarda kalmasını, yüreğimle Türkiye'ye birlikte gitmeyi istiyorsam; onlarda, beyinleri ile realiteyi kabul ediyor, ama yürekleriyle güce duyduğum ihtiyacı hissedip kendilerini katmak istiyorlardı. Çok konuşmadık o gece, sessizce oturduk, belki saatlerce suskun bir tartışma yaptık.

Sevgili Zamani Yoldaş da gelirdi sık sık o çadıra. "Biraz da biz tartışalım" derdi, hatta biraz içerlerdi fazla konuşup-tartışmadığımız için. Yazdığı yeni şiirleriyle birlikte gelirdi, okumak isterdi. Türkiye'ye birlikte akmak istediğimizi en iyi anlayan arkadaşlardan biriydi. Küçücük gövdesinin üzerindeki yuvarlak kocaman başını yere eğerek bir an düşünür, sonra iri iri açtığı gözlerini ta insanın gözlerinin içine dikerek ko-

nuşurdu. Sanki yürekte yüreğe konuşurdu. Şiirleriyle aktığı gibi akmak isterdi insanın yüreğine. Akademi'de Zamani adını alan Mustafa Gezgör Yoldaş da uzun yıllar zindanda kalmıştı. O da '91'de gelmişti Akademi'ye. Bir gerilladan çok şiirler söyleyen bir halk ozanına benziyordu. Ve silahı çok seviyordu. Bir an bile elinden düşürmediği silahını, otururken dizlerinin üstünde tutardı. Ve ben onda şiiri görürdüm. Her şeyinde, elindeki silaha bile şiiri görürdüm. "Türkiye çadırı"nın coşkulu-sevgili çalışmasını anlatırken, o çalışmaya coşkusıyla, ilgisiyle kendini katan Zamani Yoldaş'ı anmamak mümkün değil. "Şimdi nereyi yazıyorsunuz?", "Şimdi neredesiniz?", "Şimdi, şimdi... nerede, nerede...?" adım adım bir takipti, adım adım bir katılış isteğiydi onda yansıyan. O nasıl teklifsiz gelmişse, biz de ona, "çalışmamız gerekiyor!" derdik. Kalkıp giderdi, biraz sitemkar giderdi. Ve yine gelirdi. Yine sevinçle karşılardık onu ve yine çalışmamız gerektiğini söylerdik. Bazen protesto ederdi, "kaldırın kafanızı biraz!" derdi ve hemen o araya yeni yazdığı bir şiiri sıkıştırıverirdi. Kim reddedebilirdi ki, O'nun o güzel okuyuşunu. Ama yine de kurtulamazdı, kibarca "kovulmaktan".

Doğan Yoldaş da güzel şiir okurdu ve dinlemeyi severdi. Ahmed Arif'in kendi sesiyle doldurduğu şiir kaseti, o küçük çadırın sessizliğini bozan en bildik sestiydi. Ahmed Arif çadırındaki dördüncü kişiydi.

Takım komutanı olduğundan birara fazla uğrayamaz oldu Doğan Yoldaş çadıra. O ara biz iki arkadaş Manifesto'nun yazımını tamamladık. Bir gece yarısı sınırlı geldi çadıra. Vücudu buz kesmişti. Altı delik lastik çizmelerini çıkarıp silkeledi. İnce bir çorap vardı ayağında ve oda bütünüyle ıslanmıştı. Gece taktığı derslerinden çıkıp gelmişti. Savaş üzerine konuştuk o gece. İnsan üzerine konuştuk. Savaş ve insan üzerine. Çünkü bizimle paylaşmak istediği bir çok gözlemi vardı. Olumlu ve olumsuz yönde bir çok gözlem. Her noktada hemfikir olduğumuzu söyleyemem. Çünkü O ve diğer arkadaş, savaş gerçeğine yabancıydılar. Şiddetin insan ruhu üzerindeki etkilerini kabul etmek istemiyorlardı. Öğrendikleri sosyalizm ölçüleriyle, savaş gerçeği içinde yaşananların görünüşteki uyumsuzluğuna takılıp, buradaki gerçek uyumu o an henüz göremiyorlardı. Henüz "Hevale Zindan"dılar yani.

Doğan Yoldaş "doğal" olmanın mücadelesindeydi. Ve O, her şeyiyle "doğal"dı. Savaşın doğası ile çelişecek kadar doğal. Bu çelişkiyi fark ettiğimizde de çok tartıştık. Tabii ki, katıldığım, ortak sonuçlara vardığımız yanlarda vardı.

Onu çok sevdiğimi biliyorum ve sevdiğimi de. Çünkü O da eleştirisinde hiç sözünü esirgemedi. Üstelik acımasızdı. Gördüğünü, hissettiğini bütün zaafılarını, eksik ve boşta kalan yanlarını eleştirdi.

İnsana emek vermeyi çok sevdiğini gördüm O'nun. Türkiye çalışmaları için hazırlanan genç arkadaşlara en ince ayrıntılarına kadar ilgilenmeyi coşkuyla yapıyordu. Sanki bir ibadet gibi. Güven, inanç, moral aşıyordu. O herkese sevdirdi kendisini. Hiç bir yürek, O'na kapalı kalamadı.

En güzel yanlarından birisi, kimin karşısında olursa olsun konuşmasındaki, duruşundaki güvendi. Bir büyüklük gururu içinde değil, ama kendine güvenle konuşurdu, düşüncelerini açıklıkla savunurdu ve ikna olmasını da bilirdi. Onun en büyük çabasının kendi kendisini de iknaya dönük olduğunu gördüm. Başkalarını ikna çabası gibi, kendisi içinde bu ikna çabasını sürdürürdü. Araştırır, konuşur, tartışır, sorar, okur, eğer yine de ikna olmamışsa bu çabasını devam ettirirdi. Bir çok olayda tanık oldum buna.

En zaafı yanı "hesapsızlığı" idi. Yani "dobralığı, harbiliği". Bunu bir dürüstlük ölçüsü olarak benimsemiş ve kişilik özelliği haline getirmişti. Oysa politika böyle yürümüyordu, karmaşıktı, kıvraklığı gerektiriyordu. Bu ise, O'nun en içtenlikli yanını en temel zaafı haline getirebiliyordu.

Doğan Yoldaş'ın gönlü Türkiye'de idi, belki de anasında idi. Üzerinde en az bir kaç kez tartıştığımız bir konu olduğu için belirtiyorum. Doğan Yoldaş, Sivas'ın Kangal ilçesindendi. Babası Kürt, annesi Türk'tü. Ama o, "annemden yanayım" diyordu ve ulusal açıdan da kendini annesinin yanında hissettiğini söylüyordu. Annesinde gördüğü, Türk kişiliğinin egemenliği değil, Türk halk kişiliğinin ezilmişliği, zavallılığı, biçareliği ve mutlaka ayağa kalkması gereği idi. Doğan Yoldaş'ın ruhundaki Türkiye'ye doğru akış, egemenin gücüne doğru bir akış değil, silik olanın, yitik olanın, ezilenin, kendine yabancılaşmış olanın kurtuluş ve özgürlük özlemine doğru bir akıştı. Zaten DHP'nin anlamı da bu değil miydi? Doğan Yoldaş, kendisini büyük bir tutkuyla katmak istiyordu Türkiye çalışmalarına.

Kendini "Türkiye halklarına borçluyum!" diye ifade ediyordu.

Kitap çalışmalarımız sonuçlanma aşamasındaydı. Artık bir "son"a ve bir "başlangıç"a geldiğimizi biliyorduk. Bu son günlerde daha çok ikimiz çalıştık o çadırda. Diğer arkadaşın farklı bir görevi vardı artık. Bir çalışmayı başarıyla sona götürmenin sevinciyle birlikte, giderek bir burukluk da çöktü üzerimize. Hep bir suçluluk duydum bu suskunluktan; uzun bir yolculuğa hazırlananların geride bıraktıkları sevdikleri karşısındaki duyguya benziyordu bu. "Ben gideceğim, o, onlar kalacak!" O da şöyle diyordu; "sen gideceksin, ben biz kalacağız, hangi zorluklarla boğuşacaksın!". Bu sözcükler parça parça çıkmıştı ağızımızdan, her bir sözcük arasında saatler, günler, yıllarca mesafe vardı sanki. İnatçılıktaki ortaklık ya, kendi inadına güvendiği gibi benim inadıma da, "yılmayacağını, ne olursa olsun hep hedefe doğru yürüme inadını göstereceğini biliyorum ve böyle olmalı!" diyordu. Ve biz çok tartıştık, amansız tartışmalar yaptık, doğrunun inadında tartışmalar yaptık ve asla kırmadık birbirimizi. Asla saygısızlığa, sevgisizliğe düşmedik. Ben onu çok sevdim. Onda çok güzel bir yoldaşlık düzeyini buldum. Temiz, duru bir yürekle, en derin dostluk inadıyla ve kardeşlik sevgisiyle ve gelecek tutkusuyla ve özgürlük coşkusuyla çoğalan bir yoldaşlığı. Çok özleyeceğimi biliyordum O'nu. Hep özledim ve özleyeceğim. En fazla üçbuçuk aylık bir ortak çalışmamız olmuştu. Yılların beraberliğine rağmen bir çok insanla yaratılamayan güven, saygı ve sevgi yaratılmıştı bu üçbuçuk ayda. Açık ki, bunda yürüttüğümüz çalışmanın büyük payı vardı. Tarihi bir çalışma yaptığımızın bilincindeydik. Bütün ruhumuzla katıldık. Kendimizi bu çalışmaya kattığımız oranda birbirimize katıldık ve ortak emekte, inançta, güvenle, sevgide yoğunlaşan bir yoldaşlığa ulaştık.

"Türkiye Çadırı"nın hemen üst tarafında güzel bir dağ parçası vardı. Siz buna tepe de diyebilirsiniz. Karların epeyce eridiği vakitlerdi artık. Kardelenler fıskırıyordu topraktan. Kayaların arasında güzelim gulikleri görmüştüm. Sordum ona, "tanıyor musun?" diye. Tanımiyordu. Ve üstelik Kürdistan'a, dağlara gidecekti. "Haydi yürüyüşe çıkalım" dedim ona. Gulik'i tanıtacaktım. Askeri kampımızda aslında en olmayacak şeylerden birisiydi bu. O dağ parçasının "zirve-

leri"ne kadar çıktık. Kaya diplerinde yığınla gulik vardı. Övünüyordum, O'na guliki tanıttığım için. Belki de dağlara dair bildiğim tek şey de bu idi ve onu da O'na vermek istemiştim. O da, dağ parçasının "zirvesi"nde bile şehirlerin tuzağını anlattı; ben ona guliki tanıtmaya çalıştım.

Sonra zaman geldi. Heyecanla beklediğimiz zaman. O umut ve coşku çadırına toplandık. Üçümüz bir an sessizce oturduk. Sonra ben kalktım ayağa ve sarıldık. Ve gidişin telaşlı hazırlığı başladı.

O gün, unutamayacağım anılardan biri de yine Zamani Yoldaş'a ilişkindi. Takımının başında dersane olarak kullanılan mağaraya doğru gidiyordu. Bizim küçük çadırın altındaki yoldan geçiyorlardı. "Gidiyorum, bugün gidiyoruz!" diye seslendim. Bir an durdu ve yukarı doğru fırladı. Ayaklarım yerden kesilmişti bile. Kucaklamış havaya kaldırmıştı. Bu da Akademi'nin resmi-askeri ortamında kimsenin aklından bile geçecek davranış değildi. Ama böyle bir içtenliği yadırgayanın olduğunu da sanmıyorum. "Dikkat et ha!" dedi. Cevap olarak ben de sarıldım O'na.

Biraz sonra Türkiye grubu da dersane olarak kullanılan mağaranın önündeydik. Tören yapılacaktı. Ozan Yoldaş başlattı askeri uğurlama törenini. Son sözlerimizi söyledik ve son kez dokunduk yoldaşların avuçlarındaki sıcaklığa. Bunun bir "veda olmadığını", "daha güçlü buluşmak için geçici bir ayrılık olduğunu"nu söyledik.

Erimeye başlasa da hala karlı idi dağlar. Güneş ışınlarını emip veren bir ısıtıcı görevini görüyordu sanki karlar. Doğan Yoldaş da son noktaya kadar geldi bizimle. Bizi Şam'a götürcek arabanın beklediği caddenin üzerindeki yamacın başında durduk. Sevinçle, sevgiyle, güvenle ve biraz buruk tokalaştık. Zirvede ağaçların arasında hala duruyorlardı ve elleriyle uğurluyorlardı.

İlk kez geçen yıl duydum şahadet haberini. İnanmadım. Yine duydum, yine inanmadım, İNANMADIM. İnatla yazmadım. Ama Doğan Yoldaş'ın inadı daha üstün geldi. Ve işte yazdım.

Doğan Yoldaş, "Türkiye Devriminin Yolu ve Görevleri" kitabı önümde. Her zaman emrinde olacağım. Ve seni hep özleyeceğim. Dün özlediğim gibi. Ve sözüm andım olsun ki, ortak özlemimiz mutlaka, ama mutlaka gerçekleşecek.

27 KASIM

Kürdistan'dan Anadolu'ya Halklarımızın Zafer Çıkışıdır!

“**B**u, bir insan için küçük bir adım, insanlık için ise dev bir sıçramadır.”

Amerikalı uzay adamı Neil Armstrong 21 Temmuz 1969'da ayın yüzeyinde ilk adımını atarken bu sözleri söylemişti.

Bu sözlerde ifadesini bulan mukayese, birçok tarihi olayda defalarca yenilenmiştir. Bu doğaldır da. Çünkü tarihsel her olay, kendinden önce birikmiş, ancak henüz köklü bir dönüşüm yol açamamış deneyimler üzerinde gerçekleşir. Gerçekleşme biçimi itibarıyla olağan görülen bu tür adımlar, özünde büyük bir birikimin o anda nitelik değiştirmesi ve farklı bir duruma geçmesidir.

Bundan 19 yıl önce Lice'nin FİS köyünde atılan adım da başta Kürdistan halkı olmak

üzere, bölge halkları ve insanlık açısından aynı rolü oynamıştır. 27 Kasım 1978'de sıradan bir köy evinde bir araya gelen bir avuç Kürdistan'lı genç bu rolün sahibiydi. Kürdistan İşçi Partisi (PKK)'nin kuruluş ve I. Kongresi olarak yapılan bu toplantıda belki görünüş ve biçimsel yönler itibarıyla farklılık arzetmiyordu. Bundan daha öteye, toplantıya katılanların tamamının nasıl bir tarihsel adımın içinde olduklarından fazlasıyla haberdar olduğunu da söylemek güçtür. Ama, bu toplantıyla kendine parti adını alan, bir partinin asgari özelliklerini; tüzük, program, yürütme-

den sorumlu bir merkez komite vb.'ni oluşturan Kürdistan devrimcileri, hızla gelişen bir büyümeyle, o günkü toplantının tarihselliğini ve Kürdistan'da bir durumdan başka bir duruma geçişin eşiği olduğunu ispatladılar. Bugün ise, dünya ve bölge siyasetindeki direkt ve dolaylı etkileri bir yana, dünya üzerindeki sosyalist ideolojinin en güçlü temsiline, etkisi kırılmayan ve çözülmeyen çok yaygın ve derin bir parti örgüt-

lenmesine, sayıları onbinlerle ifade edilen bir ordulaşmaya ve milyonlarda ifadesini bulan bir kitle gücüne ulaşılar.

Bugünden baktığımızda bu devasa gücün o küçük grubun devinimlerinden ortaya çıktığına insanın inanası gelmiyor. Bu durumu, kuruluş kongresini tanımlarken, PKK Önderliği; “Büyük Parti davası en

Büyük Parti davası en az donanımla ve fazla gelişkin olmayan iddialarla, ne olduğu, ne olacağı belirgin olmayan bir grupla Amed'in Fis köyünde adım atıldığından günümüze kadar destansı diyebileceğimiz bir süreci yaşamanın adı olmuştur

az donanımla ve fazla gelişkin olmayan iddialarla, ne olduğu, ne olacağı belirgin olmayan bir grupla Amed'in Fis köyünde adım atıldığından günümüze kadar destansı diyebileceğimiz bir süreci yaşamanın adı olmuştur.” sözleriyle özetliyor.

İşte, biz de bu yazımızda PKK'nin 19. kuruluş yıldönümü vesilesiyle; günümüzde bölgemiz ve dünya politikasında ciddi bir etkiye ulaşan, oluşumunda taşıdığı özellikleri giderek daha fazla açığa çıkaran PKK gerçekliğine; son gelişmeleri de gözönüne alarak onun Türkiye Devri-

mi üzerindeki etkilerine ve Anadolu'da devrimci önderlik sorununa değinmeyi çalışacağız.

PKK gerçeğinde ele alınması gereken en önemli nokta; bugün çok yeni bir gelişme ve koşulların dayatmasıyla atılan bir adımmış gibi görünen her yaklaşımın, her şekillenmenin ve politikanın aslında başlangıç itibarıyla PKK oluşum gerçeği içinde bir biçimde varolmasıdır. Bu, birbir çeşit çiçeğin tek bir tohumda buluşturulması gibi bir durumdur ve zamanı gelince o çiçek yerşerir, çiçeklenir. Bu durum, PKK'nin oluşum gerçeğiyle, önderlik gerçeğiyle ve sosyalizm anlayışıyla ilgili bir durumdur. Bugün, en genel bir tasnifle PKK neleri temsil etmektedir sorusuna ana hatlarıyla şu cevap verilebilir: Birincisi; PKK ideolojik düzeyden, uygulama düzeyine kadar bilimsel ve yaratıcı bir sosyalizm anlayışının ve emeğinin temsilidir. (Buna sınıfsal duruş da diyebiliriz) İkincisi; sömürge Kürdistan halkı şahsında bir ulusal kurtuluş temsilidir. (Bunu da ulusal duruş biçiminde isimlendirmek mümkündür) Üçüncüsü; başta Anadolu halkları olmak üzere, bölge ve dünya ezilen halklarının temsilidir. (Bu da enternasyonalizmde ifadesini bulur) Yine, özgürlüğü en fazla kaybetmiş cins olarak kadının kurtuluşunun temsili ve bütün bunların toplamı olarak kendini bir insanlık hareketi düzeyine çıkarmanın adıdır. Tabii, daha iyi anlatabilmek için böylesine kaba bir ayrışma tabi tuttuğumuz bu esaslar PKK'de parçalı değil, bütünlüklü, içiçe geçmiş ve birbiriyle son derece ilişkili bir düzeyi ifade etmektedir. Bütün bu özellikler bugün, PKK'nin politika yaptığı, bunun için örgüt kurduğu, müdahale etmeye çalıştığı alanlar olmakla birlikte, yukarıda belirttiğimiz gibi bugün itibarıyla yansımasını bulan ilgi alanları değildir. Tüm bunların daha iyi anlaşılabilmesi için PKK'nin oluşum yıllarına dönmek gerekir.

Böylesi bir geri dönüş yaptığımızda karşımıza çıkan ilk gerçek, PKK'nin ideolojik-örgütsel gelişimi ile Başkan APO'da somutlanan önderlik çizgisinin içiçe geçtiği ve aynılaştığıdır. Bundan dolayı, "PKK'yi anlamak Başkan APO'yu, Başkan APO'yu anlamak PKK'yi anlamayı getirir" belirlemesi en gerçekçi bir yaklaşımdır.

Başkan APO ve PKK gerçeği '70'li yılların başında ulusal imha süreci büyük oranda tamamlanmış Kürdistan'da; yine gelişen işçi hareketi ve devrimci gençlik muhalefetine rağmen bunları hem ezerek, hem de kendi sınırlarına

çekerek etkisiz kılmaya çalışan kemalist devletleşmenin egemenliğini önemli oranda kurumlaştırdığı Türkiye'de, başından itibaren "nasıl yaşmalı" sorusuna cevap arayışın ürünüdür. Ya da daha doğru bir deyişle, bu sorunun cevabıdır. Aynı yıllar dünya genelinde emperyalist ve sosyalist kamplaşmanın dorukta seyrettiği, sistem olarak reel sosyalizmin belirli politikalar şahsında ciddi tıkanma sinyalleri verdiği, ama aynı zamanda sosyalizme kitlesel yönelimlerin hızını kaybetmeden devam ettiği ve ulusal kurtuluş savaşlarının yaygınlık arzettiği bir süreçtir.

Başkan APO'nun ideolojik olarak sosyalizmde karar kılışı da bu yılların başıdır. Bu karara hemen ulaşılmamış, bu aşamaya gelinceye değin "nasıl yaşmalı" sorusuna tam cevap vermeyen bir dizi düşünsel-felsefi anlayış, eğilim tanınmış ve elenmiştir. Bu yıllar Türkiye'de de Devrimci Gençlik Hareketi'nin önderleri Denizler, Mahirler ve İbrahimler şahsında devrimci mücadelenin; Vietnam devrimi ve diğer UKM'ler şahsında ulusal kurtuluş ve sosyalizm mücadelelerinin prestijinin dorukta olduğu yıllardır. Olumsuz yanlara geçilmeden önce, bu özelliklerin altının çizilmesi gerekir. Bu gelişmelerin, sosyalizmi benimsemiş Başkan APO'da bazı etkiler bırakmaması ve bunların bir deneyime dönüştürülmemesi düşünülemez. Bu deneyim daha sonra çok zengin bir şekilde önderliğin mücadele tarzında ve PKK gerçeğinde ete-kemiğe bürünecektir.

Fakat bu yılların en özgün yanı, önderlik açısından, sosyalizm için savaşımın nasıl bir örgütsel ifadeye kavuşacağı sorusunun cevabının aranmasıdır. Kısacası bu dönem 1978'de örgütsel ifadeye kavuşacak PKK'nin ideolojik mayalanma dönemidir.

Sosyalizmin bu genel kavranışı, Önderlik şahsında, hızla kendi somutunda (ülke ve halk gerçeğinde) nasıl bir mücadele sorusunun cevabının arayışını getirmiştir. Bu arayış Kürdistan gerçeğini kavrama ve Kürdistan devrimi odaklı bir bölge devriminin temellerinin atılışını getirmiştir. Bunlar da ciddi arayışlar, tartışmalar ve değerlendirmelerden sonra yaşanmıştır. O günler açısından bakıldığında, yapılacak en son iş belki de sosyalizm adına Kürdistan'dan bir çıkış yapma girişimidir. Zira, en son 1930'lu yıllarda ulusal direnme dinamikleri parçalanmış, ardından geliştirilen kapitalist-Türk sömürgeciliği ile

ulus olma bilinci darmadağın edilmiş bir halk ve varlığı-yokluğu tartışma konusu bile olmayan bir ülkeye dayanmak pek "akıl kararı" değildi ve zaten PKK çekirdeğini oluşturan birkaç kişi dışında herkes böyle düşünüyordu.

Ancak TC gerçeğinin kendini hangi tarihsel olgular üzerinde vattığı, yine ülke olarak parçalanmış Kürdistan'ın bölgede nasıl bir devrimci cevheri içinde taşıdığı ve emperyalist zincirin hangi halkadan kırılacağı ancak sağlam bir dünya bakış açısına sahip olan bir kafanın düşünebileceği bir gerçektir. Tabii bu bakış açısına bir de subjektif planda dünya ve Türkiye'deki devrimci sosyalist dalganın gelişimi ve Türkiye Devrimci Gençlik Hareketi'nin bütün kahramanlığına rağmen ezilmesi ve mirasın doğru temsil sorunu eklenince, PKK ve Başkan APO gerçeğinde açığa çıkan diğer bir yön de hem bu mirası doğru temsil etmek, hem de mevcut önderliksel boşluğu doldurmak olmuştur.

Bu yıllardan itibaren de PKK'nin kuruluşuna giden yolun taşları büyük bir dikkat, özveri ve hassaslıkla döşenmiştir. İşte 27 Kasım 1978 yılında 1970'lerde başlayan birikimin, sıçrama noktası ve adının konmasıdır.

Yeniden '70'li yılların başına dönecek olursak: Evet, artık "nasıl yaşamalı" sorusunun en genel cevabı biliniyordu: Sosyalizm! Buna giden yol neydi? Bölgede, emeği ve halkları iktidarlaştırmak. Bu yönlü en sağlıklı yol hangisiydi? Kürdistan devrimi ve Kürdistan devrimi odaklı bölge devrimi. Neden? Çünkü bölgede emperyalizmin temel ayağı TC, halkları yutarak varolmuştur. Çözülmesi, halkların yaşam ifadesini örgütlemekten geçiyordu. Çünkü bölgedeki emperyalist statüko önemli oranda parçalanmış Kürdistan üzerine oturtulmuştu ve Kürdistan taşının hafifçe yerinden oynatılması bile zincirleme bir etkiyle bütün statüyü alt-üst edebilirdi. Öyleyse Kürdistan devrimi örgütlenmeliydi. Bunun için ideolojik bir mücadeleye, politik bir aygıt ve diğer savaş kurumlarına ihtiyaç vardır. İdeolojik mücadele sömürgecilikten başlayarak, onun tarafından çarpıtılmış sosyal şovenizme ve ilkel milliyetçiliğe karşı verilmeliydi. Yani Kürdistan halkının duymaz olmuş kulaklarına, doğrular güçlü bir şekilde haykırılmalıydı. Ardından savaş gücü, cesareti ve bunun öncü örgütü yaratılmalıydı; bu da Parti idi.

İşte '78'e kadarki süreç bütün bunların ha-

zırlığıydı. Bu sürece ilişkin Başkan: "Şüphesiz Parti tarihinin daha öncesi de vardı. '73 baharı da partileşmenin daha alt düzeyde bir ruşeym haliydi. Bu da ciddi bir adımdı. Ve daha sonraları her yılın, böyle kuruluş anlamında bir yeri vardır." diyor ve ideolojik oluşum sürecini şöyle özetliyor: "Küçük bir tohum olarak serpildiğimizde, onun çürümemesi için gereken yapılmıştır. En önemlisi de düşmandan, yine sert bir rüzgardan, kurak kalıp çürümekten korunmuştur. Bu, üzerine titreyerek, bir ananın çocuğuna olan bağımlılığından daha fazla bakarak gerçekleştirildi. İdeolojik çalışma bunun içindi. Düşmanın tehlikelerinden uzak olmak için, gizlilik gerekiyordu ve bu başarılıydı. İdeolojik gelişme yılları, kesinlikle olmazsa olmaz kabilinde yıllardı. Bundan önce bu halkın içinde sadece kendinden utanç duymak vardı. Bireyin, toplumun atomuna dek parçalanması, zayıflığı vardı. İddia yoktu, karar, bir araya gelmek hiç yoktu. Kardeş kardeşi bile, bir arada bir saat tutamazdı. İşte ideolojik hamle sürecimiz, buna bir son verme süreciydi."

Peki bu ideolojik mücadele yıllarına neler sığdırılmış, neler başarılmıştır? Önemli olan bu yandır ve bu yıllarda kazanılan özellikler hem PKK'ye rengini vermiş, hem de çözülmezliğini sağlamıştır. Bunlara yukarıda kısaca vurgu yapmıştık. En başta ideolojik bir temel; bu, bütün saptırıcı örneklere ve objektif olarak halkın içindeki geriliğe rağmen sosyalizm olarak kesinlik kazanmıştır. Bunun pratik ifadesi her düzeyde, Parti içi ilişkilerden halk ilişkisine, diğer ülke ve halklara bakışa kadar, her türlü politika belirlemede, emeğin temel ölçü alınmasıdır. Bu yönüyle PKK, her düzeyde emeğin konuşan dili, döğüşen yumruğu olmayı bilmiştir. İkincisi; bu ideoloji, temel bir savaş mevzisine taşırılmıştır. Bu mevzi Kürdistan olurken, en çok kaybedenin de en çok kazanmak isteyeceği ve bunun sosyalizme halk gerçeği düzeyinde en büyük katkı sunacağı Kürdistan halkı esas alınarak gösterilmiştir. Yine devrimin ittifak sorunları bölge devrimleriyle ilişkisi başından itibaren doğru kurulmuş; en başta da Anadolu-Kürdistan Birleşik Devrimi daha o günden ilk grup içinde öncü kişilikler şahsında ifadesine kavuşmuştur. Buna ilerleyen bölümlerde yine değineceğiz. Ancak şunu vurgulamak gerekir ki; daha o günden Başkan APO, Haki ve Kemal arkadaşların ilişki-

sinde açığa çıkan buluşma ne rastlantı, ne de kendini bir başka gerçeklik içinde kaybetme ilişkisidir. Aksine on yıllar sonrasının büyük bir öngörüyle çekirdekte kenetlenmesi ve birbirini yaratmasıdır.

Bunların yanısıra bu dönemin en belirgin yanı, Önderliğin, düşmanla savaşı çekirdek içindeki savaşta yoğunlaştırmasıdır. Yani düşmanı kaba bir gerçeklik olarak algılamaktan ziyade onu, verili kişiliklerde ve kişilik özelliklerinde somutlayarak yakın doğuş sahası içerisine çekme durumu olmuştur. Bu, daha sonra farklı alanlarda, farklı araçlarla çatışılacak düşmanın, daha çekirdek aşamasındayken kişilikler şahsında yenilmesi ve parti çözümünün hakim kılınması anlamına geliyor. Daha sonraki yıllarda daha da artan örneklerde görüleceği gibi '73-'78 arasında çekirdek içindeki ideolojik oluşum ve savaşının başarılı olduğu ve bunun artık politik bir güç olarak da düşmana yöneltilmesi gerektiği açığa çıkmıştır.

27 Kasım 1978'de yaşanan da bu olmuştur. Ve bu artık yeni bir durumdur. Bu yönüyle 27 Kasım 1978 Parti kuruluşu, tarih içinde küçük bir nokta, ama tarihin akışının değiştirilmesinde büyük bir sıçramadır. Bu sıçramanın büyüklüğü daha sonraki yıllarda çekirdekte saklı özelliklerin açılımı ve bunların yarattığı etkilerle çok daha net görülecek ve anlaşılacaktır. Bu yönüyle 27 Kasım bir halklar ve emek bayramı vasfını yakalayan günün adıdır.

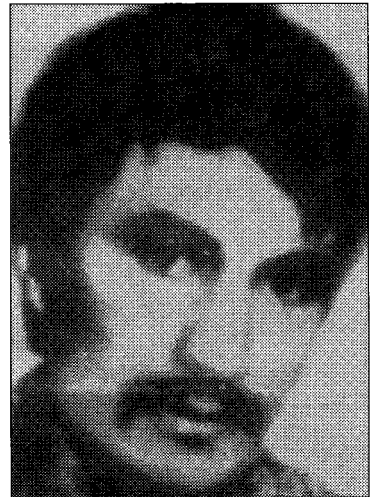
27 Kasım 1978'de PKK'nin kuruluşunun tarihsel yanına, Kürdistan toplumu ve genelde

bölge devrimi için oynadığı role bu biçimde vurgu yaptıktan sonra, asıl olarak değineceğimiz konuya; Kürdistan ve Anadolu devrimlerinin ilişkisine, PKK'nin bu ilişkide oynadığı role ve Anadolu'da devrimci öncülük sorununa da değinmeye çalışacağız.

Günümüzde birçok pratik gelişme Kürdistan ve Anadolu devrimleri ilişkisini, bu ilişkinin pratik bir adımı olarak Anadolu dağlarındaki gerilla çıkışı ve Türkiye devriminin öncülüğü noktasında DHP gerçekliğini sık sık gündemleştiriyor. Fakat bu konulara bakışta PKK ve DHP dışında kalan birçok güç, sorunu PKK'nin "güncel ihtiyaçlarıyla" açıklamaya ve yaklaşımları "taktik" bir olgu olarak değerlendirmeye yöneliyor. Hemen belirtmeliyiz ki, bu bakış açısı son derece yanılıdır ve kaynağını önemli oranda doğru bir tarih bakış açısına sahip olmamaktan almakta, sonuçta niyet ne olursa olsun rejimin bu konulara yönelik bakış açısını aşmamaktadır.

Bu konuda devrimci bir bakış açısına ulaşmak için sorun esas olarak şu noktalarda tartışılabilir: Birincisi; PKK'nin Türkiye devrimine yönelik yaklaşımları taktik değil, stratejiktir. Bunun kaynağı iki ülkenin tarihsel ve toplumsal gerçeğinde yatmaktadır. Yine PKK'nin yaklaşımı bugünden değil, dünden şekillenen, netleşen ve her döneme uygun pratik adımlarla beslenen bir yaklaşımdır. Bugün aldığı biçim, bu gerçekliğin üzerinden şekillenmiştir. İkincisi; hiçbir ülke devrimi taktik bir sorun olarak ele alınamayacağı gibi, kendisini Anadolu halklarının öncü gücü olarak örgütleyen ve Türkiye devriminin her türlü ideolojik-politik sorununa cevap olan ve bunun pratiğine soyunmuş bir güç olarak DHP, herhangi bir girişim, hele hele "taktik" bir girişim hiç değildir.

Bunlara paralel

olarak halen Türkiye'de güncel-geniş anlamda bir devrim önderliği ve önderliksel çıkış sorunu vardır. Bu da tartışılmalı, bu çıkışın nitelikleri, gerekliliği ve biçimi ortaya konulmalıdır.

Yeniden birinci noktaya dönecek olursak; son yıllarda gelişen Kürdistan devriminin etkisi dolaylı ve direkt bir çok yönüyle Türkiye ortamına yansdı. Bu doğaldır. Yine etki gücü genişleyen PKK bu yansıma bir biçim, bir karakter kazandırma ve kalıcılaştırmaya yöneldi. Fakat sorun bu kadar basit değildir. Çünkü PKK bunu geçmişten beri yapıyordu, baştan beri böyle bir ideolojik yaklaşımı vardı. Ve hiçbir zaman da bunu bir ülke devrimine kendi iradesini dayatma biçiminde yapmadı. Yani PKK'nin Türkiye devrimiyle ilişkisi ne yenidir, ne de sıkça vurgulandığı gibi "taktik"dir de. Bunu daha da açabiliriz.

Eğer PKK tarihi iyi irdelenirse görülecektir ki, PKK Kürdistan'dan ziyade Türkiye devrimci ortamında çıkış yapmıştır. Bu noktada geleneksel sol örgütlenmelerden daha çok Türkiyeli'dir. Yine ilk çekirdekte yer alan kişiler, PKK'de bir halklar buluşmasını temsil etmiştir. Hareketin, kimilerinin bir suçlama sıfatı olarak kullandığı "ulusal" bir hareket biçiminde örgütlenmesi, onun sosyalist olmadığından değil, bölgede sosyalizme akışta Kürdistan devriminin oynayacağı rolden dolayıdır. Bu objektif rolün yanı sıra PKK gelişim tarihinin kendisi olan Başkan APO, sosyalizmle Türkiye'de tanışmış ve dönemin devrimci gençlik hareketine yoğun bir sempati beslemiştir. Hatta örgüt kurma, mücadeleyi geliştirme kararında bu hareketin önderlerinin destansı ama trajik tasfiyesi ve onların anılarına bağlılık temel bir rol oynamıştır. Kürdistan devrimini örgütlenme kararlılığı, kaynağını önemli oranda Türkiye devriminin ancak Kürdistan devrimiyle ayakları üzerinde oturacağı tespitinden almıştır. Bu yıllarda, anti-faşist mücadele içinde sivrilen ve önder özelliklere sahip Haki ve Kemal yoldaşların Kürdistan devriminde karar kılması da tamamen bu gerçekten ötürüdür. Bu noktada tamamlayıcı olacağına inandığımız bir alıntıyı M.Can YÜCE arkadaşın farklı bir çalışmasından buraya aktarmayı uygun görüyoruz:

"PKK'nin mayalandığı ortam, Türkiye devrimci ortamıdır. Özellikle 1970 devrimci direnişçiliği ve mirası PKK'nin çıktığı ve ilk gıdasını aldığı gerçeğin kendisidir. Bu nedenle PKK'nin, Başkan APO'nun mayasında dar ulusal görüşlü-

lük, milliyetçi yaklaşımlar yoktu. Tersine, derin, anlamlı ve zengin bir enternasyonalizmle yoğrulma gerçeği sözkonusudur. Elbette ulusal yanlar, ögeler var. Ancak bunlar, devrimci enternasyonalizm ile birleşmiş ve bütünleşmiştir. Bu toprakların büyük enternasyonalist adları olan Haki KAREER ve Kemal PİR'leri bu harekete çeken de bu gerçeklik oluyor. (...) Başkan APO Türkiye devrimci hareketi içinden çıktı, biçilen 1971 direnişçiliğinin kökleri üzerinde filizlendi."

Bu kısa alıntıdan da anlaşılacağı gibi PKK'nin Türkiye devrimiyle ilişkisi ve enternasyonalist özü daha ideolojik grup döneminde belirginleşen temel bir özelliğidir. Yine özellikle düşmanın, PKK'nin örgütsel varlığına yönelik ilk ciddi imha saldırısını 1977 Mayıs'ında Haki arkadaşın şahsında geliştirmesi de bu gerçeğin diğer bir cepheden, düşman cephesinden doğrulanması anlamına gelmektedir.

Diğer yandan Türkiye devrimine yönelik yaklaşımlarını, 1978 Parti kuruluşuyla resmîyet kazanan Parti programında programatik ifadeye kavuşturan PKK, 1995'teki V. Kongresinde bu noktada temel yaklaşımlarını daha geniş bir çerçevede ortaya koymuştur. Aslında dönemler itibarıyla atılan adımlarda bunun pratik boyutunun yaratılmasından başka bir şey değildir. Bu noktada yakın tarihteki bazı çalışmalara da dikkat çekmek gerekmektedir: Örneğin 1980 sonrası bütün elverişsiz koşullara rağmen Türkiye'li örgütlerle Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi'ni örgütlenme çabası da bu konudaki samimiyet ve halklara karşı sorumluluğun bir sonucudur. PKK'nin bütün çabası bastırılan faşizme karşı ortak bir direnme hattı örmek ve halklara nefes aldırmaaktır. Kaldı ki, PKK o dönem cephe programında ifadesini bulan görevleri 1982'den sonra ülkeye dönüşle birlikte uygulamış, bunu silahlı mücadeleyi başlatmaya kadar taşımıştır. Bu uygulamalardır ki, TC'yi Türkiye sahasında 1984 sonrası kimi manevralara zorlamış ve devrimci çalışmalar için bazı olanaklar ortaya çıkarmıştır.

Bunları niçin anlatıyoruz: Şunun için; vurgu yaptığımız noktalardan da anlaşılacağı gibi PKK başından itibaren Türkiye'ye yabancı ve ilgisiz değildir. Aksine hem oluşum gerçeği, hem dayandığı miras, hem de pratik yönelimleriyle geleneksel soldan daha Türkiye'li bir Partidir. PKK en az Kürdistan kadar bir Türkiye partisidir. Ve

"PKK Türkiyelileşiyor" belirlemesi bir rastlantı ve propaganda amaçlı bir slogan değil, PKK gerçeğinin bugün daha gözle görülür hale gelmesidir.

İşte, DHP gerçeği de fiilen 1990'lı yıllar içerisinde şekillense de, kendisini yıllar önce Anadolu-Kürdistan Birleşik Devrimi olarak gören ve bunun önderliksel çıkışını yapan devrimci çizginin Anadolu ayağından başka bir şey değildir. Bu, zaten yıllarca PKK Önderlik çizgisinde temsilini bulmuştur. Sorun bunun teorik ifadesine kavuşturulması, bu örgütte Anadolu halklarının yaşam ve savaş gücünün açığa çıkarılması ve böylece Türkiye'deki devrimci önderlik boşluğunun doldurulmasıdır. Bu nokta halen birçok çevre tarafından ne anlaşılmış, ne de anlaşılacak istenmektedir. Çok yönlü değerlendirmeler vardır. Ancak hepsinin gelip çarptığı nokta; bunun Türkiye devrimine dayatma olduğu yada farklı bir deyişle "PKK'nin Türkiye taşeronu" olduğudur. Zaten sorun da buradadır. Bu mantıkta PKK'yi dar ulus sınırlarına hapsedme ve bunun dışına çıkmasını istememe anlayışı vardır. Bu, özünde burjuva milliyetçimülkiyetçi bir anlayıştır. Ve ana hatlarını yukarıda vermeye çalıştığımız PKK gerçeğiyle taban tabana zıttır.

Bütün bu gelişmelere rağmen halen Türkiye'de devrimci önderlik boşluğunun doldurulduğunu da söyleyemeyiz. DHP bu konuda ideolojik olarak boşluğun doldurulmasında bugüne kadar küçümsemeyecek adımların sahibi olmuştur. Ancak bunun pratik adımlarının tamamlanmasında ya da daha doğru bir deyişle politik bir güce dönüşmede yetersizlikler yaşanmıştır. Bunlar DHP'nin ideolojik doğrularıyla değil, bu doğruların uygulanamamasıyla ilgilidir ve zaten bu konudaki yetmezlikler dergi sayfalarımızda bütün yönleriyle işlenmektedir. Bu noktada sorun bu Önderlik boşluğun bütün boyutlarıyla doldurulması ve bunun pratik ifadesi olarak bir önderliksel çıkışın nasıl yapılacağı noktasına geliyor. Ancak bu konuda da anlayış düzeyinde

Anlamak, kavramak ve kendine görev çıkarmak bu sürecin temel özelliğidir. Herkes kendini bu ortaklığa bir biçimyle katarak, savaş cephesinden kültür cephesine kadar çok çeşitli görevlere talip olmalı, kendini yeniden yaratmalı ve özgür bir geleceğin kapısını açmanın mücadelesine omuz vermelidir.

Kürdistan-Anadolu devrimleri ilişkisini, dolayısıyla PKK ile DHP ilişkisini anlayamamaktan kaynaklı çarpık yaklaşımlar vardır. Herşeyden önce bilinmelidir ki, bugün böylesi bir çıkış Kürdistan devriminden koparak ve objektif olarak ona karşı konularak olmayacaktır. Bu anlamda PKK'nin geliştirdiği bütün ideolojik ve taktik yaklaşımlarla örtüşmeli ve bütünleşmelidir. Yoksa sorun "bağımsız" bir grup olarak ve PKK Önderliği'nce on yıllardır TC'ye karşı sürdürülen devrimci savaşın kazanımlarını gözardı ederek sıfırdan başlama ve ses getirici bir çıkış-eylem değildir. Bugün Türkiye'de yeniden büyük bir "çıkış" aramak demek, tarihi tekrar etmeye çalışmaktır. Oysa bilimsel sosyalizmin bize öğrettiği tarihi olayların hiçbir zaman tekrarlanamayacağı ve önemli olanın tarihi olayların emrine girmesini bilmek olduğudur. Bundan dolayı bugün Türkiye'de "yeni", "ayrı" bir çıkışa değil 27 Kasım'ın ve 15 Ağustos'un çizgisine, emrine girme gerekliliği vardır. Tabii bu da Kürdistan-Anadolu Birleşik Devrimini anlamaktan ve her türlü sınırı aşmaktan geçiyor. PKK Önderliği'nin bu konuya ilişkin yaklaşımlarını içeren değerlendirmede de bunu görmek

mümkün: "Demek ki, bu savaş (KUK Savaşı) gerçekten bir Türk Halk Kurtuluş Savaşıdır! Bilimsel olarak objektif durum değerlendirmesini yapalım. Ve yeni bir devrim yapmaya gerek var mı? (şu anlamda) PKK'nin yaptığı gibi, bir 15 Ağustos Atılımı, ardından on yıl süren bir gerilla savaşı! Hayır, bunların Türkiye için gerekli olduğu kanısında değilim. O görevi biz gördük, o yükü biz çektik. Yani belki dağlar doğudaydı, ama batıdaki dağların da görevi görüldü. Belki Kürdistan gençliği, köylüsü çok katıldı, ama onlar adına Anadolu'nun metropollerinin gençliği de, emekçileri de aslında savaştılar veya onların şahsında bir nevi halk savaşını yaşadılar. Şunu demek istiyorum; bazıları çıkar 'biz de yeni bir PKK atılımı yapalım' o atılımı yapmanıza gerek

yok, o atılım sizler için de yapılmıştır. Ha! Ek yapabilirsiniz. Katkı yapabilirsiniz.”

Bir çağrı, bir talimat olarak algılanması gereken bu sözler ve bu sözlerin dayandığı mantık tabiki en başta bizlerde, Anadolu halklarında ve özellikle gençlikte bir cevap bulmalıdır. DHP'ye gönül bağından tutalım, ideolojik, örgütsel bağa kadar hangi biçimde olursa-olsun bağlananlar; emeğini katmaya ve bu ortak emekte kendisini varetmeye çalışanlar bilmelidir ki, bu çağrıyı anlamamak, buna cevap olmamak objektif olarak Anadolu-Kürdistan devrimi arasında kendini duvar haline getirmektir. Kürdistan devrimini, Anadolu sınırlarında tutmak ve Anadolu halklarını yalnızlaştırarak düşman karşısında güçsüz bırakmaktır. Öyleyse Türkiye devriminin önderliğine soyunmuş DHP'nin bayrağı altında yürümeye karar veren herkes bu duvarı önce kendi ruhunda yıkmalı, kendini bir Anadolu devrimcisinden çok daha fazla bir Kürdistan devrimcisi olarak görmelidir. Ancak bunu yapabilenler Anadolu ve DHP'li sıfatını taşımaya hak kazanabilirler. Bu aynı zamanda Anadolu devriminin öncülüğünü kişilikte kazanmak anlamına gelecektir. Ve unutmayalım ki bütün gelişmeler; Kürdistan devriminin düzeyi, Türkiye'de mevcut toplumsal, siyasal yaşamın sorunları, bunun sonucu olarak gelişen toplumsal muhalefet, halklarımızın geleceğe dönük istem ve talepleri en başta şehitlerimizin vasiyeti bize; "Türkiye Devriminin Öncülüğünü Kişiliğimizde Kazanalım!" emrini vermekte ve devrimimizin çok yönlü görevlerini omuzlamaya çağırılmaktadır.

Yine halklarımız ve en başta da onun en dinamik kesimi olarak gençlik 27 Kasım'ı anlamaya ve çağrısına cevap vermeye kendini hazırlamalıdır. Anlamak, kavramak ve kendine görev çıkarmak bu sürecin temel özelliğidir. Herkes kendini bu ortaklığa bir biçimiyle katarak, savaş cephesinden kültür cephesine kadar çok çeşitli görevlere talip olmalı, kendini yeniden yaratmalı ve özgür bir geleceğin kapısını açmanın mücadelesine omuz vermelidir. Kimse, "ben ne yapabilirim" dememelidir. Herkese, hepimize yapacak bir iş vardır. Yaptığımız iş çok büyük olmayabilir, ama bir bütünün bir eksiğini tamamlar, bu da önemlidir. Özellikle Anadolu gençliği bu çağrının birinci dereceden muhatabıdır. Unutmayalım ki, Kürdistan devrimi 19 yıl önce çok dar bir gençlik grubunun omuzlarında yüksel-

miştir. Onlar da çok gençti, ama geleceği zaptetmeye çıkmışlardı ve onların ortak adı PKK bunu önemli oranda başardı. Bugün Anadolu gençliği çok daha avantajlıdır. Kısa örgütsel mücadele tarihine rağmen azımsanmayacak bir tecrübeye sahip bir öncülük vardır. Bunun yanı sıra, gerilla artık yanbaşıımızdadır. Tek sorun halklarımızın emrine girme ve harekete geçmedir. Gençlik bunu yapabilecek cesarete, yeteneğe ve enerjiye sahiptir. Tarih bunu bize defalarca göstermiştir. Öyleyse 27 Kasım'ın Anadolu'daki çağrısına en başta gençlik olmak üzere bütün emekçi kesimler ve halklarımız cevap olmalıdır.

İşte 27 Kasım'ın 19. yılında çıkarılması gereken en temel dersler bunlardır. Bu derslerin kavranmasıyla ki, Anadolu'da devrimci önderlik boşluğu doldurulacak ve önderliksel çıkış sağlanacaktır. DHP'de bunun sözü ve eylemidir. Bu sözü bugün en gür şekilde Anadolu dağlarındaki gerillamız, halklarımızın yüreğini ısıtan eylemleriyle yayıyor. Bu, Anadolu'nun 27 Kasım ruhuyla buluşmasıdır. Bugün Kürdistan Anadolu'ya akmaktadır, Anadolu Kürdistan'la buluşmaktadır. Şimdi sıra Türkiye'nin, Anadolu'nun, bizlerin ruhlarımızdan başlayarak, düşünceden eyleme kadar Kürdistan ile bütünleşmemize, Kürdistan devriminin uzattığı ele, elimizi uzatmaya gelmiştir. Bunu yapmak için 27 Kasım 1978'i kavramak ve anlamak gerekiyor.

Eğer 27 Kasım 1978'e doğru bakmasını bilsek, orada sadece Kürdistan'ı değil, Anadolu'yu, bütün Ortadoğu'yu görürüz. Orada kendimizi görürüz. Orada sadece Kürdistan devriminin öncü partisini değil, halklarımızın yaşam güneşini görürüz.

Çünkü 27 Kasım; halklarımızı her türlü sömürüden kurtaracak olan sosyalizmin öncü partisinin kuruluş günüdür.

Çünkü 27 Kasım; Mustafa SUPHİLER'den, Dr. Hikmetler'e, Mahirler'den Denizler'e kadar bütün şehitlerimizin özlemini duydukları ve yaratılması yolunda canlarını verdikleri proletaryanın öncü partisinin Kürdistan mevzisinde ayağa kalkışı ve Anadolu'ya yürüyüşüdür.

Halklarımızın ruhunu ve geleceğini aydınlatan, şehitlerimizin özlem ve vasiyetlerine cevap olan Özgürlük Güneşimizin doğuşunun 19. yıldönümü kutlu olsun.

*“Ama beni kara toprakta değil,
hakikati anlamış insanların yüreklerinde arayın.”*

HAKİKAT BİZİMLE!

18 Aralık 1416 Perşembe, Edirne Serez-Bakırlılar Çarşısı, idam sehpaı önünde, anadan üryan Bedreddin, sonsuzlaşmadan önceki son sözleri, müridlerine sesleniyor. Osmanlı zındıklarının yüzüne “Hakikat ölmez” diye haykırıyordu.

Derisi diri diri yüzülmüş bir can, İsa olmuş, çarمیhta elleri-ayakları mıhlanmış, dudaklarında zaferin tebessümü, önünde cellatlar; dörtbin müridinin kellesini vuruyor. İnsanlar Dede Sultan'a kararlı muzaffer edayla bakıyor. Dillerinde “İriş Dede Sultan”, gözlerinin önünde yüreğinin parçası müridlerinin başının bedeninden kopuşunu Dede Sultan, kana bulanmış dudaklarından, “İriş Şeyh Bedreddin!” sözleriyle selamlıyor. Cellatların ilk kez eli titriyor.

Manisa'da bir cavlak. Bilinir yaman savaşçıdır. Esir düşer. Manisa kalesinde iki beden sallanır çıplak. Biri Torlak Kemal, diğeri mürididir. Son sözleri, sıkılmış dişleri arasında kalmış “İriş... hakikat yolu...” sonrası boğazında düğümleli içinde kalmış, belli ki gerisini gelecekte söyleyecek, gözleri ölmemiş, güneşe dikili kalmış...

Nasıl olmuştu? Seksen bine varan şehit, yüzlerce önderle dava; geleceğe, gelecek nesillere armağan edilmişti. Kim çizdi, Hakikat yolunu? Nasıl bir yoldu ki, seksen bin insan... hem de Türk, Arap, Ermeni, Yahudi, Rum, Bulgar, Pomak, Türkmen, Grek, Hristiyan, Alevi, Sunni; dil, din, mezhep, ırk ayrımı olmadan hakikat yolunda ser vermişti. Bedreddin kimdi? Neydi? Nasıl başarmış yüreğine, bilincine böylesine halkları sıdırmayı? Bu nasıl bir yürek, nasıl bir bilinçti?

Bedreddin'in, kesin olmamakla birlikte 1327'de doğduğu sanılmaktadır. Babası Kadı İsmail'dir. Cengiz Han'ın Orta Asya'dan Hora-

san'dan sürdüğü Türkmen kabilesinden. Simavnalı, bugün Yunanistan sınırları içinde, Simavna. Babasının kadı oluşundan, erkenden haksızlığı, adaletsizliği, sömürüyü, zulmü, zorbalığı gördü, bildi, tanıdı, sıdıramadı, yediremedi yüreğine. Bir yol arayışına girdi. İlk eğitimini babasından aldı. İslam Hukuku üzerine Hz. Muhammed'in eşitlik, adalet, kurtuluş, özgürlük ideolojisini tanıdı. Daha duramaz oldu. Kabullemiyordu zorbalığı, zorba, zulüm dünyasının dişlisi olamazdı, o halde ne yapmalıydı? Edirne İslamın da, Hristiyanlığın da, Yahudiliğın de eski Antik Yunan çağının da önemli birikimine sahipti. Hristiyan papazlardan eğitim gördü. Hz. İsa'nın barışçılığını yaşadı. Tanrıya ulaşma ilkesi için eski “ben”i öldürmeye inandı. Asıl düşmanın kendi içinde olduğunu kavradı. Osmanlı'nın despot, kanlı düzenine savaş açmadan önce kendine savaş açtı. Girit adalarında, Yunan illelerinde, Antik Yunan çağının insan felsefesine gönül verdi. Neydi, Antik felsefe? Doğaydı, doğallıktı ve insanı yaşamın, sistemin, varlığın merkezine koyan, en büyük değeri veren hümanizmdi. Antik felsefe, Tanrı Krallara karşı, Tanrının yüceltilmesine karşı insanın yüceltilmesiydi. Bedreddin de insanı yüceltmenin arayışındaydı. Doğanın, Tanrının, insanın, evrenin birliğini anladı. Tanrı bilinmez bir yücelik değil, doğanın, insanın bir parçası ve yine bütünüydü işte. Bedreddin artık bir arayıştı. Başka bir merkeze, Bursa'ya yöneldi. Orada Yahudi Hahamla tanıştı. Yahudi Haham, Hz. Musa'yı, insanların, dinlerin, halkların Tanrıda birliğini anlattı. Gerçek karşılarındaki eşitliği nakışladı Bedreddin yüreğine. Haham Elli Ellios böyle söylediği için yakıldı. Bedreddin hiç dayanamaz oldu. Maddi dünya, kendini aldatma değildi. Onunkisi adalet, bilim

arayışydı. Yakıyordu bedenini ateş. Aslında önemli oranda ilim irfan dersi almıştı. Hukuk, adalet üzerine yetkinleşmiş, sonsöz olmuştu. Daha taptaze gençken, Hukuk ilminde otoriteydi Balkan ve Anadolu'da. Bedreddin de biliyordu, bir yanı eksikti. Yarımdı. Ellios'un yakılması engelleyemiyor, sömürüyü, adaletsizliği, kıyımları durduramıyordu. Halkın sefaletini; feodallerin, beylerin lüksünün eşitsizliğini durdura- cak güç bulamıyordu kendinde. Ezikti. Gözleri- nin gördükleri ona işkenceydi. Yol arıyordu, ay- dınlanma yolu, öbür yarısını arıyordu, Bedred- din. İlimi, irfanı, felsefeyi, Muhammed'i, İsa'yı, Musa'yı, dini bulmuştu ama, kendini bulamıyordu. Vurdu yollara. Konya'ya, Mevlana dergahı- na uzandı. Ne bir çare, ne bir merhemdi, Konya.

Aksine, Mevlana orta sını- fın çaresizliği, gerçekler et- rafında güçsüzlüğün verdi- ği divane dönüştü. Oysa Bedreddin, hakikatten ka- çan bir dönüşü kabullene- miyordu. Yürek atışları yükseldi. Ruhunu arıyordu, belliydi. Ruhsal özgürlük ilimden de gelir. İrfandan da zordu.

Düştü yollara kutsal kent Kudüs'e vardı. Mes- cid-i Aksa'da ders aldı. Ku- düs'ün insan tarihindeki, kutsal din Yahudilik, Hristi- yanlık, Müslümanlıktaki yerini bilirdi. Derindi Ku- düs, çok şey görmüş, ge- çirmişti. Peygamberlerin

bellesi hakikatın tanıyıcıydı. Kudüs, Bedreddin'e ders verdikçe, ruhu ummanlaştı. Ruhun um- manlığında Mekke'ye vardı. Hz. Muhammed'in Kabesine gönül açtı. Tanınmış Hoca Şeyh Zey- lai'den ders aldı. İslamı da özünden yaşamak istiyordu. İsa'nın, Musa'nın ve Muhammed'in ru- hunu yaşamak istiyordu. Yoksa sahte olurdu, bi- liyordu. Ama nasıl olacaktı? Duyduğu sözler bil- dikti. O duyulmadık söylenmemiş sözü, hakikatı arıyordu. Bedreddin "Yazılan, söylenen her şey aşılıştır" diyordu. Aşılmayan, yeni gerçekleri arıyordu. Çünkü, ruhunu aşamıyordu. Acısı da buydu. Aşamazsa ölürdü. Bu kez ki durağı Ka- hire'ydi. Bedreddin'e tüm İslam, Hristiyan, İlim Alemi, Hukuk (fıkıh) konusunda sarsılmaz otori-

te görüp saygı duysa da, Bedreddin kendini bili- yordu, eşitliği, hukuku, adaleti, ancak özgürleş- şen ruhta yaşayabilirdi. Eski "ben"ini öldürme- den gerçek bir fakih olamazdı. Kahire'de Mem- luk sultanına ders verse de, asıl kendisi hoca arıyordu. Şeyh Ahlati'yle karşılaştı. Ahlatlı Şeyh, maneviyatta derinlik, aşılamayan üstünlük, kir- letilemeyen temizlik, sınırlanamayan özgürlük- tü. Aradığını Ahlati'de bulacağına inandı, Bed- reddin. Ahlati Bedreddin'e ruhunu verdi. Kendin- de düşmanı, kötülükler dünyasını yenmenin, kendine karşı zafer kazanmanın emeğiyle yo- ğurdu, Bedreddin'i. Çileye yattı. Bazen bir deri bir kemik kaldı. Yazgısı, kararı kesindi. Gün ol- du, çöl ortasında düştü. Kavruldu, çöl güneşin- de. Gün oldu, eridi, dondu, çöl soğuştu. Gün

oldu, savruldu, hakikat fir- tınasında; pes etmiyor, geri dönüşü kabul etmi- yordu. Ahlati, onun evlen- mesini istedi. Verilen ka- dın, köle, Cazibe'ydi. Bedreddin'i Timur sarayı- na gönderdi. Timur'la ça- tıştırdı. Mahkum etti Ti- mur'u, etkiledi de. Timur, ona ülkeyi vermeyi öner- di. Kabul etmedi Bedred- din. Hakikate döndü. Bu kez doksan gün çileye yattı, doksan gün nefesti. Şeyh tüm kitaplarını nehi- re attı. Artık aşmıştı. Yazı- lan, çizilen, sözü sarfedi- len her gerçeği aşmıştı. Doksan gün çilesi devam

ediyor, ölümü yaşıyordu. Yaşadığı ölümdü artık. Kımiltısızdı gözü, duyulmuyordu nefesi, siması nurlanmış, ak-beyaz olmuştu. Derisi kemiğine yapışmıştı. Zaferdi! Zafer geçmiş yaşamıydı. Hakikat dışılığa karşıydı. Özgürleşen ruhun, öz- gürlüştürülen ilimin zaferiydi Bedreddin kişiliği. Eski kişiliği ölmüştü. Şeyh Ahlati usulca yaklaştı. Hal- lacı Mahsur, ilkesini Bedreddin'e ya da Bedred- din'in zaferine söz getirdi. "En el Hak" (Hakikat benim) Bedreddin artık hakikattı. Yol ararken yol olmuştu Bedreddin. Bedreddin irfan ararken kendisi irfan, ilim ararken ilim, felsefe ararken felsefe, fıkıh ararken fıkıh, yeni dünya ararken yeni dünya, kurtuluş ararken kurtuluş olmuştu. Özgürlük ararken Bedreddin özgürlüktü. Ahlati,

**Yol arıyordu, aydınlanma yolu,
öbür yarısını arıyordu,
Bedreddin. Yol ararken yol
olmuştu Bedreddin.
Bedreddin irfan ararken
kendisi irfan, ilim ararken
ilim, felsefe ararken felsefe,
fıkıh ararken fıkıh,
yeni dünya ararken yeni
dünya, kurtuluş ararken
kurtuluş olmuştu.
Özgürlük ararken Bedreddin
özgürlüktü.**

ondan kendi topraklarında hakikati gürbüzleştirmesini istedi. Bedreddin Ahlati'yi yitirdi. Ahlati yerine, Bedreddin'i vasiyetlemişti ama Bedreddin bir dergaha kapanıp kalamazdı. Dinleri, mezhepleri, milliyetleri, sınıfları, tarihi aşmış, yüreğini halklara açmalı, hakikat yolunu ezilen, sömürülen, horlanan, katledilenlere açmalıydı. Cehalette karanlığa boğulanları aydınlatmalı, hakikat güneşiyle ışıtmalıydı. Umutsuzlara umut, körlere göz, esirlere kurtuluş, kölelere özgürlük, köylülere gelecek davası olmalı, dil, mezhep, din, ırk ayrımı yüzünden ayrılıkları kaldırmalı, insanlığı, hakikatte birleştirmeliydi.

Sefil ağaların, feodallerin, despotların, zındıkların dili, dini, ırkı ne olursa olsun, egemenliğine son veremeliydi. Hem üstünlüğüne dayalı egemenlik, ayrılık hakikat gerçeğinin birliğini parçalıyor, eşitliğini yok ediyor, gerçeğini karartıyordu. Kahire'den yola çıkarken tek amacı halka, halklara gitmekti. Çağının aydınıydı. Ama diğerleri gibi dergahların, sarayların, tekkelerin değil, halkın aydınıydı. Halk içinden gelmişti. Halk içine dönmeliydi. Halkı aydınlatmalıydı. Hem babası Kadı İsmail de vasiyet etmişti. Kadı İsmail "Osmanlı parçalandı. Timur Anadolu'yu yaktı, her bir boy bey oldu, zulüm eder yoksula, halk perişan, Anadolu perişan, gelsin yol olsun" demişti. Ahlati'de Bedreddin'e kendi topraklarında tohum olursa, yetişeceğini öğüt etmişti. Bedreddin Akdeniz, Toroslar, Aydın, Manisa, İzmir'den Edirne'ye vardı. Anadolu gerçeğini biliyor, yaşıyordu. Edirne taht kavgalarının merkeziydi. Musa Çelebi hakimdi Edirne'ye. Yıldırım yenilgisinden sonra Timur, yakıp yıktığı Anadolu'dan çekilmiş, taht kavgası yoğunlaşmıştı. Mehmet Çelebi Bursa'daydı. Sirtını Bizans'a vermiş, Sırp prenslerine, feodal aristokraziye dayanmıştı.

Şeyh Bedreddin İznik Cezaevi'nde

Tüm Osmanlı'ya hakim olmak istiyordu. Musa Çelebi yoksul halka, Türkmenlere, ikinci-üçüncü sınıf aristokraziye, orta sınıfa bir de beylerine, o akıncılara dayanmak istiyordu. Orijini Türkmen olan düzen demişti. Şeyhten hukuk, eşitlik için düzen istiyordu. Amacı egemenlikti. Şeyh ise, yıkacağı yapıda kadı olmuştu. Kim kimi daha iyi kullanacaktı. Mehmet Çelebi galip geldi, Musa'yı öldürdü, Şeyh'i İznik'e sürdü. Bedreddin'i öldüremezdi. Din, ilim, felsefe alemi tanıyor, sahipleniyordu Bedreddin'i. İznik'te göz hapsi vardı. Bedreddin Balkan, Rumeli'de örgütlenmişti.

İznik'te okul açtı. Okuluna Eflak'tan, Bulgar'dan, Rum'dan mürid akıyordu. Arap'tan, Ermeni'den, Türkmen'den insan Bedreddin ocağına kendini veriyordu. Boş durmuyordu. Hakikat dünyasını halklara işliyordu. Dinleri bile birleştirdi. Yahudi, Hristiyan, İslam cemaatlerini biraraya getirdi. Dört bir yana gönderdi hakikat yolcularını. Rumeli'ye, Balkan'a, Anadolu'ya, Ermenistan'a yolladı. Bedreddinilik inanç felsefesi, kurtuluş ideolojisi, özgürlük savaşıydı. Dalını-budağını sarmıştı, kökleniyordu, en güçlü inananları, bugünkü tabiriyle taktik komutan diyebileceğimiz Börklüce Mustafa (Dede Sultan), Torlak Kemal, Akşemsettin, Durası Emre, Ştoyka vb. çekirdekti. Kimisi Rum-Hristiyan,

Yahudi, Türkmen, kimisi Ermeni'ydi çekirdeğin, çekirdek düştüğü toprakta açılmıştı. Aydın, Manisa, İzmir, Karaburun illerinde Bulgar, Rum diyarında rengarenkti Bedreddiniler.

O zamanlar, 1400'lerde Osmanlı ordusunda ün yapmış Börklüce vardı Balkan'da. Sordu bir gün? Gözünün önünde silahsız esirlerin kırk tanesi vurulunca yediremedi. Adaletsizliği sorguladı. Savaşamadı bir daha, yollara düştü. Bedreddin'i buldu. Çaresiz halka karşı suçlarını itiraf

edip yardım diledi. Akşemsettin de öyleydi. İnanç verdi Bedreddin. Yaşadıklarını onlara yaşattı. Ruhunu ruhlarına kattı. Özellikle de Börklüce, Bedreddin'in beni oldu. Soğukkanlı, kararlı, saf, temizdi. Tahlil gücü derin, yargısı kuvvetliydi. Akışkandı. Güven veriyordu. Savaşkanlığına diyecek yoktu. Kılıcı keskindi. Şeyhoğlu Satı ozandı. Propagandacıydı. Kapuzu elinde gönlünü dillendirdi. Bedreddin, halife ya da havari yetiştirmiş halklara armağan etmişti. Börklüce İzmir ilçe ve köylerini, Aydın'ı, Saruhan'ı kurtarmıştı. Torlak Manisa'yı özgürleştirmişti. Ak Şemsettin, Durası Emre, Bulgarya'da, Eflak'ta, Rumeli'de ekmişti tohumu toprağa, Bedreddin'in bayrağını halkların gönlüne dikmişti. Ortaklık kuruldu. Ortak üretim düzenlendi. Tüm araçlar, mallar ortaklaştırıldı. Toprak toplumsallaştı. Beyler vuruldu; mallar zenginlikler alınıp kamulaştırıldı. Emeğe, yeteneğe göre iş düzenlendi. İhtiyaca göre dağıtım yapıldı. Kadın erkeğe, zengin fakire eşitlendi. Her şey emekte birleşti, eşitlendi. Yönetim meclisleri oluşturuldu. Özgür, doğrudan, açık seçimle kadınlı-erkekli şuralar örgütlendi. Hakikat adaletti, eşitlik özgürlüktü. Cennet ya da cehennem bu dünyadaydı. Sömürücülerin dünyası cehennem; Bedreddin'in, halkları ise cennetti. Halklar Rum diyarında cennetlerini yaratıyordu. Koruyan, cennetin güvencesi askeri güçler de vardı. Gezici askeri birlikler, bugünkü tabiriyle gerilla, o zaman ise, köylü savaşçıları, kadınların da ordusu oluşturuldu. "Bacıyanı Rum" ordusuydu. Hitap kardeşti. Herkes birbirine kardeş diyordu artık. Kadınlar ise bacıydı. Ortakçılar deniyordu Bedreddinilere. Bugün de ortakçılar deniliyor. Özellikle de iç düşmana ortaklık, düşmanına karşı savaş açıldı; Yahudinin üstünlük anlayışına, Türkmenin töresizliğine, Hristiyanın boyun eğmişliğine. Eğitimle dergah dergah ocaklarla eğitildi, diller yürekler deryalaştı. İnanç, dil, din emek özgürlüğünde buluştu. Nasıl yaşamalıya, özgür yaşamalıya cevap veriyordu. Savaş da vardı. Beyler mallarını kaybetmenin telaşında Osmanlı'ya koşmuştu. Boş durur mu Osmanlı? Ordu üstüne ordu saldı Börklüce'nin üstüne. Bir-iki-üç seferini bozgun etti. Güç, güven kazandı. Sistemini perçinledi. Bedreddin zamanın da olgunlaştığına inanmıştı. Stratejisini, zafer planını çıkardı. Börklüce, Aydın, İzmir'den, Torlak, Manisa'dan vuracaktı. Aynı anda Bedreddin Rumeli'ye sürecekti iktidarı. Yöntem belliydi; halk savaşçıydı.

Köylü savaşı, gerilla savaşı, halk ayaklanması, iç-içe örülecek, aynı anda uygun bir biçimle gerçekleşecekti. Bugün bu yöntemle birleşik halk savaşı denmektedir. İznik'ten göz hapsinden özgürlüğe, ayaklanmaya çevirdi yönünü, Rumeli'ye vardı.

Mehmet Çelebi, tehlikeye kani olmuştu. Üç-beş çapulcu, şaki, harami ya da eşkiya değildi bunlar. Bir değil, kaç kere bozuldu ordusu. Üstelik halk da onlara gönlünü, yaşamını vermişti. Şeyhzadeyi, Sadrazam Beylerbeyi Beyazıt Paşa'yı görevlendirmişti. Ordusunun büyük bölümünü emrine verdi. Kanlı Beyazıt'tan önüne geleni yakıp yıkmasını, halkı Bedreddin'e inandığına pişman etmesini istedi. Kan yolu çizdi Beyazıt. Kan denizinde boğmak istiyordu. Timur böylesini yapmamıştı. Tire'de karşılaştılar. Bir yandan çoluk-çocuk, kadın-erkek, yaşlı-genç, Yahudi, Türkmen, Rum Bedreddiniler, kazmalı, kürekli, oraklı silahlarıyla inançlı yürekleri avuçlarında hakikat uğruna cenkteydi. Öbür taraftan Balkan'da, Anadolu'da kan dökmüş, kardeş katletmiş, talan vurmuş, paralık satılık ordu. Sayısını Beyazıt da bilmiyor. Onbinden fazla kayıp şehit verdi Börklüce. Taktik gereği kendi bölgesi Karaburun'a çekilmek istedi. Beyazıt erken gelmişti. Torlak Kemal'le Bedreddin gücü birleşmeden, tek yakaladı Beyazıt Börklüce'yi. Düzensiz, disipline olmamış, normal halktan oluşan halk ordusunu düzenli geri çekmek mümkün değildi. "İriş Bedreddin" şiarıyla düştü canlar. Ellibindi belki, kana boğulan halk; dönmedi. Hakikat ışığını kızıla boyadı. Ölümsüzleşti. Börklüce yenilmeyeceğini ispatlamak, hakikatin zaferini tarihe mal etmek istiyordu. Ölmedi, esir düştü. Çıplak yüreğinin yenilmezliğini gösterdi, cellatlara. Çarmıha gerdiler Börklüce'yi. İnanan halkın dört binini bir bir gözünün önünde katlettiler. İnananlara "pişmanım" dedirtemediler. İnananlar "İriş Dede Sultan" şiarıyla, Börklüce'yi; Börklüce "İriş Şeyh Bedreddin" inancıyla, inananları selamladı. Beyazıt yenilmişti. Biliyordu, inançlı, hakikat yüreği yenilmezdi. Börklüce geleceğe mal olmuştu. Anadolu, Börklücelere gebeydi artık. Sonra Torlak da üçbin şehitle esir düştü. Direndi. Manisa kalesinde idam sehvasında değil, kale burcunda asıldı Torlak. Yarım kalan sözleri gelecek nesillere sakladı, hakikatinde direndi. Ölüm orucu direnişinde ölümsüzleşti. Savaşçı Kemal, ölüme giderken "yaşamı ölümüne sevdi." Pir Kemal yaşam var oldukça yaşayacaktı.

Şeyh Bedreddin'in müridleri isyandan sonra çengele asıldı.

Rumeli'de acı haber tez gelmişti. Dönmezdi, dönmeyecekti. İhanet yakınından vurdu, sızdı gitti saltanata. Sonra Bedreddin'e getirdi Beyazıt'ı. Bir gece Deli Orman'da esir düştü Bedreddin. Alaşağı edip halkların iktidarını kuracağı Edirne'ye esir gitmişti. Çelebi Mehmet satın almak istedi Bedreddin'i. Oysa Bedreddin, dünya malını çilede yenmemiş miydi? Çelebi "hain olmazsan, ölürsün" dediğinde, Bedreddin "hakikat ölmez" demişti. Ölmedi hakikat, üryan ve seh-pada sallandırılırsa da, ak sakalı, tertemizdi. Gözlerindeki ışık, hakikat yolunu gösteriyordu. Hakikattı, Bedreddin Anadolu'da. Hakikatı Roma da, Bizans da, Osmanlı da öldürememişti. Gelişen, büyüyen hakikattı. Ve Bedreddin'i bugün kara toprakta, mezarda aramıyoruz, gerçeğin yılmaz savunucusu Haki Karer yoldaşa hakikati anlamış yoldaşlarımızın yüreklerinde buluyoruz Bedreddin'i. Gerçeği bayraklaştıran Özgürlük Savaşında yaşıyoruz. Beyazıt Paşa da, Çelebi Mehmet de biliyordu hakikat galip gelecekti. O gün Osmanlı, bugün o paşa yeniliyor

çaresiz. Hakikatın bayrağı o gün Balkan, Rumeli, Ege'deydi. Bugün Zagros, Cudi, Karadeniz, Toros'da dalgalanıyor, dalgalanacak.

Bedreddin hareketi neden yenilmişti. İdeolojik-pratik anlamda sisteme dönüşemedi. Ortakçı yaşamın üretiminde, yönetiminde, askerliğinde halklararası güven tam yaratılmadı. Halkların emeği, otorite ve disipline bağlanamadı. Dağınıklık oldu. Benzeri pratik çok eleştirebilir ama, temel değil, Bedreddin hareketi köylü devrimini Ege'de, Rumeli'de sonuna kadar götürdü. Halkları bilinçte, inançta, emekte özgürleştirdi. İç-dış ittifakları ördü. Hristiyan, Yahudi aleminden destek aldı. Arap, Avrupa halklarından dayanışma gördü. Ama içerde, kentlerde orta sınıf, kentli-köylü ilişkisini öğrenemedi. Şehir kır ittifakı gelişemeyince, hareketin toplumsal niteliği şehir ayağını yaratamadı. Bu, Manisa'da aşıldıysa da, genelde zayıf oldu. Kurtarılan Aydın, Manisa, Saruhan, Karaburun'da, kentli orta sınıf yaşamı, nizamı bozdu. Özgür yönetimi, mülkü ele geçirmekten istediği. Oysa buna Bedreddinlik fırsat veremezdi. Bu çelişki çözülemedi. Bunun nedeni açıktı. Böylesi bir çelişkiyi ancak, emeğin özgür iktidarı, otorite merkezi çözerdi. Fakat köylü emeği, üretim gücü iktidar olacak güce sahip değildi. Otorite, özgür otorite, özgürleştiren merkez olamıyordu. Üretim araçları geriydi. Kollektifleştirmede toplumsal çelişkileri ve yaşamı karşılamıyordu. Sürekli yetmez kalıyor, çelişki kaynağı oluyordu. Tarihte ezilen emek-üretim gücü niteliği iktidar olmaya yeten, özgür otorite merkez olmaya yeten ilk ve son sınıf proletaryaydı ve proletarya Bedreddin'den dört yüz yıl sonra bu niteliğe ulaşacaktı. Bedreddin hareketi, erken doğmuş aydınlanma ve sosyalizm hareketi idi. Köylü sosyalizmi diyemeyiz. Köylü sosyalizmini aşan aydınlığa, bilim gücüne sahipti. Şehre de hakimdi. Evrenseldir. 1400'lerde Rönesans başladı Avrupa'da. Batı'da aydınlanma hareketi ile birlikte ütöpik sosyalizm yaygınlaşacaktı. Robert Owen, S. Simon, vb. Avrupa'daydı bu kez. Anadolu'da değil, tüm dünyada Bedreddin inancı, felsefesi, ideolojisi ve toplumsal programını hayata geçirecek, uygulayacak, sosyal temel, sosyal sınıf yoktu. Bedreddin yoğun emeğin, bilimin, düşünce gücü, yaşam tarzı, savaş anlayışı ve özgürlük gerçeğiyle evrensel nitelik kazanıp milliyetleri, dinleri, mezhepleri aşarak evrenselleşirken, çağını da aşmıştı.

Çağının çok ilerisinde -hala bugün bile uygulama sorunları büyük olan sosyalizm beş yüz yıl önce hem ütöpik yanı ağır basan niteliğiyle uygulanmak istenmişti. Asıl sorun da buydu. Erken gelen sosyalizm, erken doğan güneşti Bedreddin. Çağında ütopyasını yaşatamadı, ama çağlara taşındı, sonsuzlaştı.

Şeyh Bedreddin'i anlamaya çalışırken, Anadolu'da, Rumeli'de ve Balkanlar'da halkları kurtuluşuna götürececek hakikatı kavramak, hala bugün bile yol göstericiliğini görebilmek çok önemli. Çok köklü sosyalizm geleneği olan Anadolu'da Bedreddin büyük bir çıkıştı ezilenler adına. En radikal çıkışın sahibi olmuştur. Anadolu, sosyalizm tarihinde bir dönüm, bugün bile henüz ulaşılamayan bir zirvedir. Tarihte ilk egemenlik, erkeğin kadın üzerindeki, ana erkillikten ata erkilliğe geçiş dönemi ve sonrasında kurduğu egemenliktir. En örgütlü özgür kadın tepkisini Amazonlar, Karadeniz'den İç Anadolu'ya kadar uzanan çetin coğrafyada verdi. Herodot, tarihe böyle not düşmüştür. Sonra önderliğine kavuşan ciddi ve zafere yaklaşan örgütlü köle isyanı Spartaküs önderliğinde cennet ütopyası şirarıyla Rumeli'de başlayıp Balkanlar'dan İtalya'ya uzanmıştır. Feodal Roma'ya karşı özgür köylü hareketleri, yine Hristiyanlığın özünü savunan özgür komün evleri, kilise örgütlenmeleri, Toroslar'da, Karadeniz'de, Ege'de, Kapadokya'da, Antakya'da gerçekleşti. Adı bazen Boliçyan, bazen Bogomil oldu anti-feodal köylülerin. Halklar da bazen Rum'du, bazen başkası. Grek ya da adı günümüze ulaşmayan uygarlık yaratıcısı Selçuklu-Osmanlı'ya karşı anti-feodal, sosyal-siyasal eşitliği savunan yeryüzünü cennetleştirmek isteyen eşitlikçi hareketin adı Babailerdi. Sonra Bedreddiniler oldu. Bedreddinilerin farkı örgütlü, sistemli, bilimsel ve iktidar perspektifli olmasıdır. Oldukça evrensel nitelikliydi. Anadolu'da halkçı-sosyal özgürlük hareketleri, tüm halkları kapsayan evrenselliğe sahipti. Genelde tek bir milliyet, dar sınıf, dar inanca değil, halkların özgür, eşit birliğine mülkiyet eşitliğine dayanıyordu. Yine bu coğrafyada kurulan egemen-sömürücü devletler de içte ve dışta egemenliğini, sömürsünü evrenselleştirmişti. Yunan imparatorluğu, Romalılar öncesinde Hititler sonrasında Bizanslılar, Osmanlılar, günümüzde evrensel tüm dünya halklarına düşmanlık etmiş tek bir milliyete, dar sınıfa, ideolojiye değil, kozmopolit halkların başına musallat olmuş, çeşitli

milliyet, sınıf, düşüncedeki sömürücülerin kozmopolit düşmanlarıyla böylesi bir gerçek içinde Bedreddiniliğin halkların birliğini sağlaması, özgür kardeşliği yaratması büyük zaferdi. Zaferin, yaratılan sosyalizmin uygulanmasının bugüne kalmış olması, bu niteliği değiştirmez. Aksine yüzyıllar öncesinden görebilmesi, Bedreddin'i daha da büyütecektir. Bedreddin, kendisinden önceki Yunan, Roma, Hristiyan, Yahudi, Mezopotamya, İslam uygarlıklarının sentezlenerek, 1400'lerin Anadolu'suna özgür uygulanışı ve sonraki kuşaklara aktarılan enternasyonalist kültürdür. Bugünkü şovenizmi çözümlendiğinde Türk Solu irdelendiğinde, Anadolu'da sosyalizmin tikanışı daha gerçekçi anlaşılacaktır. Anadolu, öylesi bir coğrafyada, öyle bir sosyal yapıya, halklar yapısına sahip ki, milliyetçiliğe, dar sınıfcılığa, kaba tarihçiliğe, bürünmek, Anadolu-Rumeli hakikatine, Bedreddin'e ihanettir. Anadolu'da Türkiye, Türklük adına hareket edip sınıfçı yaklaşan tarihi bile görmeyen Türk solculuğu, Bedreddin'e ihanet etmiş solculuktur. Başarısızlığa mahkum olmuştur. Anadolu'nun gerçeğine çarpılmıştır. Bu ihanete karşı halkların özgürlüğünün temsili Haki-Kemal yoldaşlar öncülüğünde yeniden diriltilmiş, Bedreddin sözüne, vasiyetine bağlı kalınmıştır. Bedreddin, kara toprak olamayacağını biliyordu ve "Ama beni kara toprakta değil, hakikatini anlamış insanların yüreklerinde arayın" demişti. Bedreddin'i yüreğinde yaşatan onlar, yüzler değil, binlerce, onbinlerce hakikatini anlamış insan var bugün. Yarım kalan dava, bugün zafere gidiyor. Gerici terör akıttığı kanda boğuluyor. Eşitlik, özgürlük ütopyası, adalet arayışı uğruna bugün de milyonlarca emekçi savaşıyor.

"Ama beni kara toprakta değil, hakikatini anlamış insanların yüreklerinde arayın" diyerek, nerede aramamız, Bedreddin'i nerede bulacağımız konusunda da yol göstermiştir. Çağımızda Bedreddin'i, Bedreddin'in vasiyeti ve gösterdiği yolu, esas olarak kişiliğinde, yüreğinde arayacağız. PKK'yi anladığımız, kişiliğine bağlı kalmanın gereklerine ulaştığımız zaman Şeyh Bedreddin'i de anlamış olacağız. Her ne kadar yazının sonuna gelsek de, Bedreddin'i tam anladığımızı, yazdığımızı ifade edemeyiz. Bedreddin'i yaşamak, yazmak için, halkların eşitlik, özgürlük davasında muzaffer olmak şarttır. Devrim kişiliğinde, zafer kazanmakla Bedreddin gerçekten anlaşılıp yaşanacak, yazılacaktır.

"27 KASIM 1978, Aynı Zamanda Türkiye Devriminin de Kongresidir"

PKK'nin 19. kuruluş yıldönümü vesilesiyle PKK Merkez Komitesi üyesi Halil ATAÇ'la yaptığımız röportajı yayınlıyoruz.

Alternatif: Hemen hemen ilk grup aşamasından itibaren PKK Hareketi'nin içinde mücadele eden bir devrimcisiniz. Bu anlamda gelişen ilk süreci, Parti tarihinin canlı bir tanığı olarak sizin anlatımlarınızdan biraz öğrenmek istiyoruz.

Bugün her türlü saldırı, imha politikalarına rağmen inadına dimdik ayakta duran, hatta daha da ötesinde ideolojik, yaşamsal anlamda, yeni insanı yaratma anlamında emperyalizme, Türk sömürgeciliğine karşı büyük bir saldırı içinde olan bir PKK görüyoruz. Elbette ki bu, PKK'nin dünüyle çok bağlantılı. Daha başlangıçta atılan tohumun yaşam inadı, savaş inadı, sevmeye inadı güçlü olmasaydı bugünlere gelinemezdi. Bu noktada PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'ın "olmazı aşık", "Kürdistan'ı biz yoktan varrettik", "yapılamayanı yaptık" gibi tespitleri var. Biz daha çok bu "olmaz" denileni öğrenmek istiyoruz. "Olmaz" denilen neydi? Yokluklar neydi? Ve bütün bunlar içerisinde PKK nasıl yaratıldı? Kısaca Parti 27 Kasım 1978'e nasıl geldi?

H.ATAÇ: Burada Kürdistan'ın içinde bulunduğu gerçek durumu görmemiz gerekiyor. Tüm dünya ülkelerinden ayrı bir gerçekliği olan, farklılığı olan Kürdistan'ın ve mücadelemizin durumunu birbirine bağlı olarak ele almak zorundayız. "Olmaz"ı yaratmak büyük bir olaydır aslında. "Olmaz" denilen şey şu: Kürdistan ülkesi, ulusu diğer ülkelerde olduğu gibi, kendi özgüçüyle ulusal, halksal gerçekliğini yaşamıyor aslında. Kendi gerçekliğinden daha çok sömür-

geci egemen güçlerin gerçekliğini yaşıyor. Burada yitirilen bir Kürdistan, yitirilen bir Kürt gerçekliği var. Şimdi genel olarak sömürge ölçülerine veya sömürgeci ülkelerin ilişkilerine baktığımızda böyle bir durumun olmaması gerekiyor. Bir İngiliz sömürgeciliği böyle değil, bir Fransız sömürgeciliği böyle değil. Fakat özellikle Türk sömürgeciliği sadece Kürdistan'da varolan emek gücünü, varolan değerleri talana dayalı bir sömürgecilik değil, ondan da öteye Kürdü yok etmeyi hedefleyen, giderek Kürdün beynini, yüreğini değiştiren, tahrip eden, yok eden bir sömürgecilik. Bu açıdan Kürdistan kaybedilmiştir. Hatta Parti Önderliğimiz şunu diyor: "Kürdistan'ın şahsında Kürt, Kürdün şahsında insanlık kaybedilmiştir" Şimdi, "yoktan varolma", "yeniden yaratma" olayı bu temelde ele alınırsa gerçekliğini bulur, anlamını bulur. Bu açıdan başlangıçta kaybedilen ülke arandı. Kürdistan arama ile bulundu.

Kendi kendini inkar eden bir ulus, bir halk gerçekliğini yeniden kendisiyle buluşturmak, yeniden kendisiyle tanıştırmak, apayrı bir olaydır. Bir Vietnam böyle değildi, Vietnamlılar'ın böyle kendi gerçekliklerini arama gibi bir durumları sözkonusu değildi. Mozambik var, Küba var, diğer dünya ülkeleri var, ama Kürdistan gerçekliği bunlardan apayrı. Bu açıdan PKK, çıkarken bu gerçekliği arayıp yakalamak zorundaydı. Bu kendisine ters düşmüş, kendi olmaktan çıkmış ve başkasının gerçekliği haline gelmiş Kürdü yeniden yaratmak zorundaydı. Onun için Parti

Önderliği diyor "biz olmazı olur yaptık, yoktan varettik". Bu, Kürtler için geçerli olan bir durumdur. Herkesin, Kürt halkının kendisinin de "olmaz" dediği olayı PKK gerçekleştirdi, "olur" yaptı. Tüm dünya açısından da böyle bir olay aslında kapanmıştı, böyle bir gerçeklik ortadan kalkmış ve herkes kendisini buna inandırmıştı, Kürt de kendisini buna inandırmıştı. Ama PKK, PKK'nin önderliğini yapan o dönemin APO'su, gerçekten tüm bu zorlukları göze alarak, buradan yaratmanın, "olmaz"ı "olur" yapmanın savaşı verdi. Bu savaş kapsamlıdır. Bu savaşı sadece ideolojik, politik, siyasi, askeri yönüyle değerlendirmek yetersiz kalır. Bu savaşın ruhsal yönü var, bu savaşın psikolojik, moral, bu savaşın duygu yönü var. Bu anlamda kökleri derinlerde bulunan bir savaştır ve bu savaşla Kürdistan'da kaybedilen herşey yeniden yaratılıyor diyebiliriz.

Partileşmeye doğru bunlarla gidiliyor aslında. Tabii önce eksilerden normal sıfır düzeye çıkmak, halkı kendisiyle tanıştırmak ondan sonra diriltmek, bir direniş çizgisine, bir direniş hattına çekmek yine büyük bir mücadeleyi gerektirdi. Bu direniş hattında amaçlarına, büyük hedeflerine bağlı olarak yeniden örgütlenmek, giderek ideolojik, politik, inanç düzeyinde bunu hedefe kilitlemek, hatta daha da ileri giderek bunu bir parti düzeyine, bir örgüt düzeyine çıkarmak, kendi gerçekliği ile savaşan, kendi gerçekliği temelinde düşmanlarına karşı savaşan bir savaşa kaldırmak, harekete geçirmek elbette kolay olmadı. Bunun zorlukları büyüktü. Herşeyden önce bunun inancını yaratmak çok büyük bir olaydı, bunun insanını yaratmak büyük bir olaydı. PKK Önderliği buraya ağırlık verdi ve bunu gerçekleştirdi. PKK bununla vardır aslında.

PKK nasıl oluştu, bugünlere nasıl gelindi, bu "olmaz" denilen olayı nasıl yeniden yarattı. Bunu ancak yaratana bilir. Diğeri, insanlar teorik olarak belki belli düzeylerde ulaşabilirler, fakat bunu yaşayanlar, bunun bizzat içinde olanlar olayın büyüklüğünü, olayın ne kadar çaba gerektirdiğini çok daha iyi bilirler. Ve bunu en yakından, en acılı, en ağır bir biçimde yaşayan ve onun sevincini de aynı biçimde yaşayan Parti Önderliği'dir. İki insanın bile biraraya gelmesi çok zor olan bir toplumda bir toplumu, bir halkı, bir ulusu biraraya getirdi. Bununla da kalmadı aslında.

Alternatif: Peki oradaki birleştiriciliği nasıl açıklayabiliriz?

H. Ataç: Bu birleştiricilik anlattığımız şeylerde yatar aslında. İnançta yatar. "Olmaz" denilen olay pratik anlamda bir gerçeklik olarak ortaya çıkınca birleştiricilik de o temelde gelişti. Birbiriyle çok ters olan, birbiriyle karşıt olan, birbiriyle müthiş bir savaş içerisinde olan, bir arı kovanına dönen Kürt toplumu; yeniden, yeni zeminler, yeni anlayışlar, yeni amaçlar üzerinde, kendi esas gerçeği temelinde, yavaş yavaş iki, üç, beş ve giderek bugün milyonlarca insan olarak biraraya geldi. Kürtler kendilerini yeniden yaratıyorlar, varoldular. Böyle bir gerçeklik var ve '78'e, Parti'nin kuruluşuna böyle geliniyor aslında. Büyük çabalar, büyük düşünceler, büyük adımlar, büyük zorluklarla gerçekleşiyor ve buna ulaşıyor. Bugün diyebilirim ki dünyanın en büyük savaşını Kürtler yürütüyor. Ve belki dünya halklarının, uluslarının en son savaşını veriyor, en son ulusal kurtuluş savaşını veriyor. Gerçekleşmemiş, kalıntı olarak varolan tüm görevleri de devralarak bunu büyük bir savaşla gerçekleştirmeye çalışıyor. Bu anlamda insanlığa çok çok ileri düzeylerde bir katkı sunma çabası içerisinde.

Alternatif: Sizin de belirttiğiniz gibi o güne kadar Kürdistan ülkesi, Kürt halkı yok sayılıyordu. Fakat birileri kalkmış "Kürdistan sömürgeci", "Kürtler bir ulustur" vb. söylemlerde bulunuyor. Halka gidiliyor bunlar anlatılıyor, okullara, derneklere gidiliyor bunlar anlatılıyor. Peki bu gerçeklerin anlatıldığı kişilerin ilk tepkileri ne oluyordu? Bazı örnekler verebilir misiniz? Yine kadroların kendi içinde yaşadığı açmazlar, engeller nelerdi? Halkın, sempatanların dışında kadroların kendileri ne kadar bu devrime inanıyorlardı?

H. Ataç: Kürdistan'ın sömürge olduğu tespiti çok önemli. O dönemde varolan örgütler, kendisine "Marksist Leninistim" diyen ister Türk sol hareketleri olsun, ister Kürt cephesi olsun -ki o dönemde herkes kendisini ML olarak ilan ediyordu, bundan aşağı konuşan yoktu- "Kürdistan Sömürgeci" tespitine hepsi karşı çıktı, hepsi reddetti. Bu gerçekliği hiçbirisi kabul etmek istemedi. Bunu istememelerinin tabii çok büyük etkileri var. Sosyal şovenizmin etkilerinden bahsetmek mümkün. Dar, ilkel Kürt milliyetçiliğinin etkilerinden bahsetmek mümkün. Bu örgütler

objektif olarak mevcut rejimden bağlarını koparmamanın sonucu, sömürge tespitinden kaçıyorlardı. Daha da ötesine geçerse, bu tür hareketlerin öncülüğünü daha çok küçük burjuvaların yapması sözkonusu. Sömürge tespiti, tezi ise büyük bir gücü gerektiriyor, büyük bir devrimi, büyük bir mücadeleyi gerektiriyor. Bunu sınıf karakterleri gereği göze alamamaları var. Korkuyorlardı.

Halk bile, Kürdistan halkı bile kendi gerçekliğinden korkuyordu. "Siz bir halksınız, siz bir ulussunuz, ayrı bir ulussunuz. Kendi mücadelenizi vermeniz gerekir" propagandası yapıldığı zaman veya onun sorunu ona götürüldüğü zaman kendi gerçekliğinden kaçıyorlardı. Kendi gerçekliğinden korkuyordu. Bize "devrimcilik yapın, mücadele verin, fakat Kürt devrimciliğini yapmayın. Kürt meselesine el atmayın, en zor meseledir, en tehlikeli meseledir" diyorlardı. Sözde akıllı olanlar, sözde halkın ileri gelenleri, meselenin gerçekliğini biraz da olsa bilenler, "bu meseleden kaçın, bu meseleden uzak durun" diyorlardı. Halk başlangıçta meseleye yabancıydı, kendisine de yabancıydı. İlk defa Kürdistan gerçeği halkın içerisinde tartışıldığında, "acaba başka bir ülke mi tartışılıyor, başka bir halk mı tartışılıyor" şeklinde bir uzaklık yaşanıyor. Nasıl ki Vietnam tartışılıyordu o dönem, Filistin halkı tartışılıyordu, "bu da böyle bir halktır ama acaba nerededir?". Halk kendisi olduğunu bilmiyordu. Gittikçe böyle bir ülkenin kendi ülkesi olduğunu, dağıtılmış, parçalanmış, hiçbirşeyi kalmamış bir durumu yaşayan halkın kendisi olduğunu farkince, bu kendisine gösterilince, kendi güçsüzlüğünün bir sonucu olacak ki "Bu iş zordur, bu iş gerçekleşmez. Geçmişte bazıları buna el attılar, yapmak istediler, hepsi kellesiyle ödedi bunun karşılığını" diyorlardı. Hatta hatırımdadır, '76'da çevrede tanınan birisi vardı, diyordu: "Yeğen, siz çok büyük bir dağa bir ip bağlamışsınız, birkaç kişi bu ipı çekiyorsunuz hem de diyorsunuz 'biz

bu dağı devireceğiz". Sonunda ipiniz kopuyor, hepimiz derenin dibine, vadinin altına düşüyorsunuz. Sonra da diyorsunuz 'dağ devrildi'. Dağ devrilmedi, ip koptu. Bu kocaman bir dağdır. İple çekmekle bu dağ devrilmez. Siz dağı devirmeye kalkmışsınız." Bununla işin mümkün olmadığını, olamayacağını anlatmak istiyordu. Hiç kimse "bu iş olur, bu işi yapabilirsiniz" demedi. Böyle cesaret verecek, biraz böyle teşvik edecek kimse yoktu. Herkes tersini söylüyordu. Ama buna rağmen PKK ısrar etti tabii. Gerçekten sınırlı olan ideolojik düşüncelerine dayanarak, tüm imkansızlıklara rağmen küçük bir grup olarak birbirine dayanarak, büyük bir inançla, daha çok ML'in genel teorisine güvenerek, bunun halkların bir kurtuluş aracı olduğunu, kurtuluş düşüncesi olduğuna inanarak, buna sarılarak bu mücadeleden vazgeçemediler. Ve savaşımı devam ettirdiler. Engeller çoktu. Belki o dönem grup olarak kendi içlerinde ciddi engelleri yoktu, ama bu mücadeleyi götürececek olan halkın sorunları çoktu. Halk okumamış, dünyaya açılmamış bir halk, kapalı tutulmuş, sindirilmiş, korkutulmuş bir halk. Yüreğine korku dağları oturtulmuş bir halk. Kendi

gerçekliğinin dile geldiği yerde kaçmaya çalışıyordu. "Bunlar yeniden bize felaket yaşatmak isiyorlar" biraz bilincinde olanlar bunu diyordu, bilincinde olmayanlar da "bunlar delidir, bunlar neyle uğraşıyorlar, böyle şey olmaz" diyorlardı. Bu anlamda ciddi engeller vardı. Fakat grup olarak, bugün bizim yaşadığımız sorunların hemen hemen hiçbirisi yoktu. O dönemin grubu biraz daha başkaydı, değişikti. Sanıyorum mücadeleyi yaratan da biraz odur. O dönemin ruhu gerçekten değişikti. Bunu söylerken, böyle çok geriye özlem duyma anlamında belirtmek istemiyorum, fakat yoldaşlık ruhu çok büyüktü, yüceydi. Yoldaşların birbirine çok değer vermesi vardı. Bilinç düzeyleri yetersiz de olsa henüz Kürdistan'ı bir bütün olarak keşfetmemiş de olsalar, işte "Kür-

**İlk çıkışlar, ilk eylemler
her zaman görkemlidir.
Bunu da görmek gerekir.
İster İslamiyette olsun,
ister Avrupa'daki
ilk burjuva devrim
hareketlerinde olsun,
ister proleter hareketlerde
olsun ilk çıkışlar müthiş
bir güçtür, bir moraldir,
bir yeniliktir.**

distan sömürgeci, bu sömürge için mücadele gerekir" gibi birkaç sözcükle hareket etseler bile birbirlerine büyük bir güvenleri vardı öncelikle. Birbirlerine mutlak surette bağlılıkları vardı. Adeta tek bir ruh, tek bir düşünce, tek bir insan gibi hareket ediliyordu. Söylenen her söz, bir talimat gibiydi. O dönemde "sen şu talimatı al, bunu al" diye bir şey yoktu. Anlayış vardı, söylenene anlam verme, anlam biçme vardı, değer verme vardı. Şimdi bu değerler çok kaybedilmiş. Aşındırılmış birçok şey.

Alternatif: *Aradaki bu çelişkiyi nasıl açıklamak gerekiyor? Neden böylesine bir aşınma söz konusu?*

H.Ataç: Gerçekten anlatmak çok zor. Emperyalizmin son dönemde geliştirdiği genel anlamda kültürel bir sömürgecilik mi diyelim, bir kültürel egemenlik mi diyelim, bununla izah edilebilir, tabii tümüyle değil. Emperyalizm, kendi yarattığı tekniğiyle, dünya üzerinde belli bir egemenlik sürdürmek istiyor. Etkilemek istiyor en azından. Sınıf kavramıyla, sınıf ölçüleriyle oynuyor. Adeta dünyada sınıflar yokmuş gibi bir izlenim yaratmaya çalışıyor. Yine bu sapma konusunda emperyalizmin büyük çabaları var. Halk gerçekliğini kendi özünden saptırma, çok tali sorunlarla uğraştırma, esas sorunları örtbas etme. Böyle bir muğlaklık yaşatılıyor. Biraz bunun etkisi olabilir. İkinci bir husus olarak yine Türk sömürgeciliği ile izah edilecek yanları var. Özellikle 12 Eylül sonrası Türk sömürgeciliğinin toplum üzerinde müthiş tahribatları var. Yeni gençliği büyük bir aşındırma, tahribatlarla özünden koparmak için yoğun bir çaba içerisine girdi. Saptırıldı, insanlar kendisine karşı saptırıldı, kendi gerçekliği basitleştirildi. Aslında insanlar küçülüyor bu anlamda. Küçültülmeye çalışılıyor, yıpratılıyor, kişiliklerin böyle içi boşaltılıyor. Bu büyük bir tehlikedir, bu, insanlık için büyük bir tehlikedir. Biraz bunu devrimde, mücadele içerisinde çeşitli arkadaşların şahsında görünce, meseleyi dar ele aldığımızda çözemiyoruz. Fakat gerçekten bence çok boyutludur. Eğer bu düzeyde olmasaydı, Türkiye'de halkın durumu böyle olmazdı, Türkiye'deki sol devrimci hareketlerin durumu böyle olmazdı. En azından zayıf da olsa kendi sorunlarına sahip çıkarlardı. Sesleri biraz daha gür olurdu. Mesela '70'ler sonrası sürece baktığımızda belki ideolojik, po-

litik olarak çok fazla ileri bir seviye yok ama gençliğin sesi çok gürdür. İşçinin sesi gürdür, halkın sesi, esnafın sesi gürdür. En azından belli bir birliklilik var. Hatırlıyorum, ellibin insanın "Tek Yol Devrim" sloganı attıklarını biliyorum. O zaman Dev-Yol, Dev-Sol, diğer örgütler birleşmişti, ellibin insanın "devrim" demesi küçük bir olay değildir. Erittiler. Tamam bu örgütler kendi potansiyellerine tam sahip çıkmadılar, bu potansiyeli doğru kullanmadılar. İdeolojik, politik nedenleri var, fakat bugün böyle kalması da kabul edilecek bir şey değil. Türkiye sahasında da biraz sesin gür çıkması gerekiyor. Çünkü yanbaşında yaşayan bir Küdistan devrimi var, yaşayan bir savaş var. Bundan muazzam olarak etkilenmesi gerekiyor. TC habire olumsuz yönde etkilemeye çalışıyor. Habire devrimin aleyhinde, halkların aleyhinde kullanmaya çalışıyor. Aslında beyinler yok değildir, fakat varolan beyinler felçleştirilmiştir. Böyle bir felçleştirme olayı var, kişiliklerde felçleştirme var, ruhlarda var. Yine belirttiğim gibi psikolojilerle oynama var. Aslında bu, dünyada genel bir düzeye çıkarılıyor. Türkiye'de Türk egemen güçleri bunu çok daha etkili kullanıyor. Çok daha tahripkar kullanıyorlar. Sanıyorum bunun sonucu olacak ki insanların birbirlerine karşı öyle fazla saygı gösterme, birbirlerine değer verme, her söze, her olaya anlam verme durumları gittikçe aşınmış, kaybedilmiştir. Durum böyle olunca insanlar da küçük oluyor. Tabii insanların düşünceleri küçülünce, düşünceleri önemsizleşince kendileri de basitleşir.

Alternatif: *Grup dönemi açısından amaca büyük bağlılıktan bahsetmek gerekiyor sanırım. Amaca büyük bağlılık, inat ve sabır, kişilerde çok gelişkin ideolojik, politik bilinç olmasa da bir birleştiriciliği, birbirine bağlılığı geliştiriyor. Sizin de belirttiğiniz emperyalist, 12 Eylül kültürüyle yetişen kişilikler ise önemli oranda amaçtan saptırılmış ya da amaçsızlaştırılmış, anlamsızlaştırılmış kişilikler. Dolayısıyla kişilikte, ilişkilerde büyük bir kaos yaşanabiliyor.*

H.Ataç: Doğru. Gittikçe, süreç içerisinde amaç muğlaklaştırıldı. Hala da muğlaklaştırma, hedefin, amacın muğlaklaştırılması geliştiriliyor. Bu, sömürgeciler tarafından geliştiriliyor, emperyalizm tarafından geliştiriliyor. Teknik buna hizmet ediyor, televizyon buna hizmet ediyor. Birçok yönüyle bunu ortadan kaldırmak istiyorlar.

Bu demek insanlığın öldürülmesi demektir. Bu, insanlığın kendini yeniden yaratmasının önüne set çekilmesi demektir. İnsanın kendi içinde yozlaşması demektir. Böyle bir yoz yaşam, böyle bir yoz kültür dayatılıyor ve insanlar amaçlar karşısında küçülüyorlar, amaçtan kopuyorlar. Amaçtan kopmuş insan bitmiş insandır. Bir gölge gibidir, kendisi değildir. İçi boşaltılmış bir kişidir. Biraz bunlarla izah etmek mümkündür.

O dönem insan bakıyor, çok sınırlı bir bilinç düzeyleri var, fakat gerçekten belirtildiği gibi amaca bağlı kişilikler var. Müthiş büyük çaba içine giriliyor. Onu o kadar sürükleyen, iten kuvvet ne idi? Bu açıdan bir motor rolünü oynuyor aslında. Bir insan ta Ankara'dan bir Antep'e rahatlıkla birisiyle görüşmek, onu devrimcileştirmek için gelebiliyor. Bir Antep'ten bir Dersim'e, bir Dersim'den bir Van'a, bir Van'dan bir Hakkari'ye kadar uzanabiliyor. Bir işin, bir insanın peşinden bu kadar koşan bir insan, amacına çok bağlı olan insandır. Davasına büyük bağlanan insandır. Büyük bir inanca sahip olan insandır. Bunlar biraz o dönemin özellikleridir. Temel böyle büyük atıldığı için bu kadar gelişme, bu yükselme oluyor. Bir de bence ilk olaylar, ilk çıkışlar, ilk eylemler her zaman görkemlidir. Bunu da görmek gerekir. İster islamiyette olsun, ister Avrupa'daki ilk burjuva devrim hareketlerinde olsun, ister proleter hareketlerde olsun ilk çıkışlar müthiş bir güçtür, bir moraldir, bir yeniliktir. Kürdistan devriminde de bu yenilik, bu buluş, bu keşfedilen ülke çekiyor. Burada bir ülke keşfediliyor aslında, bir ülke yakalanıyor. Burada insanlık özü görülüyor ve buna büyük bir koşu var. Tüm yetersizliklere, tüm imkansızlıklara rağmen büyük bir koşu var. Ve bu amaç çekiyor. Bununla da bağlantısı vardır.

Alternatif: *İlkerin görkemliliğinden bahsettiniz. Bu, PKK'de biraz içsel gelişiyor gibi. Yani di-*

ğer devrimlerde ve diğer önderliklerde daha çok çeşitli eylemliliklerle ya da olaylarla sivrilerek görkemliliğini ifade etme sözkonusu. Fakat PKK'de geleceğin devrimini ve yeni yaşamını kişiliklerde ve ilişkilerde daha başından itibaren temsil etme, görkemliliği bu şekilde içselleştirme yaşanıyor. Özden ve yavaştan, fakat böylesi bir görkemlilikle bir çıkışı var PKK'nin.

H.Ataç: Bunun ideolojiyle bağlantısı var. PKK'nin kendi kendisini oluşturması var, kendi kendini yaratması var burada. Herşeyden önce kendi gerçekliğinden yola çıktı, bu anlamda görkemli. Kendi özüne dayandı, kendi gerçekliğine dayandı. Yetersizdi, zayıftı, belki halk olmaktan da çıkmıştı ama yüzde bir olsa da, binde bir olsa da bu gerçekliğini yakaladı, o küllenmiş ateşi yakaladı ve alevlendirdi, geliştirdi. PKK'nin güçlülüğü buradan gelir.

Alternatif: *O halde kendi zayıflığından güç aldığını söylemek gerekir.*

H.Ataç: Olabilir, doğrudur. Felsefik açıdan soruna yaklaşırsak kendi zayıflığını güce dönüştürüyor. Kendi zayıflığını gördükçe yükleniyor ve onun endişesiyle, onun verdiği hiddetle soruna çok daha yükleniyor, kendini çok daha bağlı kılıyor, çok daha güçlü kılıyor, çok daha çaba sahibi kılıyor. İdeoloji, bununla oluştuğu için sürükleyicidir. Herhangi bir güce, şuraya-bu-

raya dayanma gibi bir durum yok. Sınıfsal yapı açısından da durumu buna uygun. Fazla bir mirası da olmadığı için kendisine dayanıyor, kendi iradesine dayanıyor. Mevcut olan ne ise ona dayanıyor. Başka, fazla bir sermayesi yok. Bu güçsüzlüktür, fakat aynı zamanda güç olmaktır. Bu nokta da çok önemli. Bazı güçler mesela desen ki "şöyle bir hareket geliştir" hemen olanaksızlıklardan bahsederler. Aslında doğru şeyler değildir, bir devrimcinin böyle şeyleri hem söylememesi hem de kabul etmemesi gerekir. Olanaksızlığı aşan, olanağı yaratan devrimcilerin ken-

**Olanaksızlığı aşan,
olanağı yaratan devrimcilerin kendileridir. Zaten olanak varsa, imkan varsa devrimci olmaya gerek yok, o zaman sen varolmanı tüketmeye çalışırsın. Devrimcilik; varolmanı, daha fazlasını kazandırmak için kullanmak demektir. Varolanla yenisini yaratmaktır, varolmanı yenisini kazanmak için kullanmaktır.**

dileridir. Zaten olanak varsa, imkan varsa devrimci olmaya gerek yok, o zaman sen varolanı tüketmeye çalışırsın. Devrimcilik varolanı, daha fazlasını kazandırmak için kullanmak demektir. Varolanla yenisini yaratmaktır, varolanı yenisini kazanmak için kullanmaktır. PKK yoktan varetti, varolanı katladı, birkaç katı güce dönüştürdü. Gittikçe bir gelişmenin sahibi oldu. Kendi ideolojisinde böyle bir gerçeklik var. Fakat şimdi bazı böyle yerli-yersiz herkesin kendisini PKK'li sanması var. Bazı insanlar PKK'nin gerçekliğini fazla bilmedikleri için, nasıl gelişti, nasıl varoldu, neyi yaşadı fazla bilmedikleri için, çok sınırlı, normal bir devrimcilikle işlerin yürüyebileceğini sanıyorlar. Veya devrimcilik yaptıklarını sanıyorlar. Aslında çok zayıf bir devrimcilik, çok yetersiz bir devrimcilik. PKK devrimciliği değil. PKK devrimciliği müthiş bir devrimciliktir. PKK devrimciliği girdiği her yerde yaratmaktır. Kendisini yaratan insan gittiği her yerde büyük olaylar, büyük gelişmeler yaratabilir. Bunlar Parti Önderliği şahsında çok somut bir biçimde görülür. Mesela bir Arabistan sahası belki Kürtler için en dezavantajlı bir sahadır, en sınırlı imkanların olduğu bir sahadır. Fakat PKK

Önderliği burada bir devrimi yarattı, bir halkı yarattı, büyük bir savaşı yarattı, büyük değerler ortaya çıkardı. Nerede bir Kürt varsa, nerede bir insan varsa oraya uzandı. Ve giderek Kürt hareketiyle dalga dalga bir Türkiye devrim hareketini yaratmaya gitti. Hatta Ortadoğu devrimini, Ortadoğu halklarını bu temelde yaratmanın her türlü olanaklarını verdi, yolunu açtı. Bunlar önemli hususlar.

Alternatif: *Biraz bireysel olarak da ayrıntılara inerseniz, ilk Partiye katıldığınızda size en çekiçi gelen ne olmuştu? Her insanın etkilendiği, özellikle çekici bulunduğu bir yönü vardır mutlaka. İlişkiler açısından olsun, arkadaşların bazı kişilik*

özellikleri açısından olsun... Sizi en çok etkileyen ne oldu?

H.Ataç: Katılımlarda herkesin durumu farklı farklıdır. Kimisi "şehitlerden etkilendim katıldım" diyor, kimisi "bizim alanımızda devrimci hareketin etkileri gelişti, beni de etkisi altına aldı getirdi" diyor. Her biri değişik biçimlerde söyleyebilir. Benim katılımımın da ideolojik-politik bilinçle olduğunu söylemek pek gerçekçi olmaz. Belki genel anlamda bir devrimci sempatanlığım vardı, genel anlamda duygu düzeyinde "ben Kürdüm" diyebiliyordum, fakat bunlar, beni devrime kal-

dırmada, devrime sürüklemeye çok yetersiz boyutlardaydı. Çok zayıftı. Beni sürükleyen yoldaşlık ilişkileriydi desem abartma olmaz. Arkadaşlık bağları, yoldaşlık bağları doğru devrimci düşüncelerle birleşince bende müthiş bir inanç yarattı. Ve fazla uzun bir zaman geçmeden ben herşeyimle bu harekete bağlandım, bu grup hareketine. Fazla bir şey yoktu, maddi anlamda hiçbir şey yoktu. İdeolojik anlamda ise işte "Kürdistan Sömürge" tespiti, bunun için mücadelenin gerekliliği belirtiliyordu ve bunlar tartışılıyordu. Tabii istisnasız ben bunları bü-

yük bir istekle kabul ettim. Bana çok yeni bir şey gibi geldi, bunlar da beni çekti Kürt olmamdan dolayı. Fakat uzun süre, yoldaşlık ilişkileri, arkadaşlık ilişkileri beni götürdü. Benim için büyük bir güç kaynağı oldu. Ben uzun süre bununla yürüdüm. Burada önderliğin rolünden de bahsetmek gerekir. Genelde arkadaşların etkisi olmakla birlikte, Kemal Pir arkadaşın büyük etkisi vardı üzerimde. Hemen hemen tanıdığım ikinci arkadaşım. Önderlikten sonra tanıştığım ilk arkadaşım. Bu arkadaşın benim devrimcileşmemde epey çabası da oldu, epey yardımları da oldu. Uzun bir süre birlikte kaldık. Adeta benim için bir çalışma kılavuzu idi. Olaylara nasıl yaklaşmak

Söylediği gibi yaşamak, eylemle sözü birleştirmek çok önemli. Devrimciliğin özü budur aslında, esas burada yatar. Ne söylerse söylesin, eğer bir insan söylediği gibi yaşıyor, söylediği gibi çalışıyorsa o devrimcidir aslında. Bazılarının söylediği gibi "devrimciler söyler başkaları da yapar" değil, devrimciler hem söyler hem söylediği gibi yaşarlar.

gerekir, nasıl bir tutum belirlemek gerekir, nasıl tavır koymak gerekir? Benim için ideolojik, politik şeylerden çok bu arkadaşın hareketleri, davranışları, çalışmaları sürükleyici oldu. Benim devrimcileşmemde epey etkisi var. Biraz bununla ben yürüdüm. Devrime katılımım biraz bu temelde oldu. O dönemde ben bir yerde çalışıyordum, okulu yeni bitirmiştim. Kemal arkadaş geldi, diyebilirim ki bir konuşmayla ben ikinci gün komün evine gittim ve komün evine katıldım. Ondan sonra benim yaşamım hemen hemen komün içerisinde geçti.

Alternatif: O grup arkadaşlığında en belirgin olan şey yaşama sözün bütünleşmesi oluyor sanırım.

H. Ataç: Tabii, yani söylenenleri pratikte gerçekleştirmek veya söylendiği gibi yaşamak. Parti Önderliği sık sık vurgular, "siz söyledığınız gibi değilsiniz, siz sözünüze bağlı değilsiniz" der. Bu arkadaşların kendi sözlerine bağlı olmaları vardır, söyledikleri gibi yaşamaları vardır. Söylediği gibi yaşamak, eylemle sözü birleştirmek çok önemli. Devrimciliğin özü budur aslında, esas burada yatar. Ne söylerse söylesin, eğer bir insan söylediği gibi yaşıyor, söylediği gibi çalışıyorsa o devrimcidir aslında. Bazılarının söylediği gibi "devrimciler söyler başkaları da yapar" değil, devrimciler hem söyler hem söylediği gibi yaşarlar. Parti Önderliği diyordu, "ayaklarınız dilinize ulaşıyor mu?", yani "dilini söylediği ile ayakların yaptığı aynı mıdır? Bir bütünlük var mıdır teorik, pratik anlamda" diyordu. Teori ile pratiği birleştirebiliyor musun? En önemli husustur. Ve o grup döneminde de biraz bu teorik, pratik birlikteliği yaratmanın çabası vardı. Düşünce üzerinde, inanç üzerinde etkili olan da budur, sürükleyici olan da budur, devrimci olan da budur. O dönemde bunlar ön plandaydı, mütevaziydi insanlar. Bu hareketin insanları gerçekten mütevaziydi, emekçi yönleri gelişkindi. Hemen hemen tüm gruptaki arkadaşların emekçi çabaları vardı. Haki arkadaş çok ileri, çok büyük görevler üstlenmesine rağmen, aynı zamanda günlük olarak çalışırdı, bir emekçi olarak çalışırdı, hamallık yapardı. Fayans döşerdi, ben çok iyi biliyorum. Hemen hemen tüm arkadaşların çalışmaları var. Bir ev kirasını ödemek için, bir ihtiyacı karşılamak için çalışmak zorundaydık. Böyle gruplar halinde çalışıyorduk, ben kendim

de çalışıyordum. Hatta hamallık bile yaptım. Belki kendi ailem için hamallık yapmadım, ama bu devrimci hareket için hamallık yaptım. Bunda hiç çekinmedim. Biraz grup ruhu, birbirine bağlılık, amaca bağlılık, davaya olan inanç bunları kolaylaştırıyordu.

Alternatif: Konuşmalarınız arasında Türkiye devrimcilerden de söz ettiniz. Kemal Pir, Haki Karer arkadaşlara değindiniz. Bu konuyu 27 Kasım 1978 I. Parti Kongresi ile ilişkilendirirsek; 27 Kasım sadece Kürt halkının değil, Anadolu ve Ortadoğu halklarının da kaderinin parçalandığı bir kongre oldu. Bunu nasıl açıklayabiliriz? Bir partiyi daha doğuşunda diğer ulusların, özellikle de egemen ulusun devrimcileriyle bu kadar yakından buluşturan özelliği ne idi, çekiciliği ne idi?

H. Ataç: PKK'nin yine büyüklüğünü görmek gerekir burada. Önderliğin özelliklerini vurgulamak gerekir. PKK böyle olmak zorunda mıydı? Bence olmak zorundaydı. Başka türlü olsaydı, PKK bugün bizim anladığımız anlamda bir PKK olmazdı. Dar, sadece Kürdistan halkını veya ulusunu esas alan, Kürdistan devriminin Türkiye devrimi ile, bölgeyle olan bağlantısını göremeyen bir hareket Kürdistan'da başarıya gidemezdi. Ve PKK hareketi bu kadar gelişemezdi. Bu, çok önemli. Adeta tarih herşeyi birbirleriyle buluşturuyormuş gibi oluyor. İnsan bazen düşünüyor, acaba gerçekten Önderlik o kadar bilinçli miydi, bunların hepsini çok net olarak gördüğü için mi böyle yaptı? İnsan bir yönüyle baktığında diyor "hayır". Önderliğin olaylara genel anlamda yaklaşımları var. Şudur: Kendisi daha başından itibaren öyle dar milliyetçi değil. Bu kırılıyor. Nasıl kırılıyor? Ta aileden alıp gelmek lazım, kendisi anlatıyor Parti Önderliği'nin. Başlangıçta Kürdistan devriminden çok Türkiye devrimci hareketine yaklaşıyor. Öyle çok keskin ayrımlar koymuyor. Türkiye devrim hareketinin gelişmesinde Kürdistan devrimini de görüyor. Veya bunun olmadığı noktada, Türkiye'de '70' ler sonrası Denizler'in, Mahirler'in hareketinin darbe yemesinden sonra bu sefer Türkiye devriminin gelişmesini Kürdistan devriminde görüyor. Bunlar etkiliyor. Belki çok büyük, kapsamlı değerlendirmelerle bu sonuçlara varmıyor, ama hisleriyle, duygularıyla buna gidiyor. Bu dönemin koşulları, günün içinde bulunduğu durum, kendi kişilik yapı-

sı kendisine böyle bir rota, böyle bir yön veriyor. Götürüyor ve bu da Kürdistan devriminin, PKK hareketinin bu biçimde gelişmesine yol açıyor. PKK hareketinin daha ilk oluşumunda enternasyonalist karakter vardır. Bir Türkiye insanı, Türkiye gençliği içerisinde bir insan, daha işin başındayken kapkaranlık bir Kürdistan ülkesine yürümeye cesaret edebiliyor. Büyük bir olay. Şimdi diyeceksiniz, kim buna cesaret edebilir? Edemez, örgütler bile "Kürdistan sömürgeci, Kürdistan halkının da kurtuluş haklarına saygılı olunmalı" demediler. Fakat bir Kemal Pir arkadaşın, bir Haki arkadaşın şahsında görülen büyük bir olay var. Kürdistan'a, kapkaranlık bir ülkeye bir ışık gibi yürüdüler. Bu konuda hiç tereddüt göstermediler. Kendi halkı uğruna, kendi ülkesi uğruna henüz insanlar kan dökmekle, şehit olmazken bu arkadaşlar şehadete ulaştılar.

Alternatif: Yaşamı orada gördükleri için...

H. Ataç: Doğru. Bu, PKK'yi anlamlılaştırıyor, bu, PKK'yi büyük bir hareket haline getiriyor. PKK'nin Türkiye devrimi ile olan güçlü bağını ortaya koyuyor. PKK hareketinin sadece bir Kürt hareketi olmadığı, aynı zamanda bir Türkiye hareketi olduğu daha ilk günde, daha ilk adımda ortaya çıkıyor. Zaten böyle bir gerçeklik PKK'yi ayakta tutuyor. Bu ruh var. Belki maddi anlamda Türkiye'den destek görmedik, işçi sınıfı bize destek olmadı, hatta Türkiye askeri Karadeniz'de kömür işçilerinin üzerine yürürken işçiler diyordu "Botan'a, Botan'a" Bu bile onun ne kadar çarpıtıldığını gösteriyor. Halbuki Türk askeri Botan'a gitse, Botan'dakiler de kendisi gibi olan insanlardır. İşçilerdir, emekçilerdir. Demek ki anlayışta epey çarpıtma var. Yani biz bu anlamda fazla bir destek görmedik. Fakat manevi anlamda bu arkadaşların ilk çıkışları, ilk Kürdistan'a yönelişleri, okullarını terk edip yataklarını sırtlayarak Kürdistan'a gelmeleri bizim için büyük bir olaydır. Ve PKK'nin de büyüklüğü buradadır. Bu arkadaşların bugün mücadelemizde yaşamalarının büyük anlamı da buradadır.

Bazı dönemlerde insan büyük fedakarlıklar da yapabilir, ama belli koşullarda yapılan fedakarlıklar her zaman işin esası olur, işin temeli olur. Belki sen kendini bugün Kürdistan için feda da edebilirsin ama o günün görevleri karşısında durum çok daha farklıdır. O dönemin koşulları çok daha farklıydı. Bugün bir arkadaş kalkıp on

asker de öldürebilir, fakat o koşullarda birinin askere mermi sıkması çok farklıydı. Buna cesaret etmesi bile çok önemliydi. Çünkü bugün artık yollar düzlenmiş, bugün artık uçurumlar arası köprüler atılmış, artık bunlarda yürümek fazla zor değil. Ama o gün yürümek zordu. Haki arkadaş, Kemal arkadaş bunu gösterdi ve bu bile PKK'nin salt bir Kürt hareketinin öncüsü, aynı zamanda bir Türkiye devriminin, yine bununla bağlantılı olarak bir Ortadoğu devriminin de öncüsü olduğunun göstergesidir. Daha önce de dedim, Kürdistan'da kaybedilen herşey ve burada verilen kazanma savaşımı aynı zamanda insanlığın kazanma savaşımıdır. Kendi şahsında, bireyin şahsında insanlığı yaratmak istiyor. Kürdistan devriminde Ortadoğu devrimini yaratmak istiyor. İnsanın özgürlüğünde, Kürdistan'ın özgürlüğünde Türkiye özgürlüğünü, Ortadoğu halklarının özgürlüğünü yaratmak istiyor. Bu anlamda kendisine büyük görevler, büyük roller üstlenmiş. Bunu da yapmak zorundadır. Daha önce de belirttim, geçmişte yerine getiremeyen veya kalıntı düzeyinde varolan şeyler Kürt halkının, Kürdistan devriminin omuzlarına yüklenmiştir ve PKK bunu yerine getirmek durumdadır. Bu anlamda Önderliğin yükü ağırdır, Önderlik kendisini bu çapta büyük tutmak zorundadır. Zorlukları biraz buradan kaynaklanıyor denilebilir.

Alternatif: Son süreçlerde Karadeniz ve Amanos sahalarından Türkiye'ye bir açılım söz konusu. Bunu, grup döneminde atılan tohumların yeşermesi, açılımı olarak değerlendirebiliriz herhalde?

H. Ataç: Bu gerekli. Hatta Türkiye açılımında belli bir geç kalmadan da bahsedilebilir. Bu geç kalmanın bizden kaynaklanan yanları olmakla birlikte, esas olarak bu alan Türkiye devrimcilerine bırakıldı, daha çok onlardan beklenirdi. Aslında bir anlamda onlar yapsalardı, biz destek olsaydık daha iyi olacaktı. Fakat sonuçlara baktığımızda devrim adeta tek ayak üzerinde yürüyor gibi bir durum ortaya çıkıyor. Biz ille "Türkiye devrimini şöyle gerçekleştirelim, böyle gerçekleştirelim" şeklinde tek bir stratejiyle yaklaşmıyoruz, bu doğru da olmaz. İki ülkenin, iki halkın farklı devrim stratejileri olur, ama bunların bir o kadar da içiçeliği, birbirleriyle bağlılığı vardır. Birinin diğerini geliştirip güçlendirmesi var-

dır. Şimdi bu gecikmiş görevi PKK gerçekleştiriyor. Biraz Türkiye'den mücadeleye katılan, biraz da Kürdistan devriminde belli bir deney-tecrübe kazanmış gerillayla Türkiye devriminin kıvılcımı çakılmıştır. Türkiye'deki varolan devrimci potansiyeli, halkların lehine, halkların çıkarına harekete geçirmek istiyoruz. Özü bu aslında. Türkiye devriminin yolu da biraz buradan geçer. Yani gelişmiş bir Kürdistan devrimine biraz dayanarak Türkiye'de devrim yapmanın olanakları yakalanmış olur. Nasıl ki Kürdistan başlangıçta biraz Türkiye devriminin çıkışına dayanarak Kürdistan'a açılım yapmaya çalıştıysa, aslında bugün de aynı şekilde birbirlerine ters olmayan bir biçimde Kürdistan'ın gelişmiş olan imkan, olanak, savaş koşullarına dayanarak Türkiye devrimine önyak olmak istiyor, yardımcı olmak istiyor, güç olmak istiyor. Bu anlamda birbirine bağlıdır. Önce Türkiye'den Kürdistan'a doğrudur, şimdi Kürdistan'dan Türkiye'ye doğrudur. Bu anlamda bir içişlik var ve bu devrimi yakıcı kılıyor. Bu, Türkiye ve Kürdistan halklarının aslında birlikte mücadele ederek, birlikte savaşarak kardeşçe yaşamalarını dayatıyor. Şovenizmin ancak bu temelde kırılacağını yine gösteriyor. Nasıl ki Kürdistan'da herşey kaybettirilmiş ve savaşla yaratmak gerekiyorsa, Türkiye ve Kürdistan halklarının birliğinin de böyle bir savaş birliğinden geçeceğini görmek durumundayız. Şimdi bu anlamda Türkiye ve Kürdistan gerillalarından oluşan birleşik bir yapısı olan bir gücün Karadeniz'e açılması var ve epey de Türkiye'yi zorluyor. Bu önemli. Bu, aynı zamanda Kürdistan devriminin gelip dayandığı bir noktada yeni bir açılım oluyor. Devrimin kendi içerisinde bir Türkiye açılımıdır. Nasıl ki bir yanı Türkiye'deki devrimci hareketin kıvılcımını çakmak, potansiyeli harekete geçirmek ise, diğer bir yanı da Kürdistan devriminin açılım yapmasıdır, nefes almasıdır.

Alternatif: *Bir nevi düşmanın marjinalleştirme politikasının da tersine çevrilmesidir.*

H.Ataç: Doğrudur, oraya geleceğiz. Aynı zamanda bu tikanıklığı, bu kuşatmayı kırmak, parçalamak, düşmanın dayattığı marjinalleştirmeyi boşa çıkarmaktır. PKK bunu gerçekleştirdi. Bunu hem Karadeniz hattında, hem de Akdeniz hattında geliştirmek istiyor. Bu yönlü atılan bazı adımlar var. Akdeniz'de henüz aynı düzeyde pratikleşme de onun da pratikleşmesine son

derece elverişli koşullar vardır. Bu elverişli koşullar kendi gücüyle birleştirildiğinde belki Karadeniz'den daha ileri bir rol sahibi de olabilir. Böyle bir özelliği var. Ama Karadeniz tutmuştur. Önemli olan hata yapmadan, TC'nin oyunlarına gelmeden mevcut olan doğrultuyu, yönelimi derinleştirmek ve giderek adım adım yaymaktır. Türkiye alanına, bir bütün olarak Karadeniz halkına yaymaktır. Bu temelde başarılı olduğunda aslında Türkiye'de artık devrim çemberine girmiştir. Ve Türkiye'de gelişecek devrim belki çok daha güçlü, belki çok daha görkemli olacaktır. Çünkü Türkiye'deki potansiyel buna son derece elverişlidir.

Alternatif: *Sohbetimizin sonuna gelirken, son olarak belirtmek istediğiniz, Türkiye halklarına yönelik iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?*

H.Ataç: Son olarak; belirtilen hususlar önemli. Bir Kürdistan devrimci mücadelesi ne kadar önemli ise bir Türkiye sahası da bizim için o kadar önemlidir. Mücadelenin genel gidişatına, gelişmesine baktığımızda, Türkiye alanında devrimin fazla gelişmemesi bizim sahamızda da belli zorluklara yol açmıştır. Gecikmeli de olsa Türkiye'yi kendi özüne, kendi gerçekliğine kavuşturmak bu devrimi geliştirip, güçlendirmek anlamına geliyor. Bu konuda ne Türkiye halkı çok dar, milliyetçi sınırları esas almalı, ne de Kürt halkı böyle dar, milliyetçi sınırlar içerisine kendini hapsedmeli. Birbirlerini güçlendirme, birbirlerine destek verme durumu ortaya çıkmıştır. Bu anlamda PKK aynı zamanda bir Türkiye devriminin de hareketidir, öncüsüdür. PKK'nin gerek geçmiş kongreleri olsun, gerek ilk kongresi, 27 Kasım'da gerçekleştirilen ilk kongresi olsun aynı zamanda Türkiye devriminin de bir kongresidir. Ve sanıyorum bundan sonra bu özgünlüğü daha fazla öne çıkacak. Hatta önümüzdeki kongrede Türkiye devriminin nasıl gelişeceği konusu, kendi özgünlüğünü dikkate alarak kendisini geliştirmesi, kendisini planlaması, hedeflerini doğru belirlemesi gündeme getirilecektir. Bu anlamda iki halkın birlikteliğini ifade eden -özgünlükleri gözden kaçırmadan- bir kongre olacaktır. Bunlar da bizi başarıya götüren en önemli hususlardır. Bundan sonra da Türkiye ve Kürdistan halklarının gerçek birlikteliği mücadeleyle yaratılmış olacaktır. PKK'nin bu konudaki rolü de belirleyici olacaktır.

ÇETE-DEVLET ÇETELERİ YARGILAYAMAZ

Türkiye'de "bağımsız yargı"nın, "adalet"in nasıl bir komedyası olduğu ve bu komedyanın nasıl uygulandığı, her türlü insanlık suçu işlemiş olan özel savaş elemanlarının, çetelerin, polislerin, mafya adamlarının peş-peşe serbest bırakılmasında ortaya çıktı.

Susurluk çetesi, Kocaeli çetesi, Köstebek davası, Metin Göktepe davası gibi daha irili-ufaklı birçok "yargılama" olayı ard-arda sonuçlandırıldı. Verilen kararlar çetelerin lehine oldu ve salıverildiler. Hem de hiç bir çekince yaşanmadan.

Hatta tam tersine "İbrahim Şahin'den özür dilensin" diyenler bile oldu. Burjuva gazeteleri çetelerin serbest bırakılışını ve sonrasını manşetlerden günlerce işlediler. İ. Şahin'in Tokatlı olduğu öne çıkartılarak, kurbanlar kesilerek karşılandığını ve "Türkiye seninle gurur duyuyor" sloganları atıldığını sık sık gazetelerde işlediler, TV'lerde ilk haber olarak sundular.

Bu gösterileri kim yaptırdı? Tokat neden öne çıkarıldı? Neden kurbanlar kesilerek bayram havası verildi? Gazeteler bu serbest bırakılma olayını neden yoğun olarak işlediler? Daha sorulacak birçok soru var.

Muhalefetteyken ve başbakanlığa yeni geldiği dönemde Mesut Yılmaz "Çetelerle mücadele süreci, bana bir şey olursa mücadelemi sürdürün. Çetelerin cezalandırılması için ben ne yapabilirsem, ne yetkim varsa, ne gücüm varsa bunu kullanmazsam bu başbakanlık bana haram olsun" derken bugün çetelerin serbest bırakılması karşısında neden suskun kaldı? Değişen ne olmuştu?

Öyle sessiz, sedasız sanki hiçbir şey yokmuş, küçük bir hata sonucu bütün bunlar olmuş gibi; binlerce insanın kırımına neden olmuş, buna karar vermiş, ülkenin ekonomisini her türlü kirli işe yatırmış, mafya, eroin, kadın ticaretini

geliştirmiş, yani ülkenin yaşanmaz bir hale getirilmesinde önemli rol oynamıştır. Bu kişilerin serbest bırakılmaları aslında tutuklanmalarının da, yargılamalarının da ne denli göstermelik olduğunu ortaya koymaktadır.

Tesadüf bir kaza sonucu ağızına kadar dolan bir pislik torbasının patlaması gibi devletin kirli işlerinin bir kısmı ortaya çıktı. Zorunlu olarak kirli işlerin tümünün ortaya çıkmaması için bu işe karışmış, deşifre olmuş kişilikler göstermelik olarak tutuklandı. Bununla kirli işleri yürütenlerin bazıları -açığa çıkanlar- kontrol altına alındı. Ancak esas olarak bununla kirli savaşın asıl yönlendiricileri gizlenmek istendi. Açığa çıkarılanlar kirli savaşın en pislige bulaşmış kesimiydi. Her türlü insanlık suçunun pratik uygulayıcıları oldukları, önemli roller üstlendiler. RP-DYP Hükümetinin Başbakanı, Dışişleri, İçişleri Bakanları, Kürdistan'da korucu milletvekilleri vb. birçok isim bu pratiğin asıl kaynağının gizlenmesinde birer "incir yaprağı" olarak kullanıldı.

Ancak Susurluk'la başlayan çeteler sürecinin peşpeşe ortaya çıkması, sonu gelmeyen bu zinciri durdurma gerekliliğini ortaya çıkardı. Kirli işler o kadar birikmiş ve büyümüştür ki, bütün devleti bir örümcek ağı gibi sarmıştır. Bunun için çetelerin sonunun gelmesini beklemek mümkün görünmüyordu. Böylesine yaygınlaşan çeteler karşısında muhalif seslerin yükselmesi kaçınılmazdı. Bir yandan bu muhalefetin büyümesi ve bir halk muhalefetine dönüşme riski, diğer yandan devlet içinde yaşanan kargaşalıklar, çatışmalar, tehditler nedeniyle bir yığın karmaşa yaşanmaya başlandı. Bu sorunlara çözüm olmak kolay değildi. Sonuçta ya tasfiye gelişecek ya da devletin ömrünü uzatmak için bir hükümet değişimi gerekecekti. Aslında hükümet değişimi bu tasfiye sürecinin belirtisi idi. RP-DYP Hükümeti ve ordu arasındaki çelişkilerin yoğunlaşması so-

nucu bu hükümet tasfiye edildi. Önce içte yaşanan kargaşa, çözümsüzlük bu hükümete male edildi. Bunun üzerinden bir uzlaşma hükümeti oluşturuldu. Yeni kurulan ANASOL-D Hükümetinin ise tek başına bir irade gücü yoktu. Zaten bu amaçla da oluşturulmadı. Asıl olarak arkasında MGK'nin olduğu, tüm kararların en ince ayrıntısına kadar burada alındığı bir ordu hükümeti idi. Yani yeni bir özel savaş hükümetiydi. MGK etrafında oluşturulan bu hükümet, asıl olarak iç fırtınanın durdurulması ve sorunların çözümünde zaman kazanma amaçlıydı.

ANASOL-D Hükümeti iktidara geldiğinde sağladığı iç uzlaşmayla kargaşanın bir anlamda üstünü küllendirme rolünü oynayacağı açıktı.

Ancak esas olarak çetelerin tutuklanmasından serbest bırakılmasına kadar geçen süreçte halk muhalefeti ciddi gelişmeler sağladı. Bu gelişmeler özel savaşı zorlarken devrimci bir dinamik kazanmaya başladı. Bu da özel savaşı sorunlar karşısında yeni politikalar üretme noktasında zorladı.

Yine bu süreçte Karadeniz'deki gerilla çıkışı, Güney'de yerel gericilik şahsında tüm gerici güçlere vurulan darbe, Kuzey-Batı Kürdistan'da gerilla eylemliliklerindeki nitel ve nicel büyüme ve barış atağı bir bütün olarak özel savaşı her alanda sarsan, zorlayan gelişmelerdi. Özel savaş güçleri açısından bütün bu gelişmeler yeni politikalarla karşılaşmalıydı. Ancak bunu yapacak güçleri de yoktu. Dolayısıyla eski politikalarını sürdürmekten başka çare üretemediler. Gelişen çok yönlü devrimci atılımlar, devleti yeni bir saldırı pozisyonuna geçmek zorunda bıraktı. Güney Kürdistan'a arka arkaya yapılan işgal operasyonlarında alınan taktik yenilgi sonucu yaşanan moral bozukluğu, Güney'de özünde savunma olan saldırı pozisyonu ve barış girişimcilerine şiddetle yönelmeyi getirdi. Karadeniz'de koruculuk adı altında geliştirilen faşist örgütlenmeler, ekonomik zorlanma sonucu peşpeşe yapılan büyük zamlar, bu saldırı politikalarının birer parçaları olmaktadır. Ekonomik, siyasal, kültürel, ideolojik ve

askeri; her alanda bunun yansımaları görüldü. Bütün bunlar devletin devrimci gelişmeler karşısında özel savaş politikalarından başka bir tercihinin ve seçeneğinin olmadığını göstermektedir. Bu, TC'nin politik açmazıdır.

Bu kirli politikalarını uygulayabilmek için tecrübeli elemanlara duyulan ihtiyaç her zamankinden daha fazladır. Çünkü özel savaşın yeni eleman yetiştirmek için ne gücü ne de zamanı vardır. Göstermelik olarak tutukladığı bu çeteleri kendi içinde sağladığı uzlaşma ve devleti yeniden yapılandırma politikasının bir sonucu olarak serbest bırakıp yeniden konumlandırmak istemektedir.

İbrahim Şahin, daha çıkar çıkmaz yeniden görev almak için başvuracağını ifade ederek kendisine biçilen role sahip çıkmaktadır. Tokat'a girişi ve gösterişli bir havayla karşılanması, bu role sahip çıkmasının ve özel savaşın Tokat'taki gerilla çıkışına karşı verdiği cevabın ifadesidir.

Öte yandan bu çete elemanlarını devletin yargılaması mümkün değildir. M. Ağar "bizi yargılamak devleti yargılamaktır" diyerek önemli bir gerçeğin altını çizmiştir. Aynı zamanda bu çetelerin cezaevinde de uzun süre tutulmaları mümkün değildi. Çünkü kirli savaşın suçları hakkında da çok şey biliyorlardı. Bu nedenle en kısa sürede zayıflatarak yeniden kendi yanlarında konumlandırılacak ve kirli politikalar için kullanmaya devam edeceklerdir.

Devlet yeni bir yapılanma sürecine girerken yeni saldırı planları için bu kirli unsurları önemli bir araç olarak kullanacaktır. Aslında Susurluk çetesinde, Kocaeli çetesinde ve Metin Göktepe davasındaki polislerin serbest bırakılmasında,

hepsinde aynı amaç güdülmüştür.

Sonuç olarak devletin çeteleri yargılaması, kendi kendisini yargılaması anlamına gelir. Çete olarak öne çıkarılan kişilerin söylemleri ve ifadeleri, devletle olan bağlarını somut bir biçimde ortaya koymaktadır. Cumhurbaşkanından generalere, başbakana ve çok sayıdaki bakana kadar birçok kimseyle olan bağlantılar ve ilişkiler artık gizlenemeyecek kadar açıktır. Pislik torbası patlamış ve bütün pislikler ortaya saçılmıştır. Bütün bu pislige rağmen yapılan "yargılamalar"ın sonuca bağlanması ve sanıklar hakkında ceza kararının verilmesi kimse tarafından beklenmiyordu zaten. Çünkü daha Susurluk olayı geliştiği andan itibaren, yargının yetkisi, savcı ve olayların üzerine gitmedeki gerçeklikler gelişmelerin sonuçlarının da ne olacağını açığa çıkarmıştır. Bu yargılamalar özel savaşın kendi iç düzenlemesini yapmak amacıyla geliştirdiği bir uygulamadır. Bunu kısaca iki maddede toplamak mümkün. Birincisi; özel savaş güçleri arasında bir uzlaşma ve birliği yakalamak. İkincisi; kontrol dışına çıkmış, denetlenemeyen özel savaş güçlerine baskı yaparak kontrol altına almak, böylece özel savaş merkezileştirmek. Ve bu sağlandıktan sonra da serbest bıraktığı bu kişileri daha kirli ve organizeli suçlar için kullanmak.

Çeteleri asıl yargılayacak olan, halkın yargı gücüdür. Gelişen toplumsal muhalefet bu güveni vermektedir. Muhalefetin büyümesi devrimci savaşın yoğunluğuyla paralel olarak gelişiyor. Bu iki olgunun doğrudan birbirleriyle bağı yokmuş gibi gözükse de özünde birbirini içten etkilemektedir. Bu muhalefet hergün çeşitli biçimlerde kendini dışa yansıtmakta, büyümektedir. Askerlerin cenaze törenlerinde, yapılan zamlar karşısındaki tepkilerde, sosyal yaşamda tahammül edilemeyecek yozlaşma, çürüme vb. karşısında kendini önemli oranda dışa vuran toplumsal muhalefet, en son olarak da çeşitli örgütlenmeler sonucu gerçekleştirilen "Sürekli Aydınlik İçin Bir Dakika Karanlık" eyleminde kitleselleşmektedir.

Ancak bu toplumsal muhalefetin görmesi gereken önemli bir yan, yaşanan sorunların esas nedeninin yürütülen kirli savaş olduğudur. Ve tüm tepkiler bu yöne çevrilmek zorundadır.

İşte o zaman, bu çetelerin yargılanması da kaçınılmaz olacaktır. Çünkü esas sorumlular, kirli savaşın ilk elden yürüten bizzat içinde yer alan unsurlardır. Bunlar Türk halkının genç evlatlarını kirli savaşa mezbahaya gönderir gibi

gönderenlerdir. Hiçbir vicdan azabı duymadan Türkiye toplumuna hergün onlarca evlat acısı yaşatmakta, toplumun geleceğini karartmaktadır.

Türkiye'de yaşam kirli savaş yürütücülerinin elinde olduğu için bu kirli savaşın en inceltilmiş biçimi hergün toplum üzerinde uygulanmaktadır. Nasıl ki, gerillaların başlarını, kulaklarını keserek kaba işkencelerle katlediyorsa Türkiye halklarının üzerinde de derin bir hakimiyet sağlayarak en zor koşullarda bıraktıkları insanları bunalmaya sokmakta, cinayetlerin, hırsızlıkların, gaspın, yolsuzluğun vb. her türlü kirli yaşam tarzının nesnesi haline getirmekte ve toplumsal yaşamı çekilmez bir duruma sokmaktadır. Halklarımız tamamen güçsüz bırakılmakta, varolan güç de birbirlerine karşı kullanılarak etkisizleştirilmektedir.

Sonuçta toplum kirli savaş yürütücülerinin elinde tam bir boğulmayı, çaresizliği yaşamakta, ne yapacağını, nasıl bir çıkış yolu bulacağını görememektedir.

Ancak bugün pekçok şey değişiyor. Halkımızın çıkış arayışı her zamankinden daha güçlüdür. Bu arayışlara cevap verecek bir umut ışığı doğmuştur. Halk, yönünü kirli savaş sorunlarına çevirdiğinde yalnız olmadığını daha iyi görecektir. Çünkü sırtını dayayacağı güçlü bir dayanağı, yönünü bulacağı bir pusulası vardır. Bu, Türkiye halklarına çözüm gücü olacak Anadolu gerillasıdır. Türkiye halklarının çeteleri yargılamada ihtiyaç duyacağı biricik güç budur.

Gerilla Anadolu dağlarından vurduca özel savaş yöneticileri daha fazla sıkışacak ve halkın karşısına gerçek, kirli yüzleriyle çıkmak zorunda kalarak kendilerini saklayamayacaklardır. Amanos-Sivas hattından başlayarak Akdeniz'e kadar uzanan, Karadeniz'de Gümüşhane, Ordu, Tokat hattında iki kol halinde Anadolu'yu kucaklayan gerilla, Anadolu'nun yüzyıllardır hasretini, özlemini çektiği özgürlük arayışına cevap olacak, acılarını durduracaktır. Gerilla bu güveni vermektedir.

Çetelerin serbest bırakılması, özel savaş politikalarının ve yürütücülerinin gerçekliğinin ortaya çıkmasında, halk muhalefetinin gelişmesinde önemli bir adım olacaktır. Önümüzdeki süreçte bu adımlara biçim verilmesi, örgütlenilmesi devrimcilerin önünde önemli bir görev olarak durmaktadır. Bu sorumlulukla görevlere yüklenmek, sonuç almak için vazgeçilmezdir.

MARAŞ KATLIAMI'NDA ALEVİLİK, DEVLET SOLCULUĞU VE MHP

Maraş katliamı üzerinden tam 19 yıl geçti. Her yıl Maraş katliamı büyük acılarla tekrar anımsandı, eylemler düzenlendi, protestolar yapıldı, yazılar yazıldı, yorumlar geliştirildi. Bu, devletin MHP işbirliğiyle gerçekleştirdiği vahşi katliamın kitleler üzerindeki etkisini silmediğinin bir kanıtıydı. Zira 19 yıl boyunca Maraşlar hiç bitmedi, sürekli tekrarlandı. Sivas'ta, Gazi'de, Şırnak'ta, Cizre'de devlet Maraş'ı yaşatmak istedi. Bunun karşısında ise bilinçlenen kitleler Maraşlar'ın hesabını sormaya başladı.

Bundan tam 19 yıl önce, 19 Aralık 1978 günü, Kaledibi Çiçek Sineması'na atılan bombayla başladı herşey. "Güneş Ne Zaman Doğacak" isimli bir anti-Sovyet film gösterimdedeydi. Sinemaya bombayı atan şahıs Ökkeş Kenger'di. Aynı kişi, yani bir katliamcı olan Ökkeş Kenger soyadını değiştirerek, daha sonra Maraş milletvekili olarak mecliste Ökkeş Şendiler ismiyle yer aldı. "Solcular bombalı saldırı yapıyor" bahanesiyle ortamı kıskırtmak isteyen faşistler, 21 Aralık günü Aleviler'in yoğun yaşadığı Yörük Selim mahallesinde, biri Sunni olan Sanat Okulu öğretmenlerinden iki kişiyi katletti. 22 Aralık günü cenaze töreninde yapılan saldırıyla katliam gittikçe şiddetlenmeye ve 23-24 Aralık günlerinde doruk noktasına vardırılmaya kadar gitti. Ağırlıklı Aleviler'e ait evler, işyerleri yakılıp, talan edilmekte, savunmasız insanlar linç edilip, baltalarla doğranmakta, hamile kadınların karnı deşilmekte, kesilen başlarla top oynanmakta, vahşet bütün iğrençlikleriyle gerçekleştirilmekteydi.

Peki, Maraş katliamla ilk kez mi yüz yüze gelmişti? Neden 1978 ve neden Aralık ayı belirlenmiş, neden Maraş seçilmişti?

Tabii ki katliam rastgele yapılmamıştı. 1970'li yıllar, devrimci hareketin 12 Mart'a rağmen hızla geliştiği yıllardı. Aynı yıllar Ortadoğu'da dengeleri alt-üst edebilecek birçok devrimci hareket vardı. İran İslam devrimi gerçekleşmiş, Filistin'de bağımsızlık mücadelesi yükselmışti. Kürdistan'da Ulusal Kurtuluş Mücadelesi gittikçe kitleleşiyordu. Maraş katliamı 1978 yılında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin Partileşmeye doğru ilk adımını attığı 27 Kasım 1978 tarihinin hemen hemen bir ay sonrasında denk geliyordu. Türkiye'de işçi hareketi 1 Mayıs 1977'de Taksim meydanında kırılmak istense de -buna rağmen hızından hiçbir şey kaybetmemekteydi- devrimci gençlik en kızgın mücadeleye sürecine girmişti. Tüm bu devrimci gelişmeler Türk devletini büyük bir tehdit altına sokmuştu.

Devlet devrimci hareketlerin en önemli gelişme alanlarına her zaman bir katliamla cevap vermiştir. Ve bunun içinde her zaman pilot bölgeler belirlenir. İşte Maraş Kürdistan parçasının Türkiye'yle sınırında yeralan bir bölgedeydi. Bu açıdan Kürdistan'ın sosyal, siyasal, ekonomik olarak en gelişkin yerlerinden, aynı zamanda devrimci hareketlerin dayanabileceği önemli alanlardandı.

Devlet devrimci hareketlerin en önemli gelişme alanlarına her zaman bir katliamla cevap vermiştir. Ve bunun içinde her zaman pilot bölgeler belirlenir. İşte Maraş Kürdistan parçasının Türkiye'yle sınırında yeralan bir bölgedeydi. Bu açıdan Kürdistan'ın sosyal, siyasal, ekonomik olarak en gelişkin yerlerinden, aynı zamanda devrimci hareketlerin dayanabileceği önemli alanlardandı. Yine Kürt-Türk, Alevi-Sunni ve diğer azınlıkların içiçe yaşadığı, kaynaştığı bir yerd. Yani devletin, Maraş'ta başaracağı bir katliam, hem Kürdistan, hem Türkiye halkları açısından, hem Sunni, hem Alevi kesimler açısından kazanacağı bir katli-

amdi. En önemlisi de Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimcilerin katledilmesi anlamına gelecekti. Bu anlamda Maraş devletin bilinçli olarak seçtiği bir pilot bölgeydi.

Maraş katliamı umulmadık bir durum değildi. Daha önce belirttiğimiz gibi, devrimci yükselişe verilen bir cevap, aynı zamanda 12 Eylül faşist darbe planının bir parçasıydı. MHP ırkçı ve gerici kışkırtmalarla Sunni olan egemen tabana hitap ederek kitle desteğini genişletme hesabındayken, katliam hem sol, hem ilerici hareketlerin bastırılmasına ve hem de askeri faşist darbesinin psikolojik ortamının oluşumuna hizmet edecekti. Nitekim Maraş katliamıyla ilan edilen sıkıyönetim bir daha gitmedi, her geçen gün genişleyerek 12

liamın gerçekleştiği sırada dönemin Maraş Valisiyle ve İçişleri Bakanı İrfan Özyaydın'la konuşan kişi aynı konuşmayı dönemin Başbakanı Bülent Ecevit'le de şu şekilde yaptığını yazıyordu: "Derhal zamanın Başbakanı Bülent Ecevit'i aradım. 'Sayın Başbakanım, burada bir katliam ve soykırım yaşanıyor. Derhal müdahale etmezseniz Alevis'in bir teki bile kurtulmaz' dedim. Cevabı; 'Olayı biliyorum, şimdi Bakanlar Kurulunu toplantıya çağırdım, ardından meclisi toplantıya çağıracağım, endişeye gerek yok' dedi"

Bülent Ecevit "Endişelenmeyin" demişti, ama bu sözleri katliamın son günlerinde söylemekteydi. Bülent Bey meclisi toplanana kadar Maraş'ta neredeyse bir tek Alevi kalmamıştı zaten. Zira

Burada katledilen sadece Maraş halkı değil, tüm insanlık

Eylül Faşist Cuntasına dönüştü.

Katliam, o günlerin gazetelerinde birinci sayfaları kaplamıştı. Ama Türk basını katliamı gün yüzüne çıkarmayı, teşhir etmeyi, devlet-MHP işbirliğini gözler önüne sermeyi hedeflememişti. Aksine katmerli bir katliam olacak askeri faşist darbeye davetiye çıkarır tarzda yapmıştı. Türk basını her zamanki gibi misyonunu yerine getirecek, katliamcılarının bir parçası olma rolünü başarıyla oynamıştı.

Katliam sürecinde CHP Gençlik Örgütü'nde yeralan bir kişinin bir dergide yayınlanan yazısından bazı alıntılar yapmak yerinde olacaktır. Kat-

Ecevit katliamın bizzat gerçekleştirenlerinden. Bugün Tansu Çiller, Ecevit için "O halkın Karaoğlan'ı değil, o demokrasinin kara lekesidir." diyor ve çok da doğru söylüyor, ama Tansu Çiller'in bugün söylediği bu gerçeği, 19 yıl önce Maraş halkı unutulmamacak korkunçlukta bir katliamla anla-

mıştı.

Dikkat edilecek en önemli husus katliamın Ecevit hükümetinin iktidar olduğu sol görünümü bir parti döneminde gerçekleşmesidir. Üstelik hükümet, Alevi halkın % 90 oylarıyla iktidara gelmiştir. Ne büyük bir tesadüftür ki 2 Temmuz 1993'te Sivas Madımak Otel'i'nde katliam gerçekleşirken zamanın hükümet ortağı SHP de aynı şekilde Alevi halkın oylarıyla seçilmiş sol görünümü bir partidir. Hatta daha öncelere sol görünümün ilk tarihlerine, yani Cumhuriyetin ilk yıllarına bakacak olursak, Mustafa Kemal'in bizzat gerçekleştirdiği Dersim katliamı sırasında Türki-

ye'de tek parti olan CHP iktidarı sözkonusudur. Hemen günümüze baktığımızda ise, Güney işgalinin gerçekleştiği şu sıralarda Kıbrıs fatihi Ecevit hükümetin ortağıdır.

Devlet sahte solculuğu kullanarak Alevi kesimin büyük desteğini almış, ama aynı zamanda ona karşı en büyük katliamları gerçekleştirmiştir. CHP tarihi, bu katliamların tarihidir. Cumhuriyetin ilk yıllarından CHP'yle başlayan bu hikaye günümüze kadar defalarca tekrarlanmıştır. Hala daha CHP ve CHP devamı partilerle bunu uygulamanın planları yapılmaya çalışılsa da halkımız bunun farkına varmıştır. Çünkü hiçbir zaman ne Türk, ne Kürt, ne Ermeni, ne Alevi, ne de Sunni kesim kendini özgürce ifade edememiş, CHP potası içinde eritilmeye tabi tutulmuştur.

Buna en genel anlamda, devletin ırkçı ve gerici politikalarla halkları kimliksizleştirilmesi, ulusal, sosyal, siyasal, dini tüm özünden boşaltıp devrimci potansiyeli iğdiş etmesi adını koyabiliriz. Aynı zamanda Türk egemenlerinin ezilenleri terbiye etme politikasıdır. Bu politika, Türk egemenlerine emperyalist güçlerin Ortadoğu'daki planlarına paralel olarak kazandırılmış bir özelliktir. Cumhuriyet tarihi boyunca Türk egemenleri mazlum halklar üzerinde bu politikayı uygulamıştır. Önce halkların devrimci dinamiğini ortaya çıkarma, sonra buna sahip çıkmaya çalışarak özünden boşaltma, eğer bununla da olmuyorsa hemen ardından kanlı bir şekilde bastırarak geri kalanları da devlete tapınacak hale getirme tarzıdır. Mustafa Kemal'in tarihi bunun örnekleriyle doludur. CHP'de Kemalizmin soykırım politikalarının uygulanmasında en önemli araçlarından biri olmuştur. Çerkes Ethem ezilmiş bir halk gerçekliğinden direnişçi bir temelde ortaya çıkan halkın öz dinamiğini temsil etmekteydi. Mustafa Kemal bu dinamiği sahiplenmeye, kendi potasında eritmeye çalıştı, ama sonunda da en haince yaklaşımı gösterdi. Yine Kürtlerle en çok ittifak kuran Mustafa Kemal'in kendisiydi. Ardından Ermeniler aynı şekilde bastırıldı. İşte Cumhuriyet tarihi boyunca gerçekleştirilen iğdiş etme politikası ve katliamlar zincirinin bir halkası da Maraş katliamıydı.

Tabi ki katliamın iğdiş etme politikasının en kaba biçimi olduğunu söyleyebiliriz. Özellikle 12 Eylül askeri darbesinden sonra bu katliamlar çok farklı boyutlara vardı. Ağırlıklı olarak kaba yöntemler gizli ve faili meçhul cinayetler biçiminde yürütülürken, asıl olarak düşünceler, halk kültürü, sosyal temel iğdiş edilmeye çalışıldı ki bu da

devletin eğitim sistemi ve kurumlaşmalarıyla gerçekleştirildi. Devlet kendisine karşı tehdit unsuru olabilecek herşeye sahiplenerek özünü boşaltmaya çalıştı. Zira Alevilik Maraş katliamından sonra böyle bir sürecin içine alındı.

Özellikle Alevi din adamı, aydın ve bürokratlardan oluşan bir zümre devletin kontrolü altına alınarak Alevilik tüm isyancı özünden boşaltılıp devlete bağlandı. Adeta Kemalist düzen için kadro devşirme yeri halini aldı. Tüm bunlar doğrultusunda insanların sahip olması gereken dini ve kültürel haklarının bir lütf gibi bağışlanması sağlandı. Politik alanda kullanılan bir araçtan öte hiçbir anlamı olmayan, hedefsiz, savunmasız bırakılmış, sindirilmiş bir Alevilik yaratıldı. Bu bağlılık artık bir düşkünlük haline dönüştü, devlete kul, köle, sığıntı Alevilik gündeme sokuldu. Alevi gençleri direnişçi gelenekten uzak, düzenin tüm yozluğuna bulaştırılmaya çalışıldı. Birçoğu kendi özünü inkar etmeye çalışarak, düzende yer edindi. Alevilik ya direkt devlete bağlanarak ya da kendisine sol diyen kadroların öncülüğünde devlete kanalize olmaktadır. İdeolojik olarak bitiş sürecini çoktan yaşamış olan Kemalizm, Alevi kitlelerinin desteğiyle tekrar canlandırılmaya çalışılıyor. Bu ise devletle içiçe geçmiş Alevi burjuva, aydın ve bürokrat zümresini yansıtmaktan öteye gitmiyor. İşte son süreçlerde Alevi-Bektaşçılık diyebileceğimiz hareketlenmelerin oluşması da bunun derinleştirilmeye çalışılmasıdır.

Alevilik açısından ikili bir süreç yaşanmaktadır. Bu sürecin bir yanı düzenin yaratmak istediği "Resmi Alevilik" diyebileceğimiz yozlaşmış Alevilik, diğer yanı ise direnişçi özünü koruyan Aleviliktir. Zira başta Kürdistan'daki devrimci hareket olmak üzere tüm direnişçi, ilerici hareketlerde Alevilik yeniden kendini kazanma yoluna girmeye başlamıştır. Özgürlükçü, bağımsız, kendi iradesine sahip, öze dönüşün mücadelesini vermektedir. Başta Kürdistan ve Türkiye dağlarında adım adım gerçekleşen halklar kardeşliği içinde kendi kimliğine, devrimci ilkelerine kavuşmanın savaşımını veriyor. Katliamlara ve Maraşlar'a verilebilecek en büyük cevabı gerillada buluyor. O halde özgürlük mücadelesini yükselterek katliamların hesanını soralım!

**MARAŞ'TA KATLEDİLEN HALKIMIZIN
HESABI SORULACAKTIR!
KATLİAMLARA HALKLARIN BİRLEŞİK
MÜCADELESİYLE SON VERELİM!
YAŞASIN HALKLARIN KARDEŞLİĞİ!**

Ne Koruculuk, Ne de Özel Savaşın Diğer Yöntemleri, Gerillanın Yükselişini Engelleyebilir!

Türkiye'de bugünlerde çok yoğun tartışılan bir konu var. TV'lerde, gazetelerde, kahve köşelerinde, evlerde gündemleşen bir konu! Karadeniz'de gerilla eylemleri ve buna karşılık geliştirilmek istenen koruculuk. Bugüne kadar özel savaş rejimi halklarımızın gündemini çarpıtmak için, olmadık hikayeler uydurur, günlerce beyinleri kuşatırdı. Bugün, içinde bulunduğumuz yaz aylarını geride bırakırken gündem hızla değişti. Gerilla eylemleri sessizce aktı yüreklere, bilinçlere; gerilla yol kesti, 'korkmayın bizim devdimiz devletle, polisle, jandarmayla' diye propaganda yaptı. Gerilla bir evin kapısını çaldı. Pencereden bakan bir gence "korkma aç kapıyı" dedi. Veya başka bir yerde şöyle bir konuşma duyuldu! İki köylüden biri diğere, 'valla ben silah alır savaşırım bunlara karşı' deyince sözünü bitirmeye kalmadan diğeri, 'eğer silah kuşanır korucu olursan, seni alının çatından

Silahlanan Karadenizli köy korucuları görevde.

(ortasından) ilk önce ben vururum'... Gerillanın sıcağ nefesi Karadeniz'in, Akdeniz'in dağlarında artık rüzgarla yarışıyor. Böyle olunca halklarımızın gündeminden düşmek bir yana, artık yeni bir dönemin doğuşuna, gerilla şafağının yükselişine tanık oluyoruz.

Aslında bu tür olaylar yeni değil, son birkaç yıldır, Kürdistan'da büyüyen, zafere yürüyen halklar gerillası Türkiye dağlarına dönük uzun, sabırlı bir hazırlık yürüttü. Halklar gerçeğini, faşizmin

bölgede örgütlenme düzeyini, toplumsal kesimlerin çelişkilerini anlamaya çalıştı. Dolayısıyla tarihsel, toplumsal temelini güçlendirmeyi esas aldı. '97 bahar yazında Tokat'ta bir fabrika müdürü ile iki devlet görevlisinin cezalandırılmasıyla kamuoyu büyük bir şoku yaşadı. Devlet şaşırıldı. Halk da şaşırıldı. Ve hemen sesler yükseltildi: 'PKK Karadeniz'de'. Ardından radyolink istasyonuna dönük bir eylem duyuldu. Gelişmeler hızlıydı. Yol kes-

meler, taciz eylemleri, halka yönelik propaganda konuşmaları, araziye genişliğine ve derinliğine tanıma ya dönük hareketler, arka arkası kesilmiyordu.

Elbette gerillanın bu hızlı ve etkili girişleri karşısında devletin elinin boş durması beklenemezdi. Daha ilk günden devletin yoğun karşı propagandalarına tanık olduk. Hemen gazetelerde yazı dizileri ile bölge ele alındı, tehlikelere dikkat çekildi, devlet uyarıldı. Koruculuk teşvik edildi.

TV'ler bu konuda özel olarak görevlendirilmişlerdi. Günlerce, 60'lık ihtiyarların, çocukların, ellerine silah verilerek, sözde halkın gerillaya aman vermeyeceği kanıtlanmaya çalışıldı. Halkın şoven duyguları körüklendi. Geçmişte nasıl "Rum'a, Ermeni'ye, Gavura karşı bu topraklar kan pahasına korunmuşsa", bundan sonra da PKK'ye karşı korunacağını sözde şiirlerle bile söylediler. Bilinçsiz insanları da kullanarak ama esas olarak da MHP elemanları ağızından bölgeye özel timin gönderilmesi yönünde devlet göreve çağrıldı.

Gerçekten herşey çok hızlı geliyordu. Daha 14 Mayıs'ta "K. Irak'da teröre son darbe vurulmuş", "terörün beli kırılmış" ancak, "orada beli kırılan terör, Karadeniz'e yönelmişti." Böyle açıklıyorlardı, gerillanın Karadeniz'e girişini. Oysa daha dün, komandolarının Güney'den gelen cenazeleri karşısında, halkın önünde ordunun başındakiler ağlamamış mıydı? Öyleyse gerillanın Güney'de yenildiği için bu alanlara açılması inandırıcı olamazdı. Üstelik biliyoruz, TC bu nakaratı hep tekrarlıyor: 'PKK kırdı yenilmiş şehire yöneldi. Şehirde yenildi, Avrupa'ya yöneldi. Şehirde yenildi, kıra yöneldi' diye. Öyleyse neden böyle inandırıcılığını yitirmiş şeyleri tekrarlıyor? Çünkü yapacağı başka bir şey yok. O, tamı tamına bir yalan imparatorluğu.

Yalan imparatorluğunun yalanları bununla da bitmiyor. PKK'nin yabancı olduğunu da özenle işlemeye çalışıyor beyinlere. Bu nedenle bölge halkının destek vermediğini, gerillanın bugüne kadar kalmasının nedeninin de coğrafyanın uygunluğundan kaynaklandığı belirtiliyor.

Coğrafyanın gerilla için elverişli olduğu doğrudur. Yeşilliğiyle, gökyüzüne uzanan heybetli dağlarıyla ve doğası kadar temiz, saf insanlarıyla bölge, gerillanın yeşereceği bir zemin. Uygun coğrafya, özgürlüğe, kardeşliğe susamış bir halk gerçeği bugün her zamankinden daha fazla gerillanın hizmetinde. Yine PKK'nin salt bir Kürt örgütü olmadığını bugüne dek yürütülen mücadelenin niteliğinden biliyoruz. PKK'nin ilk şehidi bir Türk; Haki KARER. Ve Ordulu. Bugün dağlarında Alman, Arap, Türkmen, Gürcü, Arnavut vd. birçok halktan gerillalar savaşıyor. Burada halkların faşizme, sömürgeciliğe karşı ortak cephesi, şehitlerin kanı pahasına ve özenle örülmüştür. Şimdi bu kaynak, Anadolu'nun, Orta Karadeniz'in susuz kalmış yüreklerini beslemek istiyor. PKK'deki halklara doğal akış

Şimdi bu kaynak, Anadolu'nun, Orta Karadeniz'in susuz kalmış yüreklerini beslemek istiyor. PKK'deki halklara doğal akış gücü, onun özgürleştirici çizgisinden kaynaklanıyor. Anadolu dağlarındaki gerilla, halklar gerillasıdır. O, aynı zamanda Anadolu gerillasıdır. Halkların ortak doğuş gücüdür. PKK'de on yıllardır verilen mücadelede büyütülen halkların ortak yaşam özünün Karadeniz'de, Toroslar'da çiçeğe duruşundan başka bir şey değildir.

gücü, onun özgürleştirici çizgisinden kaynaklanıyor. Her halktan birey PKK'de kendi kimliğini, gerçeğini sorguluyor ve yeni yaşamı yaratmaya kendini kattıkça kimliğini buluyor. Kürdistan dağlarında sömürgeciliğe, faşizme karşı savaşta bugün yeni bir Türkmen'in, yeni bir Arnavut'un, yeni bir Gürcü'nün doğuşuna tanık oldu tarih. Bu doğuşun kendi toprağıyla buluşmaması mümkün mü? Anadolu dağlarındaki gerilla, halklar gerillasıdır. O, aynı zamanda Anadolu gerillasıdır. Halkların ortak doğuş gücüdür. PKK'de on yıllardır verilen mücadelede büyütülen halkların ortak yaşam

özünün Karadeniz'de, Toroslar'da çiçeğe duruşundan başka bir şey değildir. Nitekim bunu devlet de gizleyemiyor. Bölgede gerillayı Alevilerin desteklediği şeklindeki itiraf, gerçekte gerillanın dayandığı halklar temelidir. Tabi ki devletin burada bilinçli bir karşı politika içinde olduğunu görmemiz gerekiyor. "Yabancı örgüt" diye tanımladığı gerilla çıkışı ile Türk ruhunu şahlandırmayı hedeflerken, Alevi desteği ile de karşı örgütlenmesini dayandırmak istediği mezhep çelişkilerini kıztırmaya çalışıyor. Bir kez daha tarihi canlandırmayı, geçmişte yaptığı gibi, Alevi-Sünni vb. çelişkilerle halkları birbirine karşı silahlandırmayı, sa-

vaştırmayı hedefliyor. Ama bunu yine kirliliğe dayandırıyor: Sözde, "PKK'nin bu çelişkiye dayanmak istediği" yalanına başvuruyor. Oysa, daha dün Sivas'ta devletin gizli kontrgerilla güçlerinin eliyle yakılan 37 canın faillerini unutmadık. Gerilla, Sivas'ta 37 canın yakılışı ardından Sivas halkının haykırdığı "PKK Sivas'a" sloganının gereğini yapıyor şimdi.

Gerçekten de devletin niye böyle sağa sola saldırdığını, bu söylenenler temelinde baktığımızda daha net görebiliriz. Devlet, Kürdistan'da yürüttüğü savaşın tecrübeleri ile bölgede ateşlenen kivilcimın gelecekte nasıl bir devrim yangınına

dönüşebileceğini derinden hissediyor. Bir istihbarat raporuna dayandırılan gerilla hedefleri şöyle sıralanıyor: -Birinci sırada Tokat, Giresun, Ordu sayıldıktan sonra- "Yozgat, Amasya, Çorum kırsalında bölüm bölüm yerleşmeyi hedeflediği"ni yazıyor. Ayrıca "bu kışı gerillanın alana yerleşmek için kullanacağı", bu nedenle "örgütün kurye temelinde ağırlık verdiği ve yeni sempaticanlar kazanılması için her türlü propaganda yaptığı" anlatılıyor. Bunlar devletin dilinden gerillanın halk temeliyle buluşma hedefinin izahı oluyor. Yine aynı raporda "Karadeniz'e açılarak örgüt çalışmalarını kolaylaştırmak, denizden gelecek her türlü olanakları değerlendirerek, hareket kabiliyetini genişletmek isteği" örgütün hedefi olarak konuluyor. Devletin 'denizden gelecek olanaklar' dediği, halkların devrim dinamiğinden başkası değildir. Halkların adı, burada deniz olarak konuluyor, hepsi bu.

Gelişmeler böyle olunca, devletin bütün yaklaşımlarını belirleyen olgunun gerillaya temel teşkil edecek halklar zeminini kendi platformunda tutmak olduğunu görüyoruz. Bunu da oldukça sinsi yöntemlerle geliştiriyor. Gerillanın varlığını henüz onunla tanışmamış kitleler için korku kaynağı olarak göstermek istiyor. Bunun için tehdit mektupları dağıtıyor, sözde kanlı gerilla eylemlerini ortaya atıyor. Diğer yandan sıradan insanların eline tutuşturduğu silahlarla devlet adına halka çağrı yapıyor. Geri ulusal duygularına hitap ederek onları kendi evlatlarına karşı bir suçlu haline getirmenin çağrısıdır bu. Ama daha da önemli bir şey var: Aslında devlet, daha eline aldığı silahı tutmasını bile bilmeyen bu insanların kendisi için artık savaş gücü olacağını "devlet Türk'ü"nü parçaladığını biliyor. Öyleyse neden bu silah gösterileri? Bunu çok düşündük. Bölge insanına özel tim çağrısının yapıldığı günlerde ilginç bir gelişme daha oldu. Susurluk davasından yargılanan özel timci güç çeteleri ve onun başı İbrahim Şahin ve beraberindekiler serbest bırakıldı. Çıkışta Türk bayraklarıyla karşılandı. "Çeteleri yargılayacağız" diye başa gelen hükümet daha üzerinden bir yıl bile geçmeden serbest bırakmıştı. Böylece, Özel Tim ve çetelere çağrı yapılıyordu. Ordu'da, Tokat'ta MHP'lilere çağrı hükümetin yargı kurumlarınca tekrarlanıyor ve suç çeteleri yeniden göreve çağrılıyordu. Kürdistan'da yıllardır Kürt halkının kanına girmiş, sayısız cinayet işlemiş, her türlü kontra faaliyetin planlayıcısı olmuş orada büyük deneyim kazanmış suç elemanları, bu kez yine görev alanları olan Karadeniz'e yer-

leştiriliyordu. İşte halktan insanların eline silah vererek ekranda gösteri yaptırılmaları, bu kanlı planın üzerine örtmek içindi.

Elbette, Özel Tim örgütlenmesi, Karadeniz'de geçmişten beri varolan MHP'nin gizli çekirdek örgütlenmesi açığa çıkarılarak yerel gerici öğelerle de geliştirilmek istenecekti. Yıllardır devletin şoven, faşist ideolojisi ile örgütlenmiş kesimler, bir kez daha adına koruyuculuk denilen bir sistemle örgütlenmek ve kullanılmak isteniyor. Ancak bu, bölge halkları tarafından benimsenmeyeceği gibi karşı da durulacaktır. Başlangıçta bazı kesimlerin gerilla ve devlet karşısında tarafsız kalması hiç kuşkusuz gerillanın yararına. Gerilla kendisini güçlendirdikçe bu kesimlerin kazanılması zor olmayacaktır.

Devlet koruculuğu örgütlemek için en başta şovenizm silahına güveniyor. Bölgede varlık bulan gerillanın Anadolu ve Kürdistan halklarının gerilla ordusu olması gerçeği, böyle bir silahı gündeme getiriyor. Yazımızın başında belirttiğimiz gerillanın yabancı bir güç olarak tanımlanması bu nedenledir. Yıllardır işlenen Kürt düşmanlığı canlı tutulmaya çalışılıyor. Bunun için basında gerillaların kimlikleri açıklanırken Kürt kökenli olan gerillalara özellikle vurgu yapılmaktadır. Bu yaklaşım yalnızca Kürt halkına karşı değildir. Bildiğimiz gibi Sivas, Tokat, Karadeniz hattı, Çerkeslerin, göçmenlerin, Ermeni, Rum, Türkmen halklarının sürgün ve katliamın yaşadığı, devletin halkları vurucu güç olarak örgütlediği alanlardır. Bu anlamda devlet böyle bir zemini kullanarak tepkileri PKK'ye karşı örgütlemek istiyor. Bu politika, aynı zamanda coğrafyamızda küllendirilen halklar gerçeğinin; Ermeni, Rum, Çerkes, Laz halklarının da doğuşunun önünü almaya dönüktür.

Bir diğer dayanak olarak da devlet, Alevi-Sünni çelişkisi gibi mezhepsel ve dini çelişkileri kullanarak halkların gerçek birliğini engellemek istiyor. Ancak şu bir gerçektir ki, ne TC eski TC'dir, ne de halklar artık kaderine mahkumdur. TC'deki büyük çözüme, her alanda yaşadığı çürüme, öte yanda gerillada temsil edilen halklar iradesi, bu silahların daha şimdiden işlemez ve körelmiş olduğunu gösteriyor. Buradan devletin bu politikada ısrar etmeyeceğini çıkaramayız. Sonucu belirleyecek olan gerillanın öncülük ettiği birleşik halk savaşını doğru çizgide geliştirmesi olacaktır.

Bilindiği gibi koruculuk, Kürdistan'da başından beri uygulanan bir politika oldu. 15 Ağustos gerilla atılımına karşı sömürgeciliğin özel savaş örgütlenmesinin bir parçası olan koruculuğun

önemli bir dayanak görülmesine rağmen sonuç vermediğini bugün kendileri itiraf ediyor. Koruyuculuk Kürdistan'da sömürgeciliğin önemli bir sosyal, siyasal, askeri dayanağı durumundadır. Koruculuk, gerici, feodal, aşiretçi ve komprador güçleri yine muhbir, ajan, işbirlikçi ve serseri kesimleri içine alan bir örgütlenme olarak Kürdistan halkının bağımsızlık mücadelesinin karşısına dikilmiştir. Bu nedenle sömürgeciliğin varlığını sürdürmesinde ordu güçlerinin operasyonlarında en öne sürülmüş, vurulmuş, kullanılmış, suça bulaştırılmış bir konumu ifade eder. Son yıllarda Kürdistan'daki koruculuğun kontrolden çıkması, ganimet peşinde koşan, bunun için cinayetler işleyen, bu biçimiyle devlet için bile bir tehlike haline gelmesi, gerillanın taktikleriyle ciddi bir çözülme yaşaması bu silahın dönüp kendi sahibini yani devleti vurmasını da beraberinde getirmiştir. İşte hükümetin son günlerde koruculuğun yeniden düzenleneceği söylemleri ardında bu tehlikenin giderilmesi hesabı yatmaktadır. Ancak devlet sömürgeci, faşist karakterini sürdürdükçe özel savaş yöntemlerinden, koruyucu-çete-tim örgütlenmesinden vazgeçmesi mümkün değildir. Fakat bugün Türkiye'de geliştirilmek istenen koruculuk ve diğer özel savaş yöntemlerinin Kürdistan'dan bazı farklılıklar içerdiğini ve daha çok Türkiye ve Kürdistan açısından bir bütünlük taşıdığını görebiliriz. 12 Eylül Faşizmi ve PKK direnişi adlı kitapta bu gerçek şöyle dile getirilmektedir:

“Devletin Kürdistan'da aldığı biçimleniş (kontra ve paramiliter sivil örgütlenmeler, koruculuk ve benzeri ile siyasal yönde de tamamlanan özel savaş örgütlenmesi) yakın dönemde tümüyle yaşayacağı eğer devrim gelişmeyi sürdürür ve Türkiye'ye taşınırsa, burada devrimci gelişmeler aldığı sonuçla Türkiye'de de özel savaşın daha değişik bir biçimde uygulamayı (Kürdistan'daki deneyimlerine de dayanarak) geliştireceği anlaşılıyor. Daha önceden devletin Türkiye'deki muhalefete karşı oluşan polisi, jandarması, istihbarat kuruluşları yetmezliğe düştü. Bu, Kürdistan'da yeni biçimler olarak geliştirilmek istendi. Bu sefer, Türkiye'de devrim gelişirse oraya da uyarlanacaktır. Daha önce Türkiye'de sosyal çelişkilerin bastırılmasında geliştirilen aygıtlar, nasıl ki Kürdistan'da özel bir aygıt dönüşmeyi zorunlu gördüyse, ileride tekrar (özellikle devrimlerin ortaklaşa gelişmesiyle birlikte) genelleştirilmek istenmektedir. Kürdistan'da geliştirilen özel valilik, özel kolordu ve koruculuk sistemini yerel savunma birlikleriyle tamamlamak istediğinde daha çok Türkiye'nin payı-

na düşen kısmı ifade eder. Olası devrimci muhaleften etkilenecek gelişmesi oranında militarizmin giderek aygıtlarını kitlelerin bağına kadar dayaması, yani bir nevi koruculuk sistemini orada da geliştirmesi gündeme gelir. Doğal olarak Türkiye'de kırsal alandan daha çok şehirlerde emekçilere dayalı bir mücadele söz konusu olduğundan köy koruculuğu değil, fabrika milisleri ağır basacaktır. Daha şimdiden bunun tedbirlerini alıyorsa buradaki devrimin gelişeceği korkusundan ötürüdür.” (sf, 365-366)

Bugün yaşanan gelişmeler bu alıntıda da ortaya koyulduğu gibi, önceden görülmüş ve tedbirleri daha o zamandan geliştirilmiştir. Bunun yolunun karşı-devrimin Kürdistan, Türkiye devrimlerine yönelik ortak saldırı merkezine karşı, halkların ortak devrim merkezinin yaratılmasından geçeceği bilinciyle bugünkü devrimci savaş cephesi ve ordusu örgütlenmektedir. Sömürgeciliğe, faşizme ve emperyalizme karşı, devrimci cephe ve ordu da da örgütlenme çağrısı en geniş kesimleri böyle aktif bir direnişe çekmeyi hedefliyor. Türkiye'deki koruculuk örgütlenmesini de geniş bir özel savaş örgütlenmesinin bir parçası olarak görmek, aynı zamanda güncel taktikler açısından doğru politikaları dayatmak, bu nedenle zorunlu olmaktadır. Halklarımızın özgür bir geleceğe duyduğu özlem ve geçmişten bugüne devrimci direnişe katılma isteği, doğru devrimci politikalarla birleştiğinde kazanan, halklarımız ve öncülüğü olacaktır.

Kürdistan'da doğup büyüyen, giderek Toroslar ve Karadeniz dağlarına taşınan halklarımızın yaşam umudu, gerilla ve birleşik halklar ordusu, çizilen bu hat üzerinde halkların baharında ortaya çıkan gökkuşağı gibidir. Her halk savaş gücüyle bu gökkuşağının mutlaka canlı bir rengi olmalıdır. Gerillaya çağrı, böyle bir savaşa çağrıdır. Bu verimli toprakları TC için ölümlü tuzağı haline getirmek, onun her türlü engelleyici politika ve yönelimlerine karşı durmak, böyle bir savaş cephesine büyük sahiplenmeyle mümkün olacaktır. Savaş bundan sonra daha da büyüyecektir. Devrim ve karşı devrim bütün kılıçlarını kuşanıyor. Gerillaya çağrı aynı zamanda bunun bilincine, ciddiyetine, hazırlık düzeyine ulaşmak olarak anlaşılmalıdır. Hepimize görevler düşüyor. Her türlü eksikliğimizi, zayıflığımızı aşabileceğimiz tek mevzi olarak da bu cepheye anlam vermek, tarihsel saflaşmada yerini almak, bugün her zamankinden daha olanaklı ve gereklidir.

ROMANLAR -I-

Ülkemiz bir halklar cenneti, bir halklar mozaığıdır. Tarihten bugüne birçok halk ve topluluk bu topraklara yerleşmiş, uygarlık değerlerine ve kültürlerine paha biçilmez değerler eklemiştir. Biz bu topraklar üzerinde yaşayan bir topluluğu, Romanlar'ı tanımak ve tanıtmak istegindeyiz. Cehennemi cennete çevirmenin, halkların ve emekçilerin direnişyle gerçekleşebileceğinin bilincindeyiz ve bu bilincin bizi, onları daha yakından tanımaya, sorunlarını ve istemlerini anlamaya, kendimizi onlara-onları ise büyük kurtuluş ve özgürlük davasına bağlamaya yolaçacağına inanıyoruz.

Romanlar Kimdir?

Romanlar, toplumda "Çingene" olarak adlandırılan, etnik bir topluluk olarak dünyanın dört bir yanına savrulan, buldukları her yerde ve zamanda hep ezilene-horlanan, kelimenin tam anlamıyla "yeryüzünün lanetlileri"nden olan bir halktır. Adeta halklar topluluğunun paryasıdır. Pekçok isimle anılırlar. En çok kullanılan "Çingene" adlandırması, Eski Yunan'daki bir kahinler ve sihirbazlar topluluğuna atıf yapılarak, ilk kez 12. yy'da Doğu'dan gelen göçerler için kullanılmaya başlanmış ve oldukça da yaygın kullanılmıştır. Oysa çingene kelimesi "cellat, katil, barbar" anlamına gelmektedir ve haklı olarak Romanlar bu isimle anılmalarına tepki göstermektedir. Onlara Avrupa'da Bohemyalı, Mısırlı anlamında (Egyptiens'den) Gitan, Gypsie, Gitano, Kıpti gibi adlar verilmiştir. Onlar ise kendilerine göçtükleri veya yerleştikleri yere göre; Manuş, Kale, Sinte, Dum, Cuki, Balamoron (hristiyan), Lom ve en çok da Rom derler. Anadolu'da onlara, Çingene, Kıpti, Göçer, Arabacı, Poşa vb. derlerken; Kürdistan'da ise, Mıtrıp, Gewende, Qereti, Krişmal vb. isimler verirler.

"ROM" adı, 1960'ların sonunda gerçekleştirilen bir toplantı ile evrensel bir nitelik kazanmıştır. "Farklı ulusal dernekler arasında bir bağ olan Rom Komitesi 1960'lı yılların sonunda kuruldu. İlk dünya kongresini, 1971'de Londra'da, 14 devletten gelen delegeler ve diğer devletlerin gönderdiği gözlemcilerin katılımıyla yaptı. Delegeler yaygın olarak kullanılan değişik adlandır-

maları reddederek herkes için ROM terimini kabul ettiler. Kuvvetli bir birlik hissi içinde, bütün Romanlar'ın kardeş olduğu ilan edildi, bir bayrak ve marş kabul edildi. Kongreyi, Rom halkı ilerlemek için kendi yolunu aramak hakkına sahiptir, sloganı özetler." (1) Daha sonra Romanlar'ı yok sayma ve eritme politikalarına karşı mücadele etmek, Roman kültürünü tanıtmak amacıyla 1978'de ROM BİRLİĞİ kurulmuştur. Bu durum, BM şemsiyesi altında gelişmiş olsa da önemlidir ve biz bu sebeple ROM adlandırmasının kullanılmasını gerekli ve yerinde buluyoruz. ROM kelimesi, Türkiye'de "ROMAN" olarak telaffuz edildiğinden, yazımızda bu adlandırmayı esas alacağız.

Kısa Tarihleri

Romanlar'ın Hint asıllı oldukları, dilbilimsel gerçeklerden anlaşılmaktadır. Nitekim Roman diasporası 9. yy'dan itibaren Hindistan'ın kuzeyinden başlamıştır. Yaşanan göç dalgalarıyla önce Ortadoğu'ya, sonra Avrupa ve giderek dünyanın bir çok yerine dağılmışlardır. 940'da İsfahan'a girer, 1300 yıllarında Anadolu üzerinden Yunanistan'a ulaşırlar. Dillerine giren Yunanca kelimeler, uzun süre Doğu İmparatorluğu'nda yaşadıklarını gösterir. 1458'de Almanya'yı bir baştan bir başa geçmişlerdir. 14. yy'dan 19. yy'ın ikinci yarısına (1856'ya) kadar Rumen feodalizminin kölesi olmuşlardır. 1519'da Fransa'ya, 1422'de Bologna'dan geçerek İspanya'ya giderler, buradan önemli bir bölümü Amerika'daki kolonilere sürgün edilirken Ortaçağ Av-

(1) Thema Larousse, cilt 2, s-99

rupa'sında yaşanan acımasız din ve mezhep savaşları sonucunda yurtlarından kovulup sürülenler veya katliamlardan arta kalan ve göçerleşen büyük toplulukların zaman içinde Romanlar'a katıldıkları; beraberinde 13., 14. ve 15. yy.'larda Kafkasya, Mısır ve Girit adasından kovulan ve çeşitli ülkelerde dağıtılan bir kısım gezginci topluluğunda zamanla Romanlaştığı sanılmaktadır. Bugün çoğu eski Yugoslavya topraklarında olmak üzere Avrupa'da azınsanmayacak bir Roman nüfusu olduğu sanılmaktadır. Zaten bir Roman diasporası vardır ve bu sebeple dünyanın birçok ülkesinde Romanlar vardır. Erol Anar; "Öte Kıyıda Yaşayanlar" adlı kitabında, Romanlar'ın Türkiye'de 4-5 milyon kadar olduğunu (biz daha az olduğunu düşünüyoruz) söylemektedir. (2)

Bir Parya Halk

Romanlar, dünyamızın parya halkıdır. Paryalık; yoksulluk, toplumdışıliktir. Bunun nedenleri sosyo-ekonomik olduğu kadar siyasaldır ve bu olgu, dünyanın her yerinde üç aşağı-beş yukarı aynıdır. Yaşadığı sosyal gerçeklikten dolayı düzenle çelişkisi derin olan, kapitalizmin çarkları arasında "ufalanmak" istenen bu topluluk, sürekli devletin ve toplumun baskısı altında olmuştur. Yerleşik toplumların düzeniyle ve yaşamıyla bütünleşmedikleri için egemenlerin şoven kışkırtmalarıyla her zaman yerleşik halkların hışımına uğramış; gerici-faşist ideolojilerin boy hedefi olmuş; faşizmin yükseldiği her ülkede katliamlara ve çeşitli baskılara maruz bırakılmışlardır. Hitler faşizminin çokça bilinen Yahudi katliamı yanında bahsi pek edilmeyen korkunç bir Roman katliamı gerçekleştirdiği söylenmelidir. Bugün Almanya'da kullanılan ve aşağılanma anlamı içeren "Zigeuner" ismi, Romanlar'a Nazi Almanya'sı döneminde takılmıştır. Bu süreçte çoğu Austwich Kampı'nda olmak üzere, sekizyüz bin ile bir milyon arasında Roman, Hitler faşizmi tarafından "soysuz, toplumdışı ve iflah olmaz suçlular" oldukları gerekçesiyle hunharca katledilmiştir. Bu katliamın Romanlar'ın belleğinde bıraktığı derin izler vardır.

Romanlar'ın önemli bir bölümü göçmendir. Bir kısmı yarı-yerleşik, bir kısmı ise yerleşik yaşama geçmiştir ve yerleşik yaşama geçenlerin oranı giderek artmaktadır. Kimi kaynaklarda Av-

rupa'daki Romanlar'ın % 25'ini göçebe (motorlu araç, karavan vb. kullanıyorlar), % 30'unun altı ayda bir yer değiştiren yarı-göçebe, % 45'inin yerleşik olduğu belirtilmektedir. Göçerlerin yerleşik topluluklar gibi bağımlılıkları yoktur. Onlar için devlet sınırları dahi bir şey ifade etmez. Sınırları sosyal ve psikolojiktir. Mevsimlere göre belirlenmiş geniş bir bölgede dolaşarak yerleşik halkların taleplerine uygun el zanaatı ürünleri satar ve çeşitli meslekleri icra ederler. Erkekler, kalaycılık, bakırcılık, tamircilik, sepetçilik, elekçilik, müzisyenlik, seyyar satıcılık vb. işler yaparlar. Kadınlar ise; falcılık, bohçacılık, çiçekçilik, dilencilik vb. işler yaparlar. Bu işler dünyanın çok yerinde Romanlar tarafından gerçekleştirilir. Türkiye'de bunun yanında tarım işçiliği, at tüccarlığı, ayı oynatıcılığı, tombalacılık, ayakkabı boyacılığı, hatta sünnetçilik, hallaçcılık, inşaatçılık, kasaplık gibi işler de yaparlar. Bunların çoğu tortu işlerdir ve hatta bazen en kötü işler için Romanlar'ın seçildiği de olmuştur. "Türk 'paryalar' da, kan, ölüm ve pislikle özdeşleştirilen, son derece hor görülen işlerde çalışmaktadır. Sözgelimi Türkiye'de hapishaneler için cellatlar bu kesimlerden sağlanır. Salihli'de yaşayanların ise mezar kazıcısı olarak çalıştıkları ve ayrıca ölü atlar ve köpekleri topladıkları söylenir." (3)

Yerleşik yaşama geçen Romanlar, toplumla ekonomik, sosyal, kültürel bir bütünleşmeyi gerçekleştirememişlerdir; diğer toprağa bağlı olmayan toplumlardan farklı olarak, uygarlığın ve içinde buldukları toplumun üvey evladı hatta bir paryası olarak yer edinmişlerdir. Yerleşik toplumların onlara bakışı ve tanıdığı yaşam olanağı da bundan ibarettir. Nitekim Avrupa'ya mülteci olarak gelen Romanlar çoğu zaman sınırdışı edilmiş ya da kent merkezlerinin dışına sürülmüştür. Romanlar'ı kontrol altına alma ve örgütlenme amacıyla çeşitli politikalar geliştirilmiş, bu politikalara da damgasını vuran inkarcı mantık olmuştur. "Yok sayma" devlet politikası haline getirilmiş; bedeni cezalar (kamçılama, dağlama, asma) sürgün etme ve toplum dışına atma cezaları uygulanmıştır. Ucuz işgücününun kaybedilmesi durumu, ağır hapis cezalarını gündeme getirmiştir. Avrupa'da geliştirilen Yok Sayma ve Kontrol Politikaları; Romanlar'ı fişleme (1912-1970 yıllarında Fransa'da), "Çingene Kimliği" vererek sürekli denetim altında tutma, giysilerini, dilini yasaklama tutumlarına yolaçmıştır. Gi-

(2) Öte Kıyıda Yaşayanlar, Erol Anar, s-44

(3) Türkiye'de Etnik Gruplar, Peter Alford Andrews, s-272

derek Romanlar toplum içinde eritilmek (asimilasyon) istenmiş "kontrolü" elden bırakmadan kültürel sorunların çözülmesi yaklaşımı gündeme getirilmiş, ama Romanlar'ın taşıdıkları dinamizm gözardı edilmiş ve bu politikalar da istenilen sonuçları vermemiştir.

Romanlar daha çok, büyük şehirlerin kenarlarına, bataklıklara, araba mezarlıklarına, çöplüklerin yakınlarına ve aşırı kirli sanayi çevrelerine yerleşmek zorunda bırakılmıştır. Buralarda bir alt yapı ve sosyal hizmetin olmadığı ve çok sağlıksız koşullarda yaşamak zorunda bırakıldıkları açıktır. Bir süredir yerleşik yaşama geçenler, şehirlerde gettolar oluşturmuşlardır. Yoksulluk, tortu işler yanında "yasadışı" işleri, kötü alışkanlıkları da doğurmuştur. Onlara fabrika işçiliği, hizmet işleri ve devlet dairelerinde iş verilmemiştir. Bu parya halka emekçi olma hakkı ve olanağı dahi tanınmamıştır.

Romanlar, yoksul bir halktır. Toprağı yurtlaştıramamaları, üretim kültürünü geliştirememeleri ve göçebeliliğin izlerini yoğun taşıyor olmaları, bu yoksulluk ve geri kalmışlığın sosyo-ekonomik nedenidir. "Göçebelilik bir gerçek olduğu kadar bir zihniyetin de aynasıdır. Gezginci olmak, kimliği oluşturan temel bir simgedir. Önemli olan insanın kendini gezginci hissetmesidir. Yani, sosyal ve ekonomik kurumaşmaya bağlı olarak yapısal bir göçebeliliğin yanısıra, olayların zorlamasıyla ve toplumsal durumla ilgili olarak ortaya çıkan bir göçebelilik vardır.

Bu düşünce sistemine bağlı olarak seçilen işte başına buyrukluğa ağır basmakta, çok yönlü bir bağımsızlık kazandıran esnek bir çalışma biçimi, iş güvenliğine tercih edilmektedir. Çingenerler çok çeşitli işler yaparlar, içlerinden pek az doktor, avukat ve hakim çıkar." (4)

Yaşam tarzlarından dolayı Romanlar, düzenin kendilerine yüklediği (eğitim, askerlik vb.) görevlere ısınamamışlardır. Eğitim ve kültür düzeyinin geriliği biraz da bu bağımsızlık anlayışıyla ilgilidir. Bu kurumların kendilerini bağımlılaştırdığını ve haklı olarak da asimile ettiğini düşünürler. Dolayısıyla böyle yükümlülükleri içeren bir yaşamı benimsememektedirler.

Romanlar'ın kendi içlerindeki ilişkiler, yerleşik toplumlarla ilişkilerinden farklıdır. Kendi içlerinde dayanışmacı ilişkiler belirgindir. "İçindeki bütün farklılıklara rağmen topluluk, grupların birbiriyle, özellikle akrabalık ilişkileri, evlenme,

ölüm, kriz ve anlaşmazlıkların giderilmesi gibi nedenlerle kurumlaşmıştır. Bu kurumlaşma günün şartlarına (bölge, ulus veya kıta değişikliği) ve dayatılan yaşam şartlarına (yok sayma, değişik yasaklar, kısıtlayıcı hükümler) kendini uydurur. Grubun bağımsızlığı kadar kişinin gruba bağımlılığı da gücün ifadesidir." (5)

Romanlar'da kimi yönleriyle özgürlükçü özellikler de görmek mümkündür. Örneğin kadın-erkek ilişkilerinde eşitlikçi bir yaklaşım görülür. Kadının ekonomik yaşamda belli bir yere sahip olması ve Romanlar'da evliliklerin biraz sevgiye dayanması bunda etkilidir. Ayrıca Romanlar'da ataerkilliğin değil, anaerkilliğin hakim ya da belirgin özellik olduğunu söylemek gerekir. Kabile yada aşiret topluluğunun en saygın kişisi ve topluluğu ilgilendiren kararlarda sürekli onayı alınan kişisi, topluluğun en yaşlı kadınıdır. Bir TV programında yaşlı bir Roman kadına "Sizde kimin sözü dinlenir?" diye sorulduğunda, yaşlı kadın saçlarını göstererek "Bizde şef, ak saçtır." demiştir. Bir başka özellik de, aşiret düzeyinde endogomi (iç evlilik)nin sürdürülüyor olmasıdır. Aşiret içindeki gruplar mesleklerine göre ayrılabilenekte; her kabile, kendi reisini (Türkiye'de Çeribaşı derler) seçmekte ve yaşlılar meclisini oluşturmaktadır.

Romanlar'ın adalet ve ahlak anlayışları yerleşik toplumlardan farklıdır. Kendi içlerinde güçlü bir adalet anlayışına sahip olurlarken, bu dışarıya karşı geçerli değildir. Kendi aralarında yasak olan şeyler dışı karşı meşrudur. Kendi içlerinde dayanışma varken, dışı karşı güvensizlik ve her tür kazanç yolunu meşru görme vardır. Yerleşiklerin yasa ve geleneklerini kabul etmez, onlarla alay ederler. Göçebe Romanlar'ın yerleşik olan Romanlar'a dahi tepkileri vardır. Örneğin Türkiye'de göçebe Romanlar'la yerleşik Romanlar arasında belirgin bir güvensizlik ve hatta düşmanca duygular gelişebildiği söylenmektedir. Göçebeler, yerleşiklere "kalp çingene, kalpazan çingene, reaya çingenesi ve velakhos" gibi isimler takabilmektedir. Bunda, yerleşik yaşamın kölelik olarak değerlendirilmesi belirleyici bir etkidir. Nitekim yerleşik yaşamla her düzeyde bütünleşen ve özellikle belli bir sosyal-ekonomik statü (bunlar sınırlıdır) elde eden Romanlar'ın kendi Romanlıklarını inkar ettikleri de görülmektedir.

Sürecek

(4) T.L., c-2, s-99

(5) T.L. c-2, s-99

HALKLAR, YİNE DAĞLARDA BULUŞTU!

İnanıyoruz ki, halkların kardeşliğine hiç bir güç karşı gelemez. İçinde bulunduğumuz süreçte gerillanın Türkiye hamlesiyle birlikte, halkların ona olan ilgi ve desteğini kendine tehlike olarak gören TC'nin, gerillayı marjinalleştirmeye çalıştığı bugünlerde, '91 yılında gerillaya katılmış bir Türkmen olan Sefkan Yoldaş'la gerçekleştirdiğimiz röportajla halkların ortak kader birliğini tekrar vurgulamak istiyoruz.

Alternatif: Kendinizi tanıtır mısınız?

Sefkan ark.: 29.12.1971 tarihinde Çorum'da dünyaya geldim. İlk orta ve lise eğitimimi Ankara'da gördüm. Doğum yerim Çorum olmasına rağmen Ankara'nın Tuzluca'yır-Natoyolu denilen gecekondu mahallesinde büyüdüm. Biri erkek biri kız toplam üç kardeşiz. Ben evin ortanca çocuğuyum. Memur-işçi karışımı bir aile yapımız var. Annem memur, babam önce serbest işçi, daha sonra memur olmuştur. Kardeşlerim ve ben liseyi bitirdik. Kızkardeşim ise üniversiteyi okudu.

Türkmen-Alevi olduğumuzu sanıyorum. Sivas'ın Yıldızeli ilçesinden Çorum'a geldiğimiz söyleniyor. Ama bu konuda yeterli araştırmam yoktur. Türklükten çok Alevilik baskındır aile yapımızda. Aleviliğin dini etkisinden ziyade gerçek isyancı özü, baskıcı zalimlere karşı olma yönü biraz belirgindir. Bu yüzden solcu bir ailedir. İdeolojik anlamda örgütlülüğü yaşamadıkları için daha çok Kemalist-CHP solculuğu hakimdir. Alternatifsizlikten kaynaklanan bu tarz, güçlü bir ideoloji olsa çok çabuk kırılabilir bir konum arz etmektedir aynı zamanda. Geniş bir akraba çevremiz var. Çorum'a, Ankara'ya, İstanbul'a ve Avrupa'ya kadar yayılmış durumdadırlar. Hepside de aynı özellikleri göstermektedir. Profesyonel devrimci fazla yoktur aile ve akraba çevresinde. Bir kişi vardı o da 12 Eylül sonrasında polisten kaçarken öldü.

Alternatif: Siz siyasal düşüncelerle nasıl tanıştınız? Türkiye soluna yaklaşımınız nasıldı? Bir Türk olarak Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'ne sizi sürükleyen etkenler neler oldu?

Sefkan ark.: Siyasal düşüncelerle 12 Eylül 1980 darbesi öncesi tanıştığımı söyleyebilirim. Ailem TKP-ML/TİKKO sempatisanıydı. Evimize her gün birçok devrimci geliyordu. Bulduğumuz mahallede daha çok Alevi ve solcu kökenli aileler oturuyordu. Bu yüzden bütün sol örgütler burada ta-

ban bulabilmişti. Öyle ki bir örgüte sempati duymayan, onlarla birlikte olmayan kişi yok gibiydi.

Ben o dönemler küçüktüm. Öyle her şeye anlam veremiyordum. Fakat devrime ve devrimci düşüncelere çok bağlı ve saygılıydım. O insanları çok seviyor, onlar gibi olmak istiyordum. Kendimi bildiğim günden bu yana, İbrahim Kaypakmaya, Deniz Gezmiş ve Mahir Çayan'ın ismini, onların kahramanlıklarını duyarak büyüdüm. Benim için bu kişiler dokunulmaz bir kutsallık arz ediyordu; her şey tartışılır ama bu kişiler tartışılmazdı. Devrimciliğe sevgim, o dönemlerin ürünüdür. Duvarlara yazı yazmak, oyunlarda tanıdığım ve sevdiğimiz devrimciler olmak, Emekçi'nin şarkılarını ezberlemek, marş söylemek, yaşantımızın bir parçasıydı.

Bununla birlikte o dönemde yaşanan birçok hastalık da bize bulaşmıştı. Örgütler arasındaki çelişkiler, kavgalar, ideolojik uzlaşmazlık daha değişik boyutlarda bize de yansiyordu. Mahallemiz korkunç bir parçalanma içerisindeydi. Aynı köylü, komşu olan insanlar örgütsel çelişkilerden dolayı birbirleriyle konuşmuyor, birbirinin arkasından konuşuyor ve kavga ediyorlardı. Polise, askere karşı hep birlikte mücadele veren insanlarımız, yetmez devrimci kişiliklerin yaklaşımlarından dolayı birbirine girmişti. Büyük bir karmaşalık yaşanıyor.

Sözde devrimciler, kendisinden olmayanları dışlıyorlar, bu yanlış yaklaşımlarla halkı karşı karşıya getiriyorlardı. Birkaç defa kendi komşuları ayrı bir örgütten olduğu için birbirlerinin çatılarını taşlamışlar, camlarını kırmışlardı. Örgütsel çelişkiler, çatışmalar halkı tam anlamıyla parçalamıştı. Bütünleştirilmesi gereken halk parçalanıyordu. Birkaç defa da bazı örgütler birbirleriyle kavga yaptılar. Hatta birisinin gözüne demir bile vurmuşlardı. İşte biz de bu çelişkilerin kurbanı oluyorduk. Örgütlerdeki hastalıklar aynı şekilde biz-

lere de, yani halka geçiyordu. Halk hastalanınca tedavisi haliyle zor oluyordu.

İbrahimler'in, Denizler'in, Mahirler'in ve yüzlerce kahraman şehidin bıraktığı miras üzerinde birçok miras yediler türemişti. Bunlar varolan potansiyeli de hücrelerine kadar, atomlarına kadar parçalamak için uğraşıyorlardı.

Mahallemizde her gün olaylar yaşanıyor. Asker, polis kolay kolay giremezdi mahalleye. Çocuklar ise toplumun en aktif kesimleri arasındaydı. Bir gün okula gidiyordum. Yaşları 8-9 arasında olan beş-altı çocuk yolun üstündeki tepeye oturmuş ellerinde taşlarla bekliyorlardı. Ben kendi aralarında oyun oynuyorlar sanmıştım. Biraz sonra bir polis arabası görüldü. Çocuklar hemen ayağa kalktı. Ellerindeki taşları arabaya fırlatarak "hoşt hoş köpekler, millet sizden ne bekler" sloganını atmaya başladılar. Polis arabası hızla uzaklaştı. Çocuklardan bile korkuyordu polisler. Bu ornekten anlaşılacağı gibi çocuklar bile örgütlüydü. Ama kendiliğinden gelişen fazla yön verilemeyen bir örgütlülüktü.

Bir keresinde mahallemizde sağ görüşlü bir aileyi, faşist olduğu gerekçesi ile mahalleden kovduk. Evini yıktık. Hatta varolan bütün tahtaları, maye ağaçlarını, temelde bulunan taşlara kadar yağmaladık. Şu anda orada bir evin olduğunu bile anlamak çok zor bir olaydır. Olduğu bilinçsizce, kazanılması gereken normal bir insanı sadece AP (Adalet Partisi)'li olduğu gerekçesiyle ne hale getirmiştik.

Daha sonra darbe oldu. Darbenin ne olduğunu bilmiyorduk. Ama askerlerin her yere girişi, bazı durumları anlatmaya yetiyordu. Evler aranıyor, insanlar vuruluyordu. Herkesin yüzünde korkunun rengi açık olarak gözüküyordu. Ve devrimciler artık kaybolmuştu. Sadece itiraf edenleri asker ve polislerle evleri dolaşırken duyuyor ve görüyorduk. Sevdiğimiz insanlar ihanet etmişti. Düşünün; bir çocuğun en sevdiği insanlar bu duruma düşerse o çocuk ne olur. Tek kelimeyle; nefret ve tiksinti.

Kış geçti, yaz geldi ve seneler birbirini takip etti. 12 Eylül'ün çocukları sonunda büyüdü. Bu defa, özel savaşın en katmerlisini yaşayarak büyüdü. Yaşamımız son derece basit ve lümpenliklerle doluydu. Eskinin devrimci mahalleleri bugün çetelerle, kabadayılarla doldu. Okulların çevreleri insan örgütlemek için değil, kız ayarlamak için oldu taşı. Bu yüzden kavgalar yapıldı, kan döküldü. Hepimiz bir grubun üyesi olduk. Kavgalar yapıldı. İçki, sigara ve kavgaya, yaşamımızın bir parçası oldu. Kısacası, bitirilmiş bir gerçekliğin aktif üyesi oldum.

Yaşamımdaki en önemli değişim, tanıdığım bazı gençlerin devrimcileşmesiyle oldu. Onlar sa-

yesinde kitap okumaya, öğrenmeye başladım. 1988-89 yıllarında ise, KUKM'ni biraz tanıma imkanı buldum. Kürtleri tanıyordum. Arkadaş çevrem çözüme asimile olmuş, Türkleştirilmiş Kürtler'den oluşuyordu. Kürtlük konusunda ve UKM konusunda fazlaca fikrim yoktu. Derneklerle, halkevlerine gidiyordum, oradakilerle tartışıyor, anlamaya çalışıyordum. Türkiye solu benim ilgimi çekmiyordu. Onların devrim yapabileceğine inançım yoktu. KUKM'si konusunda Türkler'den daha gerici yaklaşıyorlardı. Tam bir kemalist, sosyal-şovlenist yaklaşımları vardı. İşin ilginci hepsi Kürttü. Bu Kürtler kendilerini tanımadıkları gibi, Türk solu içerisinde kendilerini enternasyonalist görüyorlardı. Kendini tanımayan, kendi halkını, kültürünü, dilini bilmeyen ve bunu devrimcilik olarak gösteren bir insanın veya örgütün, kendisine veya halka ne yararı olabilir? Bu benim kafama en çok takılan noktaydı.

Ben Türkmen olmama rağmen kendi dilimle kültürümle yaşıyorum. Ve onlara "Bu sizin de hakkınız. Niçin Kürtlerin bir devleti olmasın?" dediğimde çok tuhaf yaklaşıyorlardı. Bana halkların kardeşliğinden, ortak mücadeleden ve ilerici olmak gerektiğinden bahsediyorlardı.

Öyle bir halkların kardeşliği ki; biri dilini konuşuyor, birine yasak; biri Türküm diyebiliyor, diğerine Kürdüm demek yasak. Birisi legal olarak örgütlenebilir, diğerine yasak. Birisinin devleti var, diğeri dört devlet tarafından paylaşılmış, sömürge bile değil. İşte böylesi çelişkiler bana 12 Eylül öncesi kaçanları hatırlatıyordu. Ben de oldukça tepkici ve bilinçsizce yaklaşıyordum. Sonuç olarak, Türkiye solundaki arkadaşlarla aramızdaki uçurum gittikçe büyüyordu. PKK'ye sempatiyim ise artıyordu.

Serxwebun, Berxwedan gibi yayınlar bazen elimize geçiyordu. Çok eski yayınlardı bunlar da. Benim silahlı mücadeleye katılma istemim, Mustafa Yöndem (Erdal) arkadaşın "Özgür Kürdistan'a Doğru" isimli kitabıyla başladı. Çok heyecanlanmış, derinden etkilenmiştim. Devlete karşı, orduya karşı küçük grupların savaşı, çekilen zorluklar, direniş ve mücadele beni dağlara yönelten önemli bir gerçektir. Ardından Dörtlerin Gecesi'ni okudum. Çok duygulanmıştım, gözlerimden yaşlar hiç farkında olmadan akıyordu. Devletin faşist yüzünü bu kitapta çok iyi anlamıştım ve bu devlete karşı savaş da silahla olmalıydı. Başka alternatif yoktu.

Ankara'da sadece sempatiyandık, yaptığımız fazla bir şey yoktu. Ama her yerde okulda bile Kürt olayını tartışıyordum. Bu yüzden okulda isimim teröriste çıkmıştı. Siyasi polis ismimi okula göndermiş, benim hakkımda bilgi istemişti. Ben hala olayın farkında olamıyordum. Olduğu mace-

racı ve duygusal yaklaşıyordum. Aleviliğin tipik duygusal isyancılığı benim şahsımda da görünüyordu -ki hala bunu tam olarak atmış değilim üzerimden.

1990 yılı 2 Mayıs gecesi, 19 arkadaşla birlikte PKK üyeliği ve sempatanlığı gerekçesiyle gözaltına alınma durumumuz oldu. Polisi ilk defa bu kadar yakında hissediyordum. Çok işkence yapmadılar bana. Sadece kaba dayak atıldı. Evde bildiri ve Serxwebunlar yakalanmıştı. Diğer arkadaşların çoğu bizimle ilişkili olduğu için veya bize gelip gittikleri için alınmıştı. Birkaç gün sonra biz bırakıldık. Bazı arkadaşlar 15 gün kaldı. Ablam ve bir arkadaş da tutuklanarak cezaevine kondu. Bu olay polise olan nefretimi daha da artırdı. Ve katılma isteği, mücadele isteği burada pekişti. Bu dönemde okumaya hız vermiştim. Daha dikkatli ve tutarlı olmak gerektiğini farketmiştim. Yeni Ülke gazetesi, yeni faaliyete geçmişti, takip ediyordum. İsmail Beşikçi'nin kitaplarını okuyordum. Kürdistan konusunda belirli bir görüş sahibi olmaya başlamıştım.

Sonuç olarak 1991 yılı 8 Mayıs'ında dört arkadaş, Ankara'dan ayrılarak PKK'ye katıldık. Ani bir gelişmeydi, hazır olmadığımı hissetmiştim. Ama kararımı daha önce verdiğimden geriye dönüş yapmadım.

Alternatif: *Bir nevi ilk kurşun anlamına gelen ilk katılım sürecinizden, Kürdistan'a yolculuğunuzdan bahsedebilir misiniz?*

Sefkan ark.: Kürdistan'a ilk gidişimdi bu. Daha önce Ankara ve Çorum'un dışında bir yere gitmemiştim. Uzun bir yolculuktan sonra Mardin'e ulaşmıştık. Türkiye illerini bitirip Kürdistan'a girdikten sonra sanki başka bir ülkeye girmiştik. Birçok yerde yol kontrolleri vardı. Panzerler, tanklar ve askerler bulunuyordu. TC, hergün tekrarladığı Misak-ı Milli'yi objektif anlamda yine kendisi yok etmiş, Kürdistan'ı ayrı bir ülke durumuna getirmişti, bu savaşın açık bir gerçekliği idi.

8 gün boyunca Mardin, Midyat, İdil ve Cizre'de kaldık. Halk çok sıcak ve örgütlüydü. Çocuklar bile son derece örgütlenmişti. Kaldığımız bütün evlerde çok yoğun ilgi görüyorduk. Türk olduğumuz için herkes bize saygı gösteriyordu. Ama en büyük sorunumuz iletişimdi. Kürtçe bilmiyorduk. Köylülerin büyük bir kısmı da Türkçe bilmiyordu. Hele kadınlar hiç Türkçe bilmiyordu. Aramızda Kayseri'li bir bayan arkadaş da vardı, ama o da Kürtçe bilmiyordu. Sadece biraz anlıyordu. Evde bazen kadınlarla kalıyorduk. Bizimle sohbet etmek istiyorlardı. Kayseri'li arkadaş her konuşmadan sonra sadece "çı, çı" deyip duruyordu. Daha sonra "çı"nın ne demek olduğunu öğrendim. "Çı; Ne" demekmiş. Yani arkadaşın Kürtçesi "Çı" dan ibaretti. O yüzden karşılıklı an-

lattıklarımıza gülmekle yetiniyorduk.

Çocuklar ise okula gitmedikleri için Türkçe bilmiyorlardı. Birkaç çocuk dışında Türkçe bilen yoktu. Onlar bizim tercümanlarımızdı. Çocukların hepsi savaşı ve gerillayı tanıyor, anlıyordu. Bu konuda bizden daha ilerdeydiler. Bir defa kaldığımız eve, çocukların arkadaşları gelmişti. Evde yabancıların olduğunu görmesin ve yaymasın diye evin çocukları hemen kapıya koşup "tam da biz size gelecektik, hadi size gidelim" diyerek çocukları götürmüşlerdi. Özellikle çocuklar bizi çok etkiliyordu. Çoğunun ismi de Kemal, Mazlum, Hayri, Raşan, Berivan vb. şehit isimleriydi.

Sonunda Cizre'ye geldik. Bir-iki gün sonra da yola çıkmak için hazırlıklar başladı. Yola çıkacağı gün, sokaklar tıklım tıklım çocuk ve kadınlarla doluydu. Çocuklar oynuyor, kadınlar ya sohbet ediyor ya da kapılarının önünü süpürüyordu. Biz çıkarken bu kadar kalabalık içerisinde deşifre olacağı diye düşünüyordum. Bu kaygılarımı dile getirdim. Milis arkadaşlar bana "O insanlar görevli insanlardır. Eğer asker, polis veya başka bir yabancıyı görürseler bize haber verecekler. O yüzden sorun yok" dedi. Çok şaşırılmıştım. Çok harika bir örgütlemeydi. Savunmamızı halk yapıyordu. Bundan daha güzel bir güven olabilir mi?

Kontrol noktalarını aşarak noktaya ulaştık. Kalabalık olmuştu. Demek ki daha çok insan bizim gibi dağa çıkacakmış diye düşündüm. Sonunda gerillalar geldi ve Cudi'ye doğru yola çıktık. Akşamdan sabaha kadar yürüdük. Ve gerillaların kaldığı noktaya ulaştık. Herşey beni şaşırtıyordu. Her taşın altından bayanlar, erkekler kalkıyor ve bize merhaba diyordu. Ben gerillaların dışında yattığını bilmiyordum. Hiç değilse ev çadır veya mağaralarda kalacaklarını düşünüyordum. Önce ünlü dumansız gerilla ateşi yakıldı. Ve ardından bir çaydanlık getirilerek bize çay yapıldı. Çaydanlık ateşten kapkara olmuştu. Ben insan bundan çay içse kesin zehirlenir diye düşünüyordum. Ama plastik bardaklarla bir bardak çay içince harika bir tadı olduğunu gördüm. Herkes silahlıydı. Ben en çok silahlara bakıyordum. Acaba bana ne zaman bir silah vereceklerdi.

Bütün gerillaların genç olduğunu görünce şaşırdım. Orta yaşlı çok azdı. Bayanlar da çok kısa boyluydu. Onları gerillalığa yakıştıramamıştım. Yerde yatıp kalktukları için, elbiseleri kirliydi. Ama bu şartlarda elbiselerinin temiz olmasını zaten bekleyemezdim.

Kalkan gerillalar içtima yaptı ve hepsiyle tolaşılarak tanıştık. Bize birer kod ismi verdiler. Ve artık Cudi dağında yaşamımız başladı.

Akşamları bir ateşin başında kıvrılıp yatıyorlardı. Kafasının altına çantalarını veya ayakkabılarını alıyorlardı. Üzerlerine de varsa yünlü kefyeler-

ni atıyorlardı. Kafasını koyan hemen uyuyordu. Ben ise sabaha kadar soğuktan kıvranıyordum. Zaten hasta olmuştum. Kürdistan'ın havası beni çok kötü çarpmıştı. Tam on gün hiçbir şey yemeden hasta kaldım. Ne eğitime gidebiliyor ne de yemek yiyebiliyordum. Dağa ayak uyduramayan bir grup da evine gönderilmişti. Bizimle gelen bir bayan da yapamadığı için eve gitti. Gitmeden önce bana da teklif etti. Hasta olduğum için "belki kandırır onunla giderim" diye düşünüyordu. Ona çok kızdım ve azarladım. Onlar gittikten sonra, bu kez bir komutan arkadaş gelerek "ee gitmek istiyorsan seni gönderebiliriz, utanmana gerek yok, açık konuş" demişti. Bu öneri benim çok zoruma gitmişti. Türkmenler'e özgü feodal gururum ayağa kalkmıştı. Şimdiye kadar pişman olmamıştım. Ama bana ima edilen şey sanki "bilinçli olarak hasta olduğum"du. Onlara "Ben buraya savaşmaya geldim. Eğer pişman olsaydım hiç gelmezdim. Şimdi gerçekten hastayım. Ama iyileşince kendimi kanıtlayacağım" demiştim. Bir daha da bu teklif gelmedi.

Operasyonlar başlamıştı. Hepimiz harekete geçmiştik. Ben ne yük taşıyabiliyordum ne de kendimi. Bir arkadaş bana yük verdi ben alamıyorum dedim. Ardından içinde yağ ve salça olan bir tabağı vererek "Bari bunu al hafiftir" dedi. Ben yine almadım. Bu defa bana kızarak "Sen o zaman evine git. Burada işin ne?" Zoruma gitmemişti. Çünkü haklıydı. Hastalığın dağda yeri yoktu. Ertesi gün aynı arkadaş gelerek benden özür diledi. Bizimle gelen Kayserili bayan arkadaş ona beni biraz anlatmış. O yüzden pişman olmuştu. O günden sonra bana en yakın arkadaş olmuştu.

Artık dağa almışmaya başlamıştım. Zaten gerilla hayatımda başka hasta olmadım. Olsam da asla hastalığa yenik düşmedim.

Alternatif: *Ne kadar süre gerillada kaldınız?*

Sefkan ark.: '91 yılından '92 yılının sonuna kadar gerillada kalabildim. Savaşın çok sıcak ve yoğun olduğu bir dönemdi. Pratik faaliyetler içerisindedim. Son olarak Şemdinli'nin Gerdiya mıntıkasında bulunan Rubarok-(Derecik) karakol baskınında vurularak yaralandım. Kurşun çok yakın bir mesafeden çeneme isabet etmişti. Biraz tesadüf biraz da şansın yardımıyla ölümden kurtuldum. Şu anda diyebilirim ki tesadüfler sonucu yaşamım devam ediyor.

Alternatif: *Sıcak savaşın içinden gelen biri olarak gerilla yaşamı sizi nasıl etkiledi? Nasıl bir gerilla ve gerillacılıkla karşılaştınız?*

Sefkan ark.: İlk günlerin şaşkınlığı, acemiliği geçtiğinde artık onlardan biriydim. Pratik faaliyetlere de katılıyordum. Kendimi ispat etmek için en fedakar, çalışkan ben olmuştum. Ve ilk silahımı bu sayede aldım. Bir G-3 silahıydı bu. O silahı o ka-

dar temizliyordum ki artık benimle "sile sile bitireceksin" diye alay ediyorlardı.

Kürtleri tanımaya çalışıyordum. Disiplinden, kuraldan uzak insanlardı. Siyaseti sevmiyorlardı. Ama BBC ve diğer radyo haberlerini hiç kaçırmıyorlardı. Fiziki olarak, askeri olarak hepsi güçlü savaşçılardı. Ama teoriyi sevmiyorlardı. Konuşmak değil, yapmak önemliydi onlar için. Her akşam türkü söyleyerek govend tutuyorlardı. O kadar güzel oynuyorlardı ki, insan izlemeden durmıyordu. Tanidikça sevmeye, sevdikçe öğrenmeye başlamıştım. Gerillanın pratikçiliği, yaratıcılığı ve doğayla mücadeleleri beni derinden etkiliyordu. Bazen çocuk gibi oyunlar da oynuyorduk. Yeni olduğumuz için, bizi eyleme götürmüyorlardı. Birkaç pusuya gitmemize rağmen askerler gelmemişti.

Cudi pratiği beni gerillaya bağlayan çok önemli bir dönemdir. Biraz köylülük baskındı. Sorunlar çıkıyordu, ama yaşamları çok güzel ve paylaşımcıydı. Sosyalist yaşam, bu yaşamdır kesin diyordum. Ve şu anda bile o günler hiç aklımdan çıkmaz, bazen burada değil de orada olduğumu düşünüyorum. Bu yüzden buralara ayak uyduramıyorum.

Kürt gerillası, gerillayı öğrenme, uygulama konusunda oldukça büyük yetmezlikleri yaşıyor. Tarihsel olarak Kürtlerin üzerinde geliştirilen özel savaş ve asimilasyon politikaları Kürt toplumunu gerçek yaşamdan koparmış ve düşman yaşamını egemen kılmış. Binyıllardır kendilerine ait bir devlet kuramamış olmaları, ihanetin tarihsel olarak toplumu kemirmesi Kürdistan'da kapanmaz derin yaralar açmıştır. Bu ihanete karşı her zaman dağlara sığınarak direnen önemli bir kesim ise medeniyetten uzak kalmıştır.

Coğrafyasının çok zengin olması yüzünden birçok işgal ordusu Kürdistan'ı hedef almış ve savaşlar hiç bitmemiştir. Bu savaşlar sonucu Kürtler sonuca gidebilecek bir örgütlülük ve uluslaşma yaratamamışlardır. Yapılan bütün isyanlar başarısız kalmıştır. Sonuç olarak Kürt toplumu sömürgeciler tarafından teslim alınmıştır. Ve bundan sonraki yaşam sömürgeciler için ağalar, beyler ve şıxlar için olmuştur. Kişilik bu temelde gelişmiştir. Bağımlı kişilik, köle kişilik, ezik kişilik gelişmiştir.

İşte bu durum gerillaya katılan insanların şahsında da açıkça görülüyordu. Birçok hata, eksiklik ve yetmezlik bu yüzden ortaya çıkıyordu. İlk dönemler buna anlam veremiyordum, tepki duyuyordum. Ama toplumun getirildiği durumu kavradıkça bakış açım da değişti. Kendimde de birçok yetmezliği fark ettim. Kavradığım en önemli olgu; kurtarıcı değil, kurtarılacak bir kişiliğe sahip oluşumdur. Bunu farkettikten sonra benim gelişimim başladı denebilir.

Kürt gerillası sömürgecilerin yaptığı bunca tahribata rağmen, kısa bir sürede kendisini yapmaya başlamıştır. Çünkü ideolojileri güçlüdür. Partileri ve Parti Önderliği gerillaya verilmesi gereken herşeyi veriyor. Başkan Apo sayesinde Kürt gerillası gerçekliğini öğreniyor ve bu gerçekliğe karşı korkunç bir mücadele veriyor. Tek amaçları sosyalist bir kişilik, sosyalist bir toplum ve devlet yaratmaktır. Bu uğurda seve seve canlarını veriyorlar. Biliyorlar ki silahları yerde kalmayacak ve amaçlarına er ya da geç ulaşacaklar. Bundan daha büyük bir mutluluk olabilir mi?

Kürt gerillası, yeni toplumu, yeni insanlığı simgiliyor. Ve bunu halkına yansıtıyor. Bu yüzden gerillayı askeri bir güçten ziyade, siyasi bir güç olarak kabul etmek gerekir. Kürt gerillası bir modeldir. Bütün sömürge ve köle toplumlara örnektir. Herşeye rağmen bu kadar gelişme yaratan Kürt gerillası, pratiğiyle ezilen bütün toplumlara çok önemli mesajlar veriyor. Hiçbir şeyin olmadığı bir noktadan bile çok büyük gelişmelerin yaratılabileceği mesajdır bu.

Alternatif: *Yaralanma sürecinizi, baskını anlatılabilir misiniz?*

Sefkan ark.: Baskında grup komutanıydım. Toplam 8 mevziyi imha etmemiz gerekiyordu. Keşif ve planı daha önce yapmıştık.

Rubarok karakolu bulunduğumuz bölgede stratejik açıdan çok önemli bir konum arz eder. Hem bütün operasyonların planlandığı hem de başlatıldığı yerdir. Karakolda komando ve özel timler yoğunudur. Yani onlar açısından çok önemli bir merkezdir. Üç tarafında birer karakol bulunuyor, çevresinde ise toplam 12 tane korucu köyü sıralanıyordu. Yani bu korucu köyleri, karakolun savunması bir nevi koruyucu kalkanı durumunda idi. Karakolun içinde toplam 400-500 komando ve özel tim mevcuttu. Yaklaşık olarak da köylerde 800-1000 korucu bulunuyordu.

Bizim planımıza göre karakolu çembere alıp kuşatacaktık. Böylelikle yollar kesilecek, tepe savunmaları susturulacak ve diğer karakollara da təciz atışı yapılacaktı. Bizim sayımız da 400 idi. Sabah saat 4.30'da eylem başladı. Bir anda binlerce silah patlıyordu. Tam bir cehennem olmuştu.

Ben ilk mevzilere girdikten sonra, diğerlerine saldırıya geçtim. 30 m bir kanal içerisinde bulunan mevzilerde askerler bulunuyordu. Burayı ele geçirip içine girdi. Kanal S şeklinde idi. Bu yüzden dik katli olmak gerekirdi. İşte o anda yerde yatan bir askerle karşılaştığım anda, çenemde büyük bir patlama oldu ve ben kanaldan dışarı yuvarlandım. Öldüğümü düşünüyordum. Beynimde hiç susmayan bir zil çalıyordu. Daha sonra kendi çabamla biraz nefes alabildim ve silahımı alarak oradan çıkmak istedim. Asker cesaret almış olacak ki tekrar

kalkıp bir daha ateş etti. Bu defa da ayağıma isabet etmişti kurşun. Yine de oradan çıktım. Silahımı ve cephanelerimi savunma grubuna teslim ederek diğer arkadaşların yanına, yani sağlık grubuna ulaşmak için yola çıktım. Çatışma devam ediyordu. Bu yüzden kimseyi meşgul etmek istemedim. Silahımı da teslim ettiğim için gönlüm rahattı. Zaten öleceğimi düşünüyordum. Yaklaşık olarak 1 km kadar yürüdüm. Ve ormanlık bir alanda artık gücüm tükendi. Bayılmıştım. Kendime geldiğimde hiç ses yoktu. Nerede olduğumu, bana ne olduğumu hatırlayamıyordum. Yanımda sadece bir bomba vardı. Karakol yaklaşık olarak 1 km, köy ise 300 m uzakta idi. Aynı zamanda arkamda başka bir karakol daha vardı. Su içmek istiyordum. Çevreme baktım bir kaynak suyunun izleri vardı. Biraz sürünerek oraya gitmek istedim. Yine kendimden geçtim. Uzun bir zaman baygın kalmışım. Kendime geldiğimde sabah olmuştu.

Tekrar suya ulaşmak için hareket ettim. Sonunda suya ulaştım. Ama ağzım yoktu artık. Gerillanın yaratıcılığıyla suyu içtim. Biraz olsun kendime gelmişim. O su bana yaşam vermişti. Demek ki orada 12 saatten fazla kalmıştım. Çünkü kanama durduktan 12 saat sonra su içmek gerekirdi. Yoksa su kana karışır ve kanama hızlanırdı.

Biraz oturup düşündüm. Artık kafam çalışıyordu. Madem şimdiki kadar ölmüdem, arkadaşlarının yanına gitmeye çalışacağım. Artık orada ölsem de bana gereken tören yapılır diye düşünüyordum. Kalkıp yürüyüşe geçtim. Ayağım daha çok ağrıyordu. Ama ayakkabının içinde olduğu için fazla sorun olmuyordu. Her taraf korucu ve askerlerle doluydu. Oradan çıkmak bir mucizeydi. Her ihtimale karşı bombamın pimini açtım. Kim karşıma çıkarsa birlikte gideceğiz diyordum.

Hacı Beg suyuna ulaşırsam kurtulur, arkadaşlarıma bir adım yaklaşırdım. Bu su tam sınırdır. Bir taraf Türkiye, öbür taraf Irak'tır. Ama her iki taraf da Kürdistan'dır. Sonunda suya ulaştım. Yine su içtim, herşeyimle suya kendimi attım. Biraz serinlemiştim. Hava çok sıcaktı. Ben yürümeye devam ettim. Elbiselerim kurudukça ayağım artık beni taşıyamaz oldu. Çünkü ayakkabı deriydi. Suya girince ıslanmış ve güneşte kendini çekmişti. Her on metrede bir dinleniyor tekrar yürüyordum. Yürüyemeyecek duruma gelince sürünerek gidiyordum. Enerji kalmamıştı. Elbiseler sürünmekten parçalanmıştı.

Sonuç olarak toplam 8-10 gün sonra arkadaşların kaldığı Geliya Reş (Kara Vadi)'e yaklaşmıştım. Kesin ölürüm, yaşam imkansız diyordum. Ama arkadaşları bir görsem, ne olursa olsun diyordum. Son gün bir araba sesi duydum. Demek ki gümrük noktasına yaklaşmıştım. Hemen bombamı alarak yola çıktım. Güney Kürtleri erzak ge-

tirmiş geri dönüyordu. Beni görünce hemen arabadan indiler. Bana yaklaşıyorlardı. Hepsinin yüzünde korkunç bir şok vardı. Bombayı cebime koyup onları el işaretleriyle yanıma çağırdım. Bana Kürtçe; “Arkadaşların Geliya Reş’e gitti. Sen bekle biz seni Diyana’ya götüreceğiz” diyorlardı. Ben konuşamıyordum. Yazsam onlar Türkçe bilmiyor, sonunda gidip onların dediği yere oturdum.

Arkadaşlar arabaları ve beni görmüşler. Koşa koşa yanıma geldiler. Onlar da beni görünce biraz şok oldular, ama gelip bana sarıldılar. Sessiz bir duygusal tablo olmuştu. İlk defa ağlayacak duruma gelmiştim. Onlar ise gözlerindeki yaşa, hakim olamıyorlardı. Benim durumumdan yağılı bu. Öldüğümü düşünüyorlardı ve bu kavuşmanın gözyaşığıydı. Hemen telsizle, diğerlerine haber verdiler. Tanıdığım bütün arkadaşlar oradaydı. Çoğu benim yaşayamayacağıma inanıyorlardı. Bu gözlerindeki anlamlı ifadeden belliydi. Daha sonra kampa getirdiler beni. Yaklaşık 10 günde kampta kaldım. Serum verdiler, şekerli su ve çorbayı kaşıkla içirmeye çalıştılar.

Güney Savaşı çıkmıştı. KDP ve YNK bize saldırıya geçmişlerdi. Bu yüzden ben ve 8 arkadaşım hemen kamptan çıkarak tedaviye gönderildik.

İşte öleceğimi sandığım ve hiç kimsenin yaşama ihtimali var demediği bir ortamdan bu günlere kadar gelebildim. Toplam 20 ameliyat oldum. Ve hala tedavim bitmedi. Ama mücadelem de bitmedi. Kendi gücüme göre yapabileceğim bütün görevleri yapmaya çalışıyorum. Bu konuda beni engelleyecek herhangi bir güç ve etki yoktur.

Tek üzüldüğüm; gerillada daha uzun kalamadığım içindir. Ve dünyaya yüz defa gelsem yine gerilla olmak isterdim.

Alternatif: *Kürdistan’da verilen mücadele deneyiminden yola çıkarak Türkiye halkının duruşu size neyi anlatıyor? Türkiye’deki toplumsal muhalefetin, sol güçlerin durumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?*

Sefkan ark.: Şu anda Türkiye’de sol güçlerin ve muhalefetin durumu sıfırın altındadır. Devlete alternatif olabilecek herhangi bir oluşum gözüküyor. Halk ise tarihinde hiç olmadığı kadar şovenizme kaymaktadır. Solcusundan sağcısına kadar, dincisinden Alevisine kadar bütün toplum katmanlarında devletle bir bütünleşme açık olarak gözüküyor. Hala 1970’leri ve öncesini yaşayan Türkiye solu ise geçmişten ders çıkararak bütün toplum katmanlarını kucaklayabilecek, örgütleyebilecek ve bir ideoloji çerçevesinde bütünleştirebilecek bir güce sahip değiller. Halk devlete ve onun resmi partilerine bırakılmış. Onlar da CHP adıyla, RP adıyla, MHP adıyla halkı şovenistleştirilmektedir.

Şu anda yapılması gereken tek şey, önce Tür-

kiye halkını ve diğer halkları, içindeki sınıflarla birlikte doğru bir ideoloji ile örgütlemek ve halkın örgütlü gücünü dağlarda askeri olarak, şehirlerde siyasi olarak ortaya çıkarmaktır. Doğru bir yaklaşım ve öncülüğün çok kısa bir zamanda sonuç alacağına inanıyorum.

Alternatif: *Sizce PKK nedir, gerillanın Karadeniz’e açıldığı günümüzde Türkiyelileşme olayını nasıl değerlendiriyorsunuz?*

Sefkan ark.: PKK Türkiye’de yaşayan bütün halkların kurtuluşu için çalışan ve bu doğrultuda askeri ve siyasi örgütlemesini gerçekleştiren bir oluşumdur.

Başlangıçta Kemal Pir, Haki Karer gibi Türk arkadaşların içlerinde olması ve daha sonra bu büyük enternasyonalist devrimcilerin anısına bağlılığın gereği birçok Türk arkadaşın bu parti içerisine katılması göstermektedir ki PKK sadece dar Kürt milliyetçiliği yapan ve sadece Kürdistan’ın kurtuluşunu esas alan bir hareket değildir. 1917’de Rusya’da Bolşevik partisinin önderliğinde gelişen devrim nasıl ki dünyanın yarısını sosyalistleştirilmişse, şu anda PKK de Ortadoğu’da bu görevin sahibidir. PKK içerisinde sadece Kürtler yer almıyor; Türk, Laz, Alman, Fars, Ermeni, Azeri ve ismini bilmediğim birçok kentenden devrimciler bulunmaktadır.

PKK kuruluşundan bu yana varolan enternasyonalist karakterini bugün daha fazla korumaktadır.

Şu anda TC rejimi ve emperyalizm, PKK’yi kalalayarak onu marjinalleştirmek ve onu halkların gözünde bir terör örgütü şeklinde yansıtmaktadırlar. Aslında daha çok kendi sonlarının PKK ideolojisi ile biteceğini gördükleri için bu çamurları atmaktadırlar.

Son dönemlerde PKK’nin Karadeniz hamlesi TC rejimini çok korkutmaktadır. Çünkü bu hamlenin içinde yer alanlar daha çok Anadolu ve Karadeniz’den gelen devrimcilerdir.

70 yıldır Türkiye halklarına kan kusturan, onları birbirine düşman etmek için elinden gelen bütün hüneler gösteren ve halkları birbirine katlettiren TC rejimi, şu anda gerçekleşen Karadeniz ve Akdeniz hamlesi şahsında somutlaşan halkların kardeşliğini ve ezilenlerin ortak mücadelesini kendi sonunun yaklaşmasının kanıtı olarak görmektedir. Bu yüzden saldırganlaşmakta, bu yüzden amansız bir terör estirmektedir.

Karadeniz hamlesi Türkiye ve Kürdistan halkının Anadolu’da bin yıllardır devam eden mozaiğin doğru bir kardeşlik temelinde tekrar ele alınması ve halkların birliğinin oluşmasıdır. Haliyle bu durum da faşist TC rejiminin tarihe gömülmesidir.

BÜYÜK DÖNÜŞÜM

-III Bölüm-

Mihri Belli: Şimdi Kürt ulusal demokratik direnişine karşı tutum, turnosol kağıdıdır. Kaç paralık demokratsın Türkiye’de, Türkiye gerçekliğinde kaç paralık devrimcisin? Buradan belli olur. Tutumun olumsuzsa, ağzından kuş tutsan, sen ne demokratsın, ne bir tutarlı demokrat, -demokrat ne demek- bir halkın kendi kimliğiyle siyaset alanında yerini almasına, kendi örgütüyle buna engel olur mu bir demokrat? Olmaz.

Abdullah Öcalan: Tabii. Ve o, kendi halkının da demokrati olamaz.

Mihri Belli: Kendi halkının da demokrati olamaz, onu diyorum. Şimdi dolayısıyla bir turnosol kağıdıdır. Eğer sen burada tutarlı durumdaysan, dayanışma halinde olacaksın ve iki halkın eşit çizgide gönüllü birlik şartlarında birlikte yaşamasından yanasın. Ve ben şahsen bir ortak vatanında yaşamadan, ben ayrı yaşamadan yana değilim şahsen, PKK de değil, ben buna seviyorum, ama hakkıdır.

Abdullah Öcalan: Ayrılık doğal.

Mihri Belli: Doğal olmak durumunda. Ama bizim mücadelemiz; gönüllü birlik doğrultusunda, ortak vatan çatısı altında mücadeledir, muhalefete yönelik mücadeledir.

Abdullah Öcalan: Biz buna “eşitlik ve özgürlük temelinde birlik” diyoruz.

Mihri Belli: Birlik, tamam, gönüllü birlik. Şimdi burada Türkiye solunun, yani Türkiye toplumsal solunun..

Abdullah Öcalan: Şimdi yeniden kendine gelebilir mi işte Türkiye solu? Bu büyük tarihi kuruluşun günlerinde Türkiye soluna ne öneriyorsunuz?

Mihri Belli: Tamam. Şimdi benim dediğim şu.

Abdullah Öcalan: Biz nasıl bir muhatap yaratalım?

Mihri Belli: Tamam. Şimdi ben şuna kani-

yim; şu anda her örgüt içinde ayrı ayrı çalışmalar yaparak o örgütün duruma egemen olmasını sağlamaya çalışmak ve onun çatısı altında birliği sağlamak hayaldir, olmaz bu iş.

Abdullah Öcalan: Taktik açıdan çok yanlış.

Mihri Belli: Yanlıştır. Şimdi bir gerçekliktir bölünmüşlük, dolayısıyla bölünmüş solun içinde hedef birliği olduğu sürece, koordine yolunda çalışmak, görev kendisini dayatıyor işte. Mesele bu.

Abdullah Öcalan: Yani temel görev, aslında koordine dir.

Mihri Belli: Temel görev şimdi burada, çeşitli örgütler arasında koordineli çalışmayı sağlamaktır ve bir organ gibi koordinasyon komitesi kurmak ve buna işlerlik kazandırmaktır.

Şimdi gerçekleri görelim; bir miting oluyor, ayrı ayrı örgütler miting yapıyorlar, pek başarılı olmuyor. HADEP’le ÖDP birlikte bir barış şenliği yapıyorlar ve orada gönül sloganlarını atıyorlar, devrimci sloganları atıyorlar, derhal barış istiyorlar. “Akan kan dursun” diyorlar ve oraya onbinler geliyor ve coşku içinde birlikte motive ediyorlar. Şimdi iki tane barış şenliği oldu, biri Ankara’da; hem çeteleşmeye karşı, hem kirliliğe karşı sloganlar altında miting oluyor, son derece başarılı oluyor Ankara ölçüsünde. Mesela düzen partileri o çapta miting yapamıyorlar, ulusal muhalefet yapabiliyor, o da bir kısmıyla yapabiliyor. Bütün güçleriyle birleşseler kimbilir ne olur?

Abdullah Öcalan: Dev gibi. Adeta 1970’lerdeki toplumsal muhalefetin çok ilerisinde, değil mi?

Mihri Belli: Tabii, çok ilerisinde. Hayır, başka insanlar yani, bence yaşlı-başlı insanlar bunlar.

Abdullah Öcalan: O zaman gençlikti, şimdi bütünüyle halk. Hatta gençlik zayıf, çok ilginç çekiyor değil mi? Sonunda yaşlı-başlı insanlar en

önde.

Mihri Belli: Yalnız tabii orada büyük bir potansiyel gençliği unutmamak gerekiyor.

Abdullah Öcalan: Ama şu anda ikinci planda.

Mihri Belli: Şu anda ikinci planda evet.

Abdullah Öcalan: Çok ilginç.

Mihri Belli: Şimdi burada bir Sultanahmet mitingi oluyor. Onunla boy ölçüşebilecek bir şey var, bu dincilerin yaptığı bilmem laik eğitime karşı yaptıkları miting var.

Abdullah Öcalan: O da var.

Mihri Belli: O da var, bayağı büyük bir miting oluyor, fakat öteki partilerin yaptığı mitingler suni geçiyor. Bu da neyi gösteriyor? Bu laik cephe, bilmem dinci cephe ayrımının sahteliğini gösteriyor!

Abdullah Öcalan: Gayet tabii.

Mihri Belli: Hakiki mevzilenme toplumsal muhalefettir; dincisiyle, laiklikle, düzen muhalefeti değildir.

Abdullah Öcalan: Dikkatinizi çekiyorum; laik, anti-laik muhalefet, bir saptırma muhalefeti-dir.

Mihri Belli: Saptırma muhalefedir tabii, dikkatleri başka yöne çekmek.

Abdullah Öcalan: Biraz daha açar mısınız?

Mihri Belli: Şimdi dikkat edin, laik muhalefet, laik cephenin kurulması, Susurluk olayını izleyen dönemde bu ışığı söndürme olayı ki milyonlar katıldı buna ve muazzam bir şeydi.

Abdullah Öcalan: Ve bir de kirli savaşa karıştı.

Mihri Belli: Kirli savaşın sloganlarıyla beraber atılıyordu bu, temiz toplum isteği diye atılıyordu. Ve bunu baktılar bu gidiş kötü, laiklik sloganını ön plana çıkararak, bunu yönlendirdiler.

Abdullah Öcalan: Saptırdılar.

Mihri Belli: Saptırdılar. Şimdi bu laiklik tuzağını iyi tanımak lazım.

Abdullah Öcalan: Tıpkı -dikkatinizi çekirim- 1970'lerde Karaoğlan hareketi gibi oluyor.

Mihri Belli: Tabii, tabii.

Abdullah Öcalan: Solun büyük binasını laiklik sloganı adı altında çarpıtma. Bunu işleyelim biraz, doğrudur.

Mihri Belli: Şimdi bu durumda önümüzde yeni belli hedeflere yönelik; bir toplumsal muhalefet koordine şekilde hareket etti mi, yüzbinleri harekete geçiriyoruz, milyonları harekete geçebiliriz.

Abdullah Öcalan: Doğru.

Mihri Belli: Bu gerçek. Eğer yapmazsak, önümüzde diyelim bir seçim var. Bu seçime HADEP, ÖDP, Emek Partisi, bilmem SİP, legal-illegal bütün örgütlenmeler, bütün demokratik kuruluşlar omuz verdikleri taktirde ve koordine şekilde bu seçime katıldıkları taktirde, biz ana muhalefet solu oluruz ve barajı aştığımız gibi, iktidara yönelik bir güç haline geliriz. Bu bir gerçek, Türkiye'nin gerçeğiyle bu iş buraya geldi. Buraya nasıl geldi? Bu, muhakkak ki Kürt ulusal demokrat hareketinin 14 yıllık direnişinin..

Abdullah Öcalan: Belirleyici bir yeri var.

Mihri Belli: Onu bilelim. Ayrıca bu hareketin başında çağımızın devrimci düşüncesini bir eylem klavuzu bilen bir önderliğin bulunuşu Türkiye halkı için büyük şanstır ve bunu değerlendirmekle yükümlüyüz. Özellikle bu işler bize, yani bilinçli sosyalist hareketin unsurlarına görev düşüyor. Acil görev bir an önce; solun, yani toplumsal muhalefetin çeşitli kolları arasında koordinasyonu kurmaktır, bunun örgütünü kurmaktır, bunun yaygınlığını geliştirmektir. Devrim sloganları bellidir, bağımsızlık hedefidir, demokrasi, gerçek demokrasi hedefidir. Yani şimdiye kadar bize o demokrasi diye sunulan şey değildir.

Abdullah Öcalan: Kürt - Türk ilişkilerinde eşitlik mümkün mü?

Mihri Belli: Yani bütün ulusal demokratik güçlerin, örgütlü olarak siyaset alanında yerini almaları ve kendi sınıf açılarından, kendi kimlikleriyle dinamizm olabilmeleri. Demokrasi yani budur.

Abdullah Öcalan: Kürtler açısından da?

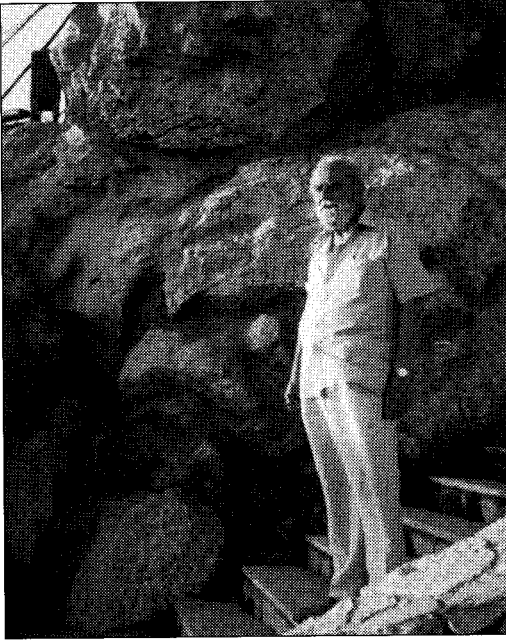
Mihri Belli: Hedef budur.

Abdullah Öcalan: Yani ulusal demokratik talepleriyle..

Mihri Belli: Kendi kimlikleriyle, ne demektir yani? Kendi kimlikleriyle, başka olabilir mi? Şimdi bu demokrasi hedeftir ve elbette ki çalışan insan için insanca bir yaşam, gittikçe küçülen bir ekmek değil, gittikçe büyüyen bir somun hedeftir. Budur, benim söyleyeceğim.

Abdullah Öcalan: Orduda da bazı sesler yükseliyor, bunu da bence olumlu değerlendirmek gerekiyor.

Mihri Belli: Gayet tabii, yani şunu da bilelim ki, bugün ordudan bazı yurtsever, ilerici seslerin yükselmesiyle yetinip de toplumsal muhalefeti yerinde sayar, bölük-pörçük etkisizliğini sürdürürse alınacak olumlu sonuçlar kalıcı olamaz,

onu bilelim.

Abdullah Öcalan: Yani "toplumsal muhalefeti ne kadar güçlendirirsek, o kadar o kalıcı olur" diyorsun.

Mihri Belli: O kadar kalıcı sonuç alınır barış doğrultusunda ve demokrasi hedefine ulaşma doğrultusunda.

Abdullah Öcalan: Bu faşist blok çözülüş halindedir, devrimci blok da, güya ulusal demokratik blok da gelişme halindedir.

Mihri Belli: Yalnız unutmayalım ki düşman da uyumuyor. Amerika bütün olanaklarıyla..

Abdullah Öcalan: Ne olabilir işte bundan sonraki günlerde, tahmininiz ne olabilir?

Mihri Belli: Olabilir, şimdi Refah Partisi gibi çalışan parti yoktur. Gayet sistemli çalışıyorlar. Şimdi bizim şansımız nedir, üstünlüğümüz nedir? Üstünlüğümüz; mesela bizim sloganlarımızla Refah Partisi, katı, marjinal bir durumdan en büyük parti durumuna gelebildi. Onun % 5'i ise o dinci kesimden aldığı oy, geri kalan da bizim oylarımızdır. Bir vatansızlığına hitap etti milletin, anti-emparyalist duygularına hitap etti milletin ve anti-siyonist duygularına ve komşu Müslüman halklarla dayanışma ruhuna hitap etti, dayanışma özlemine de büyük hitap etti. Şimdi maskesi düşmüştür bu bir yıllık iktidar sürecinde. İmzayı basmıştır İsrail'le itifaka, askeri anlaşmalara.

Abdullah Öcalan: Anti-siyonistliği laftır.

Mihri Belli: Bundan sonra halkın önüne çıkıp da anti-siyonist demogojisi yapamaz, bilmem intifada şovlarını yapamaz, yapsa bile foyasını meydana çıkarmak kolaydır. Biz gittiğimizde, biz anti-emperyalizm davasını savunduğumuzda, bağımsızlık ve demokrasiyi savunduğumuzda; biz hayatımızla ispat etmişizdir bu davaya bağlılığımızı. Ve siyonizme karşı Filistin halkının mücadelesinde biz kan döktük. Bir tane dinci gidip de dayanışma halinde; gidip de savaştı mı siyonist saldırılara karşı? Burada bizim inandırıcılığımız var, ötekiler fostur ve istedikleri kadar kalkıp da sonra Filistin halkının ulusal demokratik savaşını, bir vatan toprağı uğruna savaşını kalkıp da bir cihad haline dönüştürmek, onu bir din savaşı haline dönüştürmek o davaya hizmet değildir. O dava 70 senedir sürüyor ve orada Hristiyan adamı da öldü ve İsrail içinde bugün barışseverde var.

Abdullah Öcalan: Barışseverler var.

Mihri Belli: Ondan sonra en sert koşullarda mücadele ediyorlar.

Abdullah Öcalan: Rabin bile barış istediği için vuruldu.

Mihri Belli: Tabii, yani kandı, onlar da kandı.

Abdullah Öcalan: Yani gecikmiş bir moda. Sahte destekler.

Mihri Belli: Şimdi biz sosyal demokrasiye bakınca, sosyal demokrasinin barutu tükenmiştir. Sosyal demokrasi adı altında bir Ecevit karşılarımızda. İyice sağa kaydı, Türkes'le omuzdaş durumuna düşmüştü de ve tabii bir İnönü, bir Karayalçın, tam dört beş sene iktidardaydılar..

Abdullah Öcalan: Özel savaşın en büyük destekleriydiler.

Mihri Belli: Yani faşist direnişin doruğa çıktığı dönemin itibarındadırlar.

Abdullah Öcalan: Faşist blok içindeydiler!

Mihri Belli: İçindeydiler ve Çiller kadar içindedirler. Karayalçın'ın ne farkı vardır Çiller'den, İnönü'nün ne farkı vardır? Burada kalkıp da demokrasi-memokrasi, bilmem şu-bu, bunu yutturamazlar halka bir daha. Biz bu bakımdan da güçlüyüz ve bu bakımdan yenileri itimat edecek; inandırıcıyız. Onun için büyük üstünlüğümüz vardır.

Abdullah Öcalan: Doğru.

Mihri Belli: Hayatımızla, ispatlanmışlardır bunlar. Onun için gelecek bizimdir, yeter ki omuz omuza verebilelim, yeter ki koordineli şekilde

hareket edelim.

Abdullah Öcalan: Şimdi isterseniz ben sonuca bağlayayım. Ana hatlarıyla aslında yeni dönem Türkiye toplumsal hareketini değerlendirmiş bulunuyorsunuz. Bu 1970 yıllarındaki gençlik hareketinin aslında çok üstünde bir toplumsal muhalefettir, çok köklüdür, çok kapsamlıdır ve gençlik neredeyse ikinci plandadır. Bir bu yönünü bence iyi görmek gerekir. Buna dayalı tıpkı 1970 sonrası Karaoğlan Ecevit hareketi gibi bir hareketi dayatma imkanları da yok. Her ne kadar Baykal CHP'si bir laiklik sloganı adı altında tekrar saptırma ve bu potansiyele konma hevesindeyse de, bana göre, sizin de iyice vurguladığınız gibi; İnönü, Karayalçın beş yıllık özel savaş iktidarında en az Çiller kadar bu faşist blokta yer aldıkları için tutunacaklarını sanmıyorum. Halklarımız bunları fazlasıyla artık tanımıştır, yeter ki biz biraz görevlerimize, özellikle bloklaşmamıza doğru sahip çıkalım.

Mihri Belli: *Yalnız şurada CHP'nin tertipleri üzerinde durayım. Şimdi CHP ile ÖDP'nin seçim birliği yapması için girişimler var. Perde arkasından milletvekilliği önerdiği, teklif ettiği kimseler var ve burada bu iyiliksever gibi geçen Cumhuriyet gazetesinde bazı kalemler, ÖDP'den sosyalistlerin meclise girmesi gibi şeyler söylüyorlar. Şimdi bu şartlar altında bir sosyalistin, sosyal demokrasi denen akımın icraatını gördükten sonra, faşizmin içinde yer aldıklarını gördükten sonra kalkıp da, onlarla saf birliği etmesi resmen intihardır, siyasi intihardır, ihanettir.*

Abdullah Öcalan: Tamam, katılıyorum görüşünüze, yani CHP'nin bu potansiyeli bir kez daha utanmazca, laiklik sloganı altında saptırmak istediği bir gerçek. Buna tabii meydan vermemek, sol-sosyalist kesim başta olmak üzere yakıcı bir görevidir, umarım bu görevlerini görürler.

CHP'yle ilişkiler nasıl olmalı? Biz ona da değinebiliriz, ama öncelikle burada gerekli olan, görülmesi gereken; bu CHP'nin beş yıllık özel savaşta amansız bir faşist blok ortağı oldu. Bir bunu çok iyi görmek ve CHP'yi ille değerlendireceksek bu temelde değerlendirmek gerekiyor. CHP bu konuda tutum belirliyor mu? Hata, hata değil ihanet yaptığını görüyor mu ve Baykal buna kökten karşı mı? Bu konuda bence tutumlar irdelenmeli.

Yine vurguladığınız gibi, Refah'ın sol söyleme, sloganına sahip çıkarak büyük bir güç to-

parlaması vardı, toplumsal muhalefete konması vardı. İyi oldu, şu bir senelik iktidar sürecinin anti-empyeralistliği, anti-siyonistliğinin laf olduğu, yine yoksullara bir şey veremeyeceği, rantiyecilerin en kodaman kesimlerinden birisi olduğunun ortaya çıkması da toplumsal muhalefetin yönünü doğru belirlemede, kanalize etmede önemli bir rol oynamıştır.

Kısaca hem Refah türü, hem CHP türü, toplumsal muhalefete konmak isteyen güçlerin söyleyeceği bir şey yok, burjuvazinin de artık bu iki partiyi kullanarak kendi yönetimini biraz daha sürdürmesi, eskisi kadar kolay değildir.

Bu arada çok daha önemli olarak, bu ülkücülerin devlet bünyesindeki çeteleşmesine toplumun büyük bir tepkisi vardır, artık bu anlamda toplum, neredeyse toptan bir faşist çeteleşmeye karşı. Zaten faşist blokun gelişmeşişinin en temel nedenlerinden birisi de, toplumun bütünün bu devlet eliyle, çok gizli, ama çok tehlikeli palazlanan çeteye karşı ayağa kalkması. İşte ışık söndürme eylemleri, işte buna ilişkin yapılan birçok miting net bir biçimde gösteriyor ki, toplum aslında faşist bloklaşmaya karşı büyük tepki halindedir.

Toplumun şu anda yaşadığı canalcı süreç bu! Türk toplumu, öncü örgütüne, onun koordinesine, bütün sol ve demokratik kitle örgütlerinin birlikteliğine kavuşmamış da olsa, için için kaynayan bir potansiyel demokratik muhalefet gücü halindedir. İlk defa Türkiye toplumu, gerek açık devlet, gerek gizli, gerek yüzeysel, gerekse derin devletin kitlesi olmaktan çıkıyor, kendi muhalefetinin yakıcı ateşi içinde bulunuyor. Burada eksik olan buna öncülük edecek güçlerin dağınıklığı, koordinesizliğidir.

Ayrıyeten çok önemlidir, burjuvazinin halkı oyalamak için kullanabileceği bütün silahlar kullanılmıştır; faşist ülkücü hareket, daha sonra devlet eliyle çete, özel tim hareketi, hatta korucular politikası tamamen bitmiştir, deşifre edilmiştir. Yine kullanmak istediği ılımlı İslam veya Refah İslamcılığı o da tükenmiştir; CHP'nin sosyal demokratlığı, Ecevit'yle, İnönü'süyle ve en son Baykal'ıyla da aslında teşhir edilmiştir, yani o silah da artık fazla etkili olamayacaktır. Doğru Yol eriyor, sağ parti bile artık toparlanamayacak duruma da gelmiştir kendi içinde.

Ayrıyeten ordu içindeki faşist güç de bana göre ordu içinde de bir tepki almıştır. Bu anlamda da bir dağınıklığı yaşıyor, yani fazla eskisi

kadar orduya da güvenemezler, ordu da Kürdistan'da bu kadar savaştıktan sonra, kesinlikle çözüm istiyor. Bugün barışı en çok isteyen kesim biliyor musunuz kimdir? Kürdistan'da savaşan askerdir ve subaylardır. Bu, tıpkı Portekiz'de olduğu gibi, tıpkı Fransa'nın Cezayir'inde olduğu gibi, hatta Rusya'nın Afganistan'ında, Çeçenistan'ında olduğu gibi savaşan kesimin artık savaşmak istememesi, barış istemesine benziyor ki bu da ordu bünyesinde, Türkiye tarihinde ilk defa çarpıcı bir gelişmedir ve toplumsal muhalefet için gözlemlenmesi gereken, hatta kendi özgücüne dayalı olarak ittifakı bile düşünmesi gereken bir durumu arz ediyor. Faşist blok gerilerken, böyle elverişli bir bloklaşmanın ordu içindeki yansımaları da ciddi değerlendirmek gerekiyor.

Emniyet karargahı artık çözülüş halinde. Son köstebek olayı nedeniyle, emniyetin de artık eski gücünü kuramayacağı ortaya çıkıyor.

Yeni hükümet bana göre bir çok geçiş durumunu arz ediyor. Doğrudur, bundan sonra en çok dikkat edilmesi gereken, Amerika kendini yeniden toparlayıp yandaşını arayacaktır. Muhkemelen merkez bir sağ partiyi oluşturacaktır, bu hükümet üzerinde etkisini kullanacaktır, tekrar ordu içinde etkinliğini geliştirmek isteyecektir. Bunlara hep dikkat etmeliyiz. Ordu içinde, burjuva partileri içinde ve hatta sol hareket içinde ABD'nin gelişmelerini, gelişmeleri nasıl hakimiyeti altına almak istediğini görmeli ve buna göre tedbirlerimizi geliştirmeliyiz. Buna Avrupa'yı da eklemek gerekiyor aslında. Avrupa'yı da işte "demokratır" ve "Avrupa demokrasisinin izinde yürüyelim" demek, yapılabilecek en aptalca girişimlerden birisidir. Buna karşı da son derece uyanık olmalıyız. İster Yılmaz Avrupa demokratiğini yürütmek istesin, ister Baykal yürütmek istesin, bunların demokratiğinin ne olduğu çoktan ortaya çıkıp teşhir olunmuştur.

Bu tuzağa da düşmemek kaydıyla, görüldüğü gibi ardına kadar toplumsal muhalefete zemin açılmıştır. Ayıryeten bütün zaaflarına, yetersizliklerine rağmen Türkiyeli solcular, sosyalistler başta olmak üzere, devrimciler canlarıyla halka bağlılığını kanıtlamışlardır. Denizlerin idam sehpasında "yaşasın Kürt - Türk halklarının eşitliği, özgürlüğü" sloganı bizim için çarpıcıdır. Yine bütün Türkiyeli sosyalistlerin Kürtlerin varlığını savunmaları, bunu hayatlarıyla ödemeleleri, birçok partinin kuruluş kapatılması da bu

nedenle önemlidir. Yine binlerce şehidi vardır. Bunlar önemli bir birikimdir, yüzbinlerce tutuklusunu olmuştur, hâlâ vardır.

Mihri Belli: Sakatı vardır.

Abdullah Öcalan: Evet sakatları vardır, bunlar büyük bir miras. Bütün dağınlığına rağmen birçok grup var hâlâ. Bunlar hepsi bizim mirasımız, olumlu yanlarımız. Eksik olan nedir? Gerçekten herhangi bir partiyi büyütme yerinde vurguladığınız gibi, bu mirasın dağınlıktan kurtarılması, bunun için kesin bir koordinasyon merkezi gereklidir. Katılıyorum, bu sizin koordinasyon merkezinin ivedilikle oluşturulması fikrine. Kürdistan ulusal demokratik gücü olarak biz buna, HADEP somutunda; biliyorsunuz bu partiyi desteklediğimiz için milyonlarca bir kitle temeli vardır. Aslında birkaç milyondur, o son seçimde 1 milyon 200 bin çıktı, bundan iki kat fazlası seçime sokulmadı. Bir de bu seçim kitlesidir, çoğunun yazılmamışlığını eklerseniz ve bir de seçime gitmeyen çok sayıda kesimler var. Yani HADEP bünyesindeki destek, 5 milyondan aşağı değildir. Şimdi buna Türkiye potansiyelini de eklersek, potansiyelimiz 10 milyonlarla ifade edilebilir.

Şimdi üst düzeyde bu koordinasyonun sağlanmasının önemi vardır. Bana göre de bu potansiyelin örneğin şimdiki örgütlenmeler var, HADEP başta olmak üzere, ÖDP, hatta başka partiler var, bilmem Sosyalist İktidar Partisi.

Mihri Belli: Emek Partisi.

Abdullah Öcalan: Emek Partisi, bu sanırım diğer partileşmemiş gruplar da var. Onları da bünyesine alarak bir koordinasyon merkezi kurulmalıdır. Şimdi bu koordinasyon merkezi, büyük bir birikimin merkezidir. Yeni bir parti kurmaya gerek yok. Bu birikim günlük olarak güncel politikayı yapabilecek, bunun yayın organını çıkarabilecek ve miting gibi tamamen legal gösterilerini kararlaştırıp sevk-idare edebilecek bir karar organıdır. Hayata geçirilmesini sağlayacak binlerce görevli var, onbinlerce halktan insanlar var. Bütün bunları o zaman fazla çar-çur etmeden, yeni oyunlara düşmelerine de fırsat vermeden, derhal, acil görev olarak bir koordinasyon merkeziyle işe başlamak. Bu konuda hiç koşul ileri sürmeye gerek yok bence. Neden? Çünkü herkes istediği ideolojik çizgisini sürdürebilir.

Mihri Belli: Tabii.

Abdullah Öcalan: Herkesi güçlendirecek bir adımdan bahsediyoruz.

Mihri Belli: *Tabii.*

Abdullah Öcalan: Koordinasyon merkezi herkesi doludan, fırtından koruyacak bir şemsiyedir, çatı örgütüdür diye düşünüyorum ben.

Mihri Belli: *Doğrudur.*

Abdullah Öcalan: Yani çatı örgütü, herkesi korur, herkes onun altında daha sağlıklı gelişir. Bu açıdan işte "koordinasyon ne oluyor, böyle bir biçim pek görülmemiştir.."

Mihri Belli: *Marjinalikten kurtulmanın yolu dur.*

Abdullah Öcalan: Evet, tek yoludur, kendini tuzaklara karşı korumanın, anlamsız güç kaybetmemenin ve tek başına kalmamanın.

Mihri Belli: *Doğrudur.*

Abdullah Öcalan: Kesin ivedi acil bir görevdir. Bana göre herkes üzerine düşeni hızla yerine getirmelidir, kim gücü oranında nasıl katılabiliyorsa öyle katılmalıdır. Bizim herhangi bir şart dayatmamız yoktur. Ama bizim kitle temelimizle nasıl HADEP'i desteklediyseniz, bu koordinasyonu da destekleyeceğimizi, Türkiye sosyalistleri, her tür devrimci halk muhalefetinden yana olanları bilmelidir.

Bunun yanında tabii bizim kitle mücadele organlarımız vardır, onları hızla geliştirmek gerekiyor. Vurgulandığı gibi yani, bir yayın organını da çıkarabilir, hatta bir radyosu da olabilir, bunların hepsi uygundur. Bu, aynı zamanda halklarımızın ilk defa eşit ve özgür temelde bir birlik platformu da oluyor, yani öz mücadelelerine dayalı bir platform oluyor. Düzen partileri alabildiğine gerilerken, güç kaybederken, halk muhalefetinin alabildiğine gelişmesi, halklarımız da bu birlikteliğini, gönüllü birlikteliğinin artık bir umut olmaktan çıkışı, bizzat maddi bir güç olması anlamına geliyor. Burada teoriden bahsetmiyorum, çizgiden bahsetmiyorum, pratiğin ta kendisinden bahsediyorum. Çünkü çok diri bir Kürt özgürlük gücü var, bunun yanında Türk halkının artık önlenemez bir toplumsal muhalefeti var. Bunları birleştirmek, Türkiye'de demokrasinin ta kendisidir! Ve ilk defa Türkiye demokrasisinin başarıma şansı doğuyor! Bunu büyük selamlamak gerekiyor.

Mihri Belli: *Gerçekten güzel bir şey, tarihte ilk defa.*

Abdullah Öcalan: İlk defa demokrasiyi ta dacadaksınız!

Mihri Belli: *Tabii.*

Abdullah Öcalan: Ben size bunu, bütün

açıklığıyla söyleyelim; bizim eylemimiz Türkiye'yi demokrasinin eşğine kadar getirmiştir! Açık söylemeliyim, bunu birçok çevre söylemektedir; "PKK'nin artık Türkiye'nin demokrasisinin ayrılmaz bir parçası" olduğunu ordu dahi, birçok çevre idrak ediyor. Biz Türk düşmanlığı yapmıyoruz, biz Türkiye'yi anti-demokratizme boğan faşistleşmeye karşıyız. Bizim Türkiye sevgimiz, her zaman söylediğim gibi -bu faşist blokun sevgisi zaten yoktur biliyorsunuz, Türkiye'nin yılları-çıyanlarıdır onlar- bin kat fazladır. Yarın bir gün Amerika'ya hepsi gidecek, ama biz Türkiye'de yaşayacağız. Yani PKK'yi illa Türkiye açısından değerlendirmek istiyorsak veya Kürt ulusal demokratik hareketi Türkiye'nin çok muhtaç olduğu demokrasi aşısıdır. Vurguladığınız gibi demokrasinin turnosal kağıdıdır, yine vurguladığınız gibi Doğu'dan bir kez daha egemenlerin ezdiği Türkiye halkının yardımına koşan Kürt halkıdır. Nasıl ki tarihin bütün kritik dönemlerinde Türk Kürt'süz edememişse, bu sefer de Türk-ama ağır basan yanı toplumsal muhalefet olan, devrimci olan ve halk olan Türk- Kürt'e bir kez daha muhtaç düşmüştür ve Kürt, bence büyük bir ulusal demokratik kalkışla, ona büyük müttefikliği, büyük ortaklığı özverilice yapmıştır. Bunu selamlamak gerekiyor.

Ben buna «büyük dönüşüm» diyorum, halklarımızın eşit ve özgür temelde büyük buluşması diyorum, heyecan duyuyorum ve başarı şansını da artık çok yüksek görüyorum. Çünkü gün be gün bu birliktelik yeni temellerde, gerçek kimlikleriyle, sınıf ve ulusal talepleriyle hayat buluyor. Bundan başka çarenin olmadığını ordudan tutalım, bütün çevreler bunu böyle değerlendiriyor. Bize düşen bunun önünde engel olmak değil, hızla bunun çatı örgütlenmelerini, bazı taktik adımlarını döşemektir. Çok ağır bedeller ödenmiştir, boşa gitmiştir, gerisi başarıyla taçlandırılmaktır, bunu yapmaktır.

Ben bu temelde, bu vesileyle bu görüşmemize yüksek değer biçiyorum. Uzun sürenin büyük bir devrimci sosyalist kimliği olarak sizleri ve bu temelde Türkiye devriminin de bu bütün şehitlerini ve varolan örgütlerinin de değerini böyle takdir ediyorum, selamlıyor ve yeni, çok önemli olan birlikte görevlerimizde de hem umudumu dile getiriyorum, hem üstün başarılar diliyorum. Selamlarımla birlikte, saygılarımı sunuyorum.

Mihri Belli: *Ben de selam ve saygılarımı sunuyorum.*

BİRLEŞİK KUVVETLER TELSİZ HABERLERİ

Temmuz-Ağustos-Eylül-Ekim Aylarında Karadeniz ve Akdeniz Sahalarında Gelişen Eylemlilikler:

TEMMUZ 1997

2 Temmuz

Daha önce Mesudiye'de çıkan çatışmada 2 asker öldürüldü.

30 Haziran'da gerillalar tarafından Hertik'te bir şantiyeye düzenlenen baskında 2 araç yakıldı ve ardından atılan pusuda askerler vuruldu.

30 Haziran'da İskenderun'da gerillanın bir şantiyeye düzenlediği baskında 6-7 araç yakılarak tahrip edildi. Şoför oldukları belirtilen 2 kişi rehlin alındı, bir süre sonra serbest bırakıldı. Ayrıca gerillalar iki telsize el koydular.

8 Temmuz

Ayin 23'ünde Ordu-Mesudiye'de vurulduğu söylenen iki kişinin devlet tarafından vurulduğu kaydedilirken, aynı alanda halkı gerillaya karşı silahlandırmak için devletin yoğun çaba harcadığı bildirildi. Buna bağlı olarak radyo ve televizyonlar da özel savaş propagandası yapıldığı, gerilla adına yörede bildiriler dağıtıldığı belirtildi. Halkın bunu bildiği, bu sebeple 2 subayın görevden alındığı öğrenildi.

Ayin 25'inde aynı alanda bir köyden çıkış yaparken pusuya düşürülen gerilalardan 2'sinin hafif şekilde yaralandığı bildirildi. Karşı tarafın kayıpları konusundaysa bilgi edinilemedi.

Ayin 30'unda Tokat-Reşadiye'de orman ve karayolu çalışanlarının bulunduğu bir yere gerillalar tarafından düzenlenen baskında 1 dozer ve 1 pikap tahrip edildi. 1 Orta cihaz, 1 tabanca, 2 araç teybi gerillalarca ele geçirildi.

15 Temmuz

Ayin 9'unda İmranlı'ya bağlı Karaören nahiyesindeki karakolun tepesine sızma yapan gerillaların devlet güçlerince farkedilmesi sonucu yaşanan çatışmanın sonuçları hakkında bilgi alınamadı.

19 Temmuz

Bu süre içerisinde alana yoğun bir hava saldırısı düzenlendiği ve ormanların yakıldığı öğrenildi.

25 Temmuz

16 Temmuz'da Toros'a bağlı Derya Tarsus'dan alınan haber doğrultusunda gerillaların 3

kişilik bir devriye grubu çıkarttığı, daha sonra devlet güçlerinin gerillayla devriyeler arasına girmesinin ardından doğan karışıklıkta devlet güçlerinin devriye grubunu taradığı öğrenildi. 3 gerillanın şehit düştüğü, 1 gerillanın silahının alındığı olayda diğer gerillaların malzemelerinin ise ele geçirildiği bildirildi.

29 Temmuz

27 Temmuz'da Tokat-Alavut ilçesine bağlı Ciyet köyü yakınında gerillaların attığı pusuda 1 Askeri aracın vurulduğu bildirildi. Devlet cihazından alınan bilgilere göre aracın içindeki bir uzman çavuş yaralandı.

AĞUSTOS 1997

6 Ağustos

11 Temmuz akşamı saat 20.³⁰-21.⁰⁰ arası Giresun ilçesi Alucra-Şebinkarahisar yolunu gerillalar kesti. 8 aracın durdurularak, kimlik kontrolü ve propagandanın yapıldığı eylemde, halktan 45 milyon TL yardım alındığı öğrenildi.

14 Temmuz'da saat 22.⁰⁰'de gerillaların aynı ilçe merkezine taksi ile girerek birkaç tur attıktan sonra jandarma karakolu önünde bulunan 4 nöbetçiyi taradıkları bildirildi. Eylem sonucunda 1 ölü ve 2 yaralının olduğu öğrenildi.

29 Temmuz akşamı Şebinkarahisar ve Alucra yolunu kesen gerillalar, durdurdukları 30-40 civarında araçta kimlik kontrolü ve propaganda yaptılar. Eylem sonucunda 44 milyon TL bağış, 2 adet tabanca (biri bekçiye ait), 30 adet havan roketi ve 1 kameranın alındığı öğrenildi.

12 Ağustos

6 Ağustos'ta Elbistan'ın Çoftık köyünde 1992'de 2 gerillanın şehadetine neden olan ajan Kemal Güneş'in cezalandırıldığı bildirildi.

18 Ağustos

Sivas-Ulaş'ta gerillaların Askeri malzeme taşıyan trene saldırı gerçekleştirdiği bildirildi.

16 Ağustos'ta Ordu-Mesudiye'de yol kesme eyleminde kimlik kontrolü ve propaganda yapan gerillaların, kimlik kontrolünde tespit ettikleri 1 polisi vurdukları bildirildi. Ayrıca bu eylemde ufak tefek

malzemelerin yanısıra, polisin üzerindeki 1 tabanca 550 Dolar ve 35 Milyon TL'nin alındığı öğrenildi. Mesudiye Belediyesi'ne ait olan 150 Milyon TL'ye el konulan eyleme ilişkin radyonun verdiği "halka baskı yapıldı" haberinise asılsız olduğu belirtildi.

31 Ağustos

Ayin 26'sında İslahiye'nin Hisarlı köyüne giren gerillaların 1 korucunun silahını aldıkları, akşam kadar alanda çatışmaların devam ettiği bildirildi.

EYLÜL 1997

19 Eylül

Ayin 16'sında öğleden sonra **Sivas'ın Divriği** ilçesine bağlı **Göl Dağı**'nda bir çatışma gerçekleştiği öğrenildi.

EKİM 1997

2 Ekim

Ayin 10'unda **Osmaniye**'ye eylem amacıyla giden 2 gerillanın yakalandığı bildirildi.

18 Ekim

Tokat'ın Reşadiye, Almus, Niksar ilçelerine devlet güçlerinin 10 gün süreyle operasyon düzenlendiği bildirildi.

Ayin 14'ünde gündüz saat 08.³⁰'da **Reşadiye-Almus** yolunda operasyona çıkan devlet güçlerinin konvoyuna gerillalar tarafından atılan planlı pusu da 1 cemse tamamen imha edildi. 2 cemseninse tahrip edildiği öğrenildi. Gerillanın imha edilen cemsenin üzerine gitmesinin ardından ağır yaralı bir kişinin kaçtığı bildirildi. Bu saldırıda ölen 6 kişiden 1'nin astsubay, 2'sinin uzman çavuş olduğu öğrenildi. Şehit Rıza Satılmış birimindeki gerillalarında katıldığı eylemin, 1996 sonu Koçgiri'de ve 1997 baharında Dersim'de şehit düşen gerillaların anısına yapıldığı belirtildi. Eylem sonucunda 4 portatif G-3, 1 dipçikli G-3, Doğu Alman kleşi, 1 tabanca ve 120 muhtelif çapta mermi gerillalarca ele geçirildi.

19 Ekim

Ayin 18'inde gerillaların **Adıyaman'dan İskenderun'a** giden petrol boru hattına sabotaj düzenledikleri bildirildi.

30 Ekim

Ayin 4'ünde araçlarla **Gümüşhane'nin Şiran** ilçesine giren gerillaların bir polis karakoluna yönelendiği bildirildi. Devlet güçlerinin fark etmesi üzerine çıkan çatışmada 1 polis öldü, 1'i de yaralandı. Eylem sonucu 1 gerilla da hafif yaralandı.

Ayin 13'ünde **Giresun'a** bağlı **Şebinkarahisar ve Aluçra** ilçeleri arasında gerillaların yaptığı yol kesme eyleminde, yolun yarım saat denetimde kaldığı ve kitleye propaganda yapıldığı bildirildi. Kaçmak isteyen bir aracı gerillaların taraması üzerine (Radyo haberinden alınan bilgiye göre) 4 kişi yaralandı ve 3 kişi öldü. Bu vurulanların yolun güvenliğini sağlayan faşist devriyeler olduğu öğrenildi. Ayrıca gerillaların eylem sonucu 2 tabanca, 1 el cihazı ve 9 bin marka el koydukları, kitleninse 160 milyon TL bağışta buldukları haber alındı.

Ayin 14'ünde **Şebinkarahisar** yakınlarında özel sektöre ait maden çıkartan bir şantiyeye gerillalar tarafından düzenlenen baskında işçilere propaganda yapıldı. Burada bulunan 3 mühendisin yapılan kimlik kontrolleri sırasında 2'sinin Bulgar, bir tanesinin de faşist olduğu tespit edildi. Üzerinde çıkan belgelerden MHP'nin ülkü ocakları ile ilişkisi olduğu öğrenilip, yerinde cezalandırıldığı bildirildi. Şantiyenin 3 çadırı, 1 jipi, ayrıca şantiyedeki bütün araçlar ve 1 taksi yakıldı. Ölen mühendisin üzerinde 1 tabanca ve 600 markın bulunduğu, şantiyede ise 45 dinamit lokumu, 1 kısa fünye, 2 el cihazı, 1 mesaj cihazı, 1 el telefonunun alındığı bildirildi. İşçiler 60 milyon TL. yardımda bulunuyor. 2 Bulgar mühendisin bir süre birlikte götürüldükten sonra serbest bırakıldığı bu eylemler, Kızıldere'ye bağlı Birleşmiş Kuvvetler'in eylemi olduğu bildirildi.

Ayin 14'ünde **Sivas'a** bağlı **Suşehri ve Akıncılar** arasında yapılan yol kesme eyleminde, yolun 1 saat gerillaların denetiminde kaldığı, toplanan kitleye propaganda yapıldığı ve 100 milyon TL. yardım alındığı bildirildi.

Ayin 12'sinde **Sivas'a** bağlı **Akıncılar** ilçesindeki karakola sızma yapmayı hedefleyen gerillalar, devlet güçlerinin kendilerini farketmesiyle, eylemin çatışmaya dönüştüğü bildirildi. Bir süre devam eden çatışmada gerillaların herhangi bir kayıp vermeden geri çekildiği öğrenildi.

Bu süreçte **Tokat ve Ordu** tarafına devlet güçlerinin 60 zırhlı aracı takviye yaptığı, Kürdistan'ın birçok bölgesinden seçme birliklerini buraya kaydırıldığı öğrenildi. Askeri güç yoğunluğunun burada 10 bin civarında olduğu belirtildi. Devletin çeteleştirme politikasına bağlı olarak yaptığı gezilerin, **Reşadiye** ve çevre illerde, ayrıca **Tokat**'ın birçok alanında tutmadığı bildirildi. Halkın bunlara temkinli yaklaştığı, bunları dinlemeyip yuhaladığı, yani bu politikaların amaçlarına ulaşmadığı bildirildi.

DOĞAN YILDAŞIN ANISINA

Birlikte söylenmiş bir türkü
yalnızlaşmaz
ve büyütür yüreklerimizi
Nerelerden gelmiştik
ve yol aldık birlikte
"Etkili" denilebilecek
hiçbir "etkili" sözcük
gelmiyor aklıma
"Duygulu" denilebilecek
hiçbir "duygulu" sözcük de
gelmiyor aklıma
Seni, sizi görüyorum
gerçek sizi
granitten bir kaya gibi sert
ve elleri tetikte
Seni, sizi görüyorum
gerçek sizi
küçük, basit insan olduğunun ayırında
ve "tanrılar"a isyan gücünde
Hiç büyük söz söylemeye gerek yok
sen gerek duymadın büyük laflara
nasıl yaşamın gerektiğine verdiğinde kesin
karar
artık bir savaşçıydın
belki on sekiz-on dokuz yaşında
sonra ihanete mezar oldu
tetikteki parmağın
ve sonra zindanda söyledin
o bizim türkümüzü
ne küçümsedin tutsak olmayı
ne de bir vesile yaptın
kendini kahraman görmek için
Sen hep sade ve basit
sen hep o sevgili insandın
Bilincindeydin savaşmak zorunda olduğunun

ve açıldı bir gün senin içinde
zindan kapıları
soludun dağları
Sen yine o sade, o basit
o sevgili insandın
Ve birgün herşeyden çok istedin
bir şeyi
ve asla senin olmaacak bir şeye
vermekti bu kendini
Ve yine hep o sade ve basit
hep o sevgili insandın
Hani şiirler yazılır ya
bazıları için
şöyle kahramandı, şöyle ... diye
ne yazsam
hakaretmiş gibi yakıyor elimi
dağlıyor yüreğimi
çünkü biliyorum ki sen
en çok böyle şeylere düşmandın
Sen küçük, sen basit, sen sade insan
sen "tanrının öldüğü" yerdin
Ve sen sevgili yoldaşım
yaşadıkça insan yeryüzünde
"Tanrının öldüğü" her yerde
yani bizimlesin
yani küçük, basit ve sade
olmayı bildiğimizde
Birlikte söylenmiş türkümüzdür bu
dünya sensiz değil,
seni kazanmış bir dünyayız şimdi
Birlikte söylenmiş türkümüzde
Birlikte söylenmiş...
Birlikte...

Hep bir ağızdan türkü söyleyip
Hep beraber sulardan çekmek ağ
demiri oya gibi işleyip hep beraber
hep beraber sürebilmek toprağı
ballı incirleri hep beraber yiyebilmek
yarın yanağından gayrı her şeyde
her yerde hep beraber dişebilmek içi
onbinler verdi sekiz binini .